POLITICĂ ŞI CULTURĂ

Eugen POPESCU

Exista o părere în România, care avea o largă circulaţie în rândurile oamenilor şi poate mai dăinuieşte şi azi, că înpolitică şi la fotbal se pricep toţi. Aşa cum este exprimată această părere, nu lasă loc la excepţii, deşi sunt unii, de exemplu, care nu se pricep de loc nici în politică nici la fotbal, iar unii Români din exil declară fără rezerve că ei nu se bagă în politică pentrucă le este teamă de ceva, sau de cineva, a cărui umbră sau mână lungă îi urmăreşte pretutindeni unde se găsesc, cred ei. Alţii nu se bagă în politică pentrucă, zic ei, mai au rude în ţară şi nu vor să li se întâmple ceva acestora. Adică, ce să li se întâmple? Nu li s'au întâmplat destule? Nu au atâtea lipsuri şi suferinţe pe capul lor? Unii declară că nu fac politică pentrucă ei n'au fugit din ţară ca să facă politică în străinătate, ci să-şi vadă de meserie, sau să-şi facă o situaţie materială mai bună. Mă rog, treaba lor.

Nu aş dori să scriu despre excepţii, pentrucă tot degeaba aş scrie, nu poţi să schimbi oamenii cu un articol de gazetă.

Sunt unii Români, însă, care fac politică, emit idei, fac şi prozeliţi şi e bine că sunt şi din aceştia care, au sau nu au vocaţie pentru politică, dar se agită, vorbesc, scriu, emit planuri, îşi spun părerea la toate problemele ţării, etc.

Politica este o ştiinţă şi o artă, care te ajută să găseşti soluţii de organizarea grupurilor omeneşti în vederea celor mai bune măsuri pentru rezolvarea treburilor publice ale Cetăţii. Un cuvânt bun, o părere bună, sau o soluţie bună, în treburile Cetăţii, sunt ca nişte arme bune, noi şi puternice într'o luptă.

Politica ţinteşte mai departe, prevede, intuieşte şi se gândeşte la poimâine, aşa fac marii conducători politici. Cei mai mici se gândesc la treburile de azi, sau de mâine ale Cetăţii, atâta au capacitate şi e bine să fie cât mai mulţi din aceştia.

Dacă sunt unii Români din exil care manifestă opinii politice pentru treburile publice ale ţării, de azi sau de mâine, să-i respectăm, să-i încurajăm, sau să-i convingem că drumul lor este greşit, dacă e greşit, dar să le arătăm cum ar fi bine să fie.

Politica e bună, e necesară, trebue să se facă de cineva, iar problemele politice ale ţării cer să fie rezolvate de oameni cu vocaţie şi competenţă, da, de oameni din rândurile noastre, iar dacă Românii nu fac politică, se vor găsi alţii din afară care vor face politică pentru ţara noastră, deci peste noi. Trageţi concluziile.

Să încurajăm pe cei ce au aptitudini politice ca să reprezinte şi să lupte pentru ceea ce fiecare dintre noi simţim că ar fi bine să fie pentru ţara românească de azi şi de mâine.

Un alt domeniu de manifestare a capacităţii personale de creaţie şi simţire este cultura, în care nu se pricep prea mulţi, ce e drept, ca în politică sau la fotbal.

Cultura este o manifestare specifică a spiritului uman. Cultura românească este bogată în conţinut şi variată în formă şi este mai puţin cunoscută în afara ţării. Rostul Românilor din exil este de a scutura praful depe atâtea opere culturale create de geniul românesc şi de pe frunţile atâtor Români de ispravă din trecutul nostru, care au folosit cu măiestrie cuvântul scris pentru a-şi exprima emoţiile şi gândurile lor.

Aceasta pot face acei Români care spun că nu au aptitidini politice, sau care nu vor să facă politică.

Manifestările culturale româneşti din exil, acolo unde au loc, topesc barierele şi dezacordurile dintre Români şi îi unesc pe linia de sus a creaţiei şi a interesului ce-l avem de a face cunoscută naţia noastră în lume, cu tot ce are bun în structura ei.

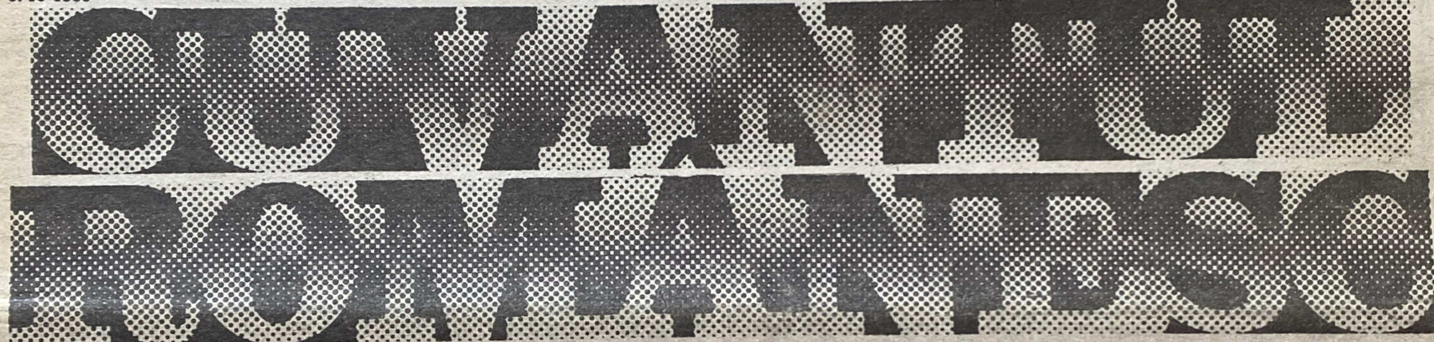
Acei care nu sunt dispuşi să lucreze nici în acest câmp al ideilor şi al spiritului, pentru a scoate în relief creaţiile inteligenţei româneşti şi a le face publice, din vre-o teamă, sau rezervă, nu avem decât să-i scoatem dela numărătoare ca Români. Duhurile strămoşilor lor le vor umbri viaţa şi ei vor trăi ca nişte străini printre străini, ca nişte vrejuri fără rădăcini.

Politica şi cultura sunt două câmpuri largi de manifestări ale simţirii şi inteligenţei româneşti în exil, unde fiecare Român îşi poate desfăşura forţele creatoare ale personalităţii sale. Dar, personalitate nu poţi să ai decât în cadrul neamului tău, acolo unde îţi găseşti identitatea ca om şi unde se găsesc rădăcinile fiinţei tale.

A fi străin printre străini e ceva nespus de greu, dar a simţi şi acţiona ca Români acolo unde suntem aruncaţi în crunta pribegie, va fi o mângâiere şi un îndemn, pentru fiecare, spre înălţare şi creaţie. □

ISSN 0705-8365

Printed in Canada
Imprimé au Canada

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 8 Nr. 88 -AUGUST 1983- PUBLICAŢIE LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA DE SUD, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ITALIA, MONACO, OLANDA, ROMANIA, YUGOSLAVIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, NOUA ZELANDA

DE VORBĂ DESPRE POLITICĂ

Eugen BÂRSAN

Una dintre cele mai evidente trăsături comune Românilor din exil, e fără îndoială o vie preocupare pentru politică. Un lucru natural când ne gândim, că exilul nu este nimic altceva decât un produs al unei tragice şi criminale situaţii politice. Iar atâta timp cât această situaţie va dăinui, interesul Românului pentru politică va rămâne un punct central al vieţii. Căci problemele ţării şi ale exilului sunt condiţionate de desfăşurările politice de pe toate planurile : internaţional, naţional şi de pe cel strict al diasporei.

Interesul politic românesc din aceste zile, nu se opreşte numai la noutăţile despre ce se întâmplă plăcut sau displăcut în câmpul politic. El are o bază mult mai largă, care de fapt e o stare de participare sufletească la un front de luptă cu tranşee pe toate meridianele.

Dacă a avea interes pentru politică e un lucru uşor, descifrarea politicii e un lucru mai greu. Pentrucă în chip obişnuit ea operează sub masca unei demagogii, destinată să creeze, de la caz la caz, imagini false, imagini înşelătoare. Iar acestea împiedică pe mulţi să-şi dea seama, că în spatele a tot ce vedem că se întâmplă, în sens rău, pe toate meridianele, e o combinaţie politică mondială care constă, undeva, dintr'o alianţă între comunism'' şi puternice cercuri din ''lumea liberă''.

Această alianţă a existat din momentul în care a fost pusă sămânţa revoluţiei în Rusia. Ea l-a trimis pe Lenin acolo şi tot ea l-a şi finanţat. Ea e în spatele acordurilor dela Yalta, Helsinki şi a altor cedări în favoarea Rusiei.

Problema de acum este : oare, sare ori nu sare în

Continuare în pag.3

EXILUL, DEMOCRAŢIA ŞI PARTIDELE POLITICE

M.F.ENESCU

Exilul Românesc este prins în dilema între două silogisme contrarii. Iată-le! Exilul pronează democraţia. Democraţia are la bază partidele politice. Exilul este democratic în virtutea existenţei partidelor. Dar exilul contestă oportunitatea partidelor. Fără partide democraţia nu are bază. Exilul deci contestă baza democraţiei. Ce soluţie găsim la opoziţia între cele două silogisme? Vom încerca să ajungem la o concluzie după o scurtă analiză.

In primul rând ce funcţie fac partidele în politică? ''Partid'', cum remarcă şi Nae Ionescu, ''însemnează doară parte'' şi stă în însăşi natura părţii să nu epuizez întregul. Intr'o societate organizată în sistem democratic, ''întregul'' este împărţit între mai multe partide, cel puţin două. ''Partidul unic'' este o aberaţie, o ''contradicţie în adjectiv''. Acest gen de organizaţie cu veleitatea de a fi unică în acapararea întregului nu se poate numi partid, fiindcă nu vrea să fie o parte în rând cu altele. ''Partid'' comunist, fascist, naţional-socialist este o reducere la absurd a conceptului de partid când el proclamă exclusivismul totalitar cu excluderea oricăror alte părţi, adică a oricăror alte partide. Partidele sunt deci părţi integrante numai şi numai în sistemul democraţiei pluraliste. La ''centralismul democratic'' al totalitarismului comunist, Democraţia opune ''pluralismul democratic'', singura dovadă a adevăratului liberalism.

Cât despre cum sunt făcute şi ce vor, partidele sunt organizaţii care reprezintă fiecare o doctrină, un sector social şi o categorie de interese. Ele urmăresc, cum scrie profesorul Duverger, să determine un curent în opinia publică pentruca să obţină cât mai multe scaune în parlament, să formeze guvernul şi să exercite puterea . ''Partidul'' are înadevăr, ''o structură polemică opunându-se altui partid'', cum scrie tot Nae Ionescu. Dar caracterul polemic se atenuează în caz de coaliţii poli-partide, sau se întrerupe într'o conjunctură de excepţie, cum ar fi războiul sau o criză generalizată.

Nu vom dezvolta în această sumară analiză tema partidelor politice repartizate în diferite categorii, partide de cadre, de mase, de clasă. Nu vom aminti nici metamorfoza ce suferă conceptul de partid după marile prefaceri din Secolul XX. Ne limităm aici la dilema exilului între cele două silogisme. Exilul nu este lipsit de argumente contra partidelor. Cum în ţara captivă alegerile parlamentare şi împărţirea puterii par închipuiri nebuloase, partidele nu apar nimănui de o utilitate în actualitate. Cât despre partidele declarate în exil ca democratice, ele sunt identificate aşa după singurul criteriu valabil în democraţie, adică participarea la alegerile parlamentare. Dar partidele refugiate în Occident au luat parte la ultimile alegeri libere în Decembrie 1937. Oricine se poate întreba pe drept, ce şi pe cine mai reprezintă ele după aproape o jumătate de secol şi după transformări epocale. Partidul liberal îşi avea baza în burghezia mare şi mică, în structura bancară, în chiaburimea satelor, în funcţionărime, într'o parte din invăţământul superior şi secundar, într'un cuvânt în ''Establishment'' cum se spune astăzi. Ce a mai rămas din toate acestea? Partidul Naţional-Tărănesc se bizuia pe masa ţărănească. Comunismul a dizolvat

Continuare în pag.3

editorial

In continuare

DIPLOMAȚIA INFILTRĂRILOR

Cum au fost posibile infiltrările comuniste, în lumea liberă? Foarte simplu. Au fost speculate condițiile de viață ale lumii libere (libertate, naivitate a conducătorilor politici și a masei electorale, miopie față de pericolul comunist) și au fost pregătite cadre speciale de activitate care au știut să camufleze perfect obiectivele și intențiile lor. La acestea s'au adăugat și grupurile co-existențialiste, care au înlesnit procesul infiltrărilor, în cele mai variate modalități.

Dacă facem o examinare generală a rezultatelor pe care le-au obținut comuniștii Români prin "infiltrațiile" lor, ne putem da seama că nu au reușit să facă mare scofală.

Au creat fricțiuni și adversități în interiorul asociațiilor, comunităților, parohiilor, sau au stârnit conflicte între aceste grupări și grupuri românești din exil.

Obiectivul principal era să atenueze sau chiar să anuleze lupta anti-comunistă. Si, s'a întâmplat tocmai contrariul.

Prin prezența infiltrațiilor și a acțiunilor lor, lumea românească din exil a reacționat cu multă determinare și dedicație față de aceste infiltrații, și și-a consolidat pozițiile anti-comuniste, pe temeiuri de fermitate și intransigență.

Lumea românească a fost avertizată de cei infiltrați asupra sectoarelor vulnerabile și a operat direct pentru înlăturarea lor, cu accentuarea unei intensificări a ofensivei politice anti-comuniste. Mai mult, prezența și acțiunile infiltrațiilor au constituit o legitimare în plus a poziției românești a exilului. Căci s'a putut demonstra caracterul de destrămare, de antiromânism al comuniștilor români.

Pierderea co-existențialiștilor nu a însemnat mare lucru pentru lumea românească. Ei nu reprezentau, nici individual nici colectiv, pietre de temelie pentru exilul românesc.

Cu toate aparențele, co-existențialiștii, nu au furnizat mari avantaje nici regimul comunist din țară. Activitățile lor din lumea liberă nu au primit creditul necesar, pentrucă a planat mereu asupra acestora suspiciunea că reprezintă interesele și vederile comuniste, chiar dacă situația nu era așa, în realitate, în toate cazurile.

Exilul românesc nu a fost destrămat, nu a fost biruit de infiltrațiile comuniste. S'a definit din ce în ce mai bine, în cursul anilor și chiagul de unitate românească a fost dat de linia națională pe care au urmat-o toate grupările sănătoase din exil, chiar atunci când manifestările lor n'au pornit din același punct de plecare.

Oricine se plasează pe linia națională și se străduiește să-și aducă contribuția, locală, regională sau generală, la lupta de eliberare a poporului român, face parte din exilul românesc. Adică, din rândurile celor ce se găsesc în contradicție totală și opoziție activă, neîntreruptă, față de dominația politică comunistă din România.

Acest exil românesc nu poate fi înfrânt, de bagatelele politice, de manevrele isterice și de amăgelile celor ce s'au infiltrat în rândurile sale, ca trimiși ai regimului comunist din București.

Mult mai gravă este infiltrația indirectă, care operează în poziții oficiale (chiar când nu sunt poziții cheie) ale unor guverne ale țărilor libere. Aceste infiltrații indirecte se opun, sau împiedică, deschis sau conspirativ, pozițiile ferme și categorice anticomuniste, stabilite de guvernele respective. Nici administrația Reagan nu a scăpat de această categorie de indezirabili, care, prin atitudinea și faptele lor, fac mari servicii comunismului din Europa răsăriteană.

Cândva, vom reveni asupra acestui punct. Până atunci, le spunem celor infiltrați printre noi că aici am fost și aici vom rămâne, căci noi împlinim un imperativ care ne depășește, să fim prezenți și să luptăm din răsputeri pentru eliberarea poporului român.

George BĂLAȘU

TESTAMENTUL LUI BĂLCESCU

Emil DUMITRACHE

La 29 Nov. 1852 Nicolae Bălcescu murea în exil la Palermo.

Singur, în amurgul serii, el și moartea.

Cu un an înainte, la 27 Nov. 1851 îi scria lui Ion Ghica prietenul său: "In primăvară, adică în Aprilie aș vrea să însoțesc pe soramea până la hotarul țerii, ca să văd în aceeași vreme și pe muma-mea".

Cât de dor îi va fi fost lui de pământul țării...

"Hotarul țerii", "și "pe muma-mea"! "In aceeași vreme" voia să mai vadă măcar odată înainte de moarte pe mama care l-a născut ca om și pe mama țară căreia își dedicase viața și care ni l-a dat ca erou. Țărâna țării n'avea voie s'o calce, necum să se îngroape'n ea. Apa din izvoarele cristaline dătătoare de viață, ale țării, n'avea voie s'o mai bea să-și răcorească buzele fierbinți, și vântului cu miros de mere coapte depe dealurile dintre Argeș și Vâlcea îi era interzis să-i mai mângâie tâmplele și fruntea înaltă și senină ca altarul unei catedrale.

Aceia care i-au interzis reîntoarcerea în țară, cu toate că el nu mai prezenta nici un pericol pentru ei, viața abia mai pâlpâia în el, n'au făcut-o din necesitate, ci din răzbunare mârșavă, fiindcă el era cu adevărat ceea ce ei doar pretindeau a fi: patrioți ... Ei știau cât de cumplit de greu îi poate fi unui adevărat Român să moară printre străini.

Oasele lui n'au putut fi niciodată găsite, în gropile comune din cimitirul săracilor dela Palermo.

Poate că având oasele lui Bălcescu în țară, ca o mustrare, ca o pildă, ca un îndemn, istoria noastră ar fi fost ceva mai altfel. Poate!

Ne-a rămas dela el un portret înfățișându-l mândru, cinstit, cu o lucire sfântă în ochii săi mari și arzători. Ne-a rămas spiritul lui pe care îl păstrăm în noi cu durere, cu bucurie, cu mândrie, cu cinstire, pe el care a murit pentru noi cei de ieri, cei de azi, cei de mâine.

Așa cum în istoria noastră Basarab înseamnă INTEMEIERE, Brâncoveanu CREDINTA, Mihai VITEJIE, Stefan INTELEPCIUNE, tot așa Bălcescu înseamnă dragoste nemărginită pentru țară și încredere deplină în poporul nostru. Balcescu ne-a spus că: "Din acest popor au ieșit toți acei viteji, că el a mântuit țara într'atâtea rânduri și că ar mai mântui-o încă dacă ei, făcând un apel la dânsul, l-ar fi interesat în pricina țerii și i-ar fi dat drepturi și o patrie de a apăra. Ei nu știau ce poate face un popor cât de mic când își apără ale sale și când e prins de-o sfântă și nobilă idee. Ei nu știau încă nici acestea, că chiar în sufletul acelor oameni amorțiți de o lungă tiranie, orbi sau corupți, este un glas ascuns care le vorbește neîncetat de adevăr, virtute și care la trebuință îi preface în eroi." "Un popor cât de mic, când își apără ale sale și când e prins de-o sfântă și nobilă idee". .. Nu vi se pare că aceasta a fost sursa de inspirație a lui Eminescu atunci când a pus în gura lui Mircea acel" Eu îmi apăr sărăcia și nevoile și neamul"? Prin "ei" Bălcescu înțelege pe cei care conduceau destinele neamului pe atunci, dar vai, cât e de adevărat pentru atunci și de atunci încoace.

Tot el ne mai spune că: "Românii au trebuință astăzi să se intemeieze în patriotism și în curaj și să câștige statornicie în caracter."

Si ne mai avertizează că: "Vai de-acele nații unde un număr mic de cetățeni își intemeiază puterea și fericirea lor pe robirea gloatelor. Ele per". (pier). Si într'adevăr ASTAZI nația este mai amenințată cu pieirea mai mult decât oricând.

Din amarul exilului, stimțind cum viața se scurge dintr'însul, nu blestemă și nu regretă, el ne spune doar că: "Mi se rupe inima când mă gândesc că vor veni poate vremurile dorite, fără ca eu să fiu de niciun folos țerii, nici cu sabie, nici cu condei, nici cu gura."

Trăim noi înșine azi exilul lui Bălcescu, cu toată durerea, cu toată amărăciunea. Si ne dorim la fel ca și dânsul să mai fim odată țării de folos, cu sabia, cu condeiul, cu gura, cu toată ființa noastră. Poate că vremurile dorite nu vor veni și la trebuința țării vom fi EROI. Așa a orânduit Dumnezeu lumea, dându-ne și nouă o țară, UNA, UNICA, a noastră, cea mai frumoasă depe pământ, de totdeauna și pentru totdeauna!

(Am transcris toate citatele din Bălcescu în frumoasa-i limbă și ortografie, să ne fie de-o pildă și de-o mustrare).

CĂTRE REDACȚIE

* FREIBURG, R.F.G. - Mulțumesc din adânc pentru "Poezii din închisori". Le citesc cu emoție, pe îndelete, ca pe litanii la căpătâiul fraților morți sau greu bolnavi. Publicarea poeziilor din închisori nu este numai o operă de pietate, ci o răscolire cu un sens profund în istoria pătimirilor românești. Cartea aceasta de poezii făcute din sânge și fiere, nu poate să lipsească de pe masa nici unui Român.

M. P. ENESCU

* OAKLAND, CALIFORNIA, USA - Inprimul rând vreau să vă mulțumesc și să vă felicit pentru felul în care vă îndepliniți misiunea pe care v'ați asumat-o. Vă mulțumesc deoarece pentru mine, ca Român, existența unei asemenea publicații reprezintă un lucru extraordinar și vă felicit pentru calitatea excelentă, după părerea mea, a articolelor apărute în Cuvântul Românesc. După 11 luni de ședere în U.S.A., cred că pot aprecia ce înseamnă să publici un asemenea ziar, înțeleg ce efort extraordinar trebue depus pentru a asigura calitatea actuală a publicației.

Deși nu sunt de acord cu toate opiniile prezentate în ziarul D-stră, sunt de acord cu spiritul lui. Sunt de acord cu independența și fermitatea patriotică a publicației. Cred că dinpunct de vedere al ideilor merge pe un drum bun.

Vă doresc multă sănătate și succes în munca D-stră de servire a idealurilor naționale și sociale ale necăjitului nostru popor.

Ion M. SOINU

* MONTREAL, CANADA - "... Cât timp noi suntem încă prinși în dezbateri fierbinți asupra unor evenimente reci de 30-40 de ani, ei băieții albaștri, se bucură că nu le dăm bătaie de cap, și citesc... relaxați... toate publicațiile "libere". Curios, asta o știe toată lumea. Si asta și altele.

Toți știm, aflăm, învățăm ce importanță a avut pentru noi momentul istoric 1935-1945 m ce implicații, ce sacrificii, ce pierderi, ce dureri, ce greșeli. Dar cheltuim energia momentului, energia viitorului cu această dispută.

Putem să facem ceva în trecut?!

Sau trebue să facem ceva în viitor?!

D.D.

* MUNCHEN, R.F.G. - Sunt și eu unul dintre miile de Români care au reușit să evadeze din cea mai întunecată închisoare care este România, de unde se poate ieși numai pe două căi: printre gloanțele grănicerilor sau cu un pașaport obținut cu mari sacrificii.

Sosit aici, în lumea liberă, am putut să cunosc și eu ce înseamnă să fii liber, fără frica de a vorbi ceva care te doare, chiar între prietenii tăi, pe care-i crezi fideli.

Nu mai vorbesc de mizeria și întunericul care domnește în toate casele celor mulți, ale căror strigăte au ajuns până la cer. Cu mari riscuri și multe insistențe am reușit să smulg dela cei ce-l apără pe tiran, un pașaport de vizită în Germania, cu gândul de a nu mă mai întoarce acolo unde urgia comunistă face ravagii. Aici am luat și eu contact cu acest ziar, care este una dintre puținele noastre posibilități de informare despre adevărul dureros și al crimelor săvârșite de regimul dictatorului Ceaușescu și șleahta lui de tâlhari care storc vlaga poporului.

Aduc sincere mulțumiri conducerii acestui ziar și colaboratorilor pentru munca depusă în activitatea de informare a Românilor din exil.

Dumitru CERCEL

* ISTAMBUL, TURCIA -Dela început vreau să vă mulțumesc în numele meu și al altor Români din Camp pentru realul serviciu pe care-l face exilului românesc ziarul D-stră, prin faptul că ne dezvăluie nouă celor născuți după 1944, adevărata istorie a țării noastre. Acest lucru nu a fost posibil în țară, din motive pe care le cunoașteți la fel de bine ca și noi.

De asemenea cred că ziarul D-stră ar putea avea un rol foarte activ în unificarea și consolidarea tuturor forțelor și grupărilor care luptă împotriva comunismului și ceaușismului din România. Am citit cu interes despre inițiativa Românilor din Calgary. Adevăr este o sarcină foarte grea, dar poate că cei chemați vor spune prezent și vor lăsa dorințele de șefie (caracteristice Românilor) la o parte și vor face un început în armonizarea tuturor părerilor din grupările existente. Cred că orice Român care a avut șansa de a alege calea spre lumea liberă nu va trebui să uite starea în care se află frații, surorile, părinții sau copiii noștri din țară și să nu se mulțumească cu o casă, o mașină și o masă îmbelșugată, ci să lupte activ pentru a face ceva și pentru năpăstuita noastră țară, țară în care dacă nu este un cutremur, o inundație sau o secetă, tot nu poți pune ceva pe masă și tot n'ai voie să-ți ridici privirea către cer, pentrucă și asta este împotriva ideologiei marxiste și a marelui "prieten" dela răsărit.

C.A.

Second Class Mail Registration Number 4133

Numerele din August și Septembrie apar cu pagini reduse, din cauza vacanțelor de vară. Cerem scuze colaboratorilor și corespondenților ale căror articole nu au putut fi publicate.

Insemnări pe margine de drum:

DESPRE ÎNDOIALĂ ŞI ADEVĂR

Nicolae PETRA

Indoiala a făcut să cadă oameni mult mai importanţi decât eşti tu sau eu; îndoiala dacă ai dreptate, îndoiala dacă dragostea e adevarată, dacă Dumnezeu e Dumnezeu, îndoiala, mai mult decât oricare alta, cea dacă ceea ce crede unul e drept, e adevărul.

Când începi să te întrebi pe tine despre tine însuţi, când te plimbi pe stradă căutând un răspuns pe care-l ai în tine de multă vreme, dar nu găseşti puterea credinţei nezdruncinate ca să te ţii de el, eşti pe calea inevitabilă a propriei tale pierzanii.

Când începi să pui îndoială propriei tale credinţe, în dragostea ta, nimic nu mai poate evita dezastrul.

Indoiala nu te poate păzi de primejdie şi tu nu te poţi ascunde nicăieri de ameninţările ei. Nu e nici un loc unde să te poţi ascunde de îndoială şi ea te va urmării până la sfârşitul zilelor tale mizerabile, sfârşit pe care-l va aduce mai aproape.

Princina atâtor îndoieli în noi e faptul că nu putem recunoaşte adevărul. In general se caută recunoaşterea adevărului după semne exterioare ca cele ce deosebesc ciupercile bune de cele otrăvitoare. Adevărul e altceva, ce vine dinlăuntrul omului şi îi dă lumină şi putere.

Trebue înţeles că adevărul nu există cum există un nasture. Insăşi ştiinţa care pretinde că se bazează pe adevăruri absolute, a trebuit să inventeze o teorie a relativităţii şi apoi un principiu al nedeterminării, care spune că nimic nu poate fi determinat într'o formă absolută şi ca ceva să existe, trebue întâi să existe cel ce priveşte la întâmplare sau la lucru.

Adică adevărul e ceea ce dăm noi, nu ceea ce ar exista într'o formă inmutabilă undeva şi cumva. Cu atât mai mult, adevărul ce aşezăm ca temelie pentru drumul nostru, nu vine din cer ca o piatră obligatorie pentru zidit biserica sufletului nostru ci ceea ce putem noi creşte în el din credinţa pe care o avem.

Adevărul naşte din credinţă şi nu e rezultatul măsurării cu metrul sau kilogramul al unui obiect de care ne împiedicăm în mersul nostru. Adevărul a ceea ce ne spune credinţa noastră că există, e ceea ce ne îndrumează în viaţa sufletului nostru.

E adevărat când credem în mântuirea sufletului nostru prin Cristos, e adevăr când credem că nimic nu poate împiedica reînvierea neamului în libertate.

Adevărul ce trăeşte în noi nu are nici o legătură cu legile de orice fel pe care le fac oamenii, ci e ceea ce se potriveşte cu sufletul nostru, cu felul nostru de a simţi.

Ceea ce încercăm să spunem aici, ceva ce pare a fi oarecum în afară de logica materială a lucrurilor, e că omul trebue să crească în el o credinţă şi apoi să-şi găsească drumul de acord cu ea şi mai ales să nu se îndoiască, odată ce a prins firul drumului, de adevărul pe care-l arată această credinţă.

Intr'o lume unde la fiecare pas ne întâlnim cu ispita minciunii, unde mereu se încearcă să ni se arate că mergem pe cale greşită, că adevărul e în huzureala noastră nu în efortul pentru a menţine şi salva ţara şi sufletul românesc, care cere efort şi suferinţă, scăparea de pierzanie e numai îndepărtarea îndoielii ce caută să macine rădăcina credinţei noastre în neam.

Aici e greutatea cea mare în lumea oricărui om; îndoiala. Dacă nu poţi merge înainte cu capul sus, convins că ceea ce faci e ceea ce e drept, îndoiala te va împinge la păcat, ca să ascunzi faptele pe care le faci şi nu crezi că sunt bine făcute, vei căuta ajutorul minciunii, furtului, a uciderii care duc la pierzanie.

Nu te îndoi de nimic, adevărul e în tine, e credinţa ta de totdeauna, e steaua neclintită în drumul tău de totdeauna. □

DE VORBĂ DESPRE POLITICĂ

Urmare din pag. 1

aer, această nefastă combinaţie?! Un lucru de care depinde mult aşteptata turnură spre mai bine în lume. Sunt multe semne care ne îndreptăţesc să credem că va sări! In orice caz n'avem voie să fim mai puţin optimişti decât fratele român din ţară, care ne scrie: "Am ferma convingere că acest blestem care ne-a lovit şi sub care trăim de peste 35 de ani, va cădea".

Lumea a fost întotdeauna diversă şi s'a dezvoltat diferit în extremele ei, cum ar fi Apus şi Răsărit. Iar în funcţie de acest lucru nenorocirea de azi este, că atât la Răsărit cât şi la Apus omenirea este pustiită de duhul binelui. Numai că unii, comuniştii, îşi manifestă această pustiire într'un fel, iar ceilalţi, liberalii, în alt fel. Si decăderea operează şi de-o parte şi de alta. Dar această decădere este a "elitelor", pentrucă lumea modestă, cu mijloace mici şi fără pretenţii de conducere, nu este aşa de decăzută, ca majoritatea politicienilor, a intelectualilor şi a ciocoilor de tot felul, comunişti sau liberali. Iar dacă am amintit de lumea modestă e cazul să mai subliniem şi altceva: credinţa comuniştilor şi liberalilor este că omul cel mai de jos este reductibil la condiţia materială a vieţii, ceea ce este fundamental fals.

Iată cum dela interesul Românului în politică, am ajuns la probleme care joacă un mare rol în desfăşurarea politicii mondiale. Si e bine ca acestea să fie cunoscute, pentrucă altcumva vederea politică e incompletă. Foarte adeseori gândirea politică a Românului e concentrată mai mult la efecte şi dorinţe decât la cauze.

Sub povara greutăţilor de tot felul, în loc de vorbe şi teorie, pe Român îl arde să ştie cât mai scurt, când se schimbă situaţia, când se eliberează Tara?! Suntem concentraţi deci cu gândul la o întrebare, care în chip simplu şi direct reflectă o grijă de urgenţă pentru salvarea şi existenţa ţării. Sub aceeaşi presiune a "cuţitului la os" tot scurt au gândit şi Românii din alte timpuri, întrebând disperaţi: când scăpăm de Otomani, când scăpăm de Unguri, când scăpăm de Ruşi? In chip nefericit firul tragic al istoriei e încă viu. Din vestigiile trecutului ne-a mai rămas întrebarea de acum: când scăpăm de Ruşi?!

Tristul adevăr este că după primul război mondial, lumea a început să fie condusă de mafia comunistă. Al doilea război mondial a fost exclusiv în slujba acestei mafii. Si abia acum, după atâţia ani dela al doilea război mondial, încep să sune pe plan mai mare clopote de alarmă.

Este clar că pentru Sovietici lucrurile nu mai decurg ca mai înainte. Ei au început să intre în pană din cauza unor probleme interne pe care nu le pot remedia. Sunt tehnologic rămaşi în urmă; agricultura cu sistemul colhozurilor s'a înfundat total; conflictele cu alte naţionalităţi din interior sunt aparente şi devin acute din cauza acţiunii de rusificare totală; aparatul administrativ a ajuns la maximum de degenerare; şi conducerea e bătrână şi în parte bolnavă.

Ne bucurăm de semnele eliberării de mafie. E ceea ce aşteptăm de mult.

Eugen BÂRSAN

Naşul şi Fina

NUMAI ODATĂ VEDE CEAUŞESCU ... PREMIUL SIMBEI!

Simba nu-i nici dans şi nu-i nici drâmbă, Simba este o "prestigioasă instituţie", mai exact o "academie" care a adunat: "...personalităţi de frunte ale vieţii politice, culturale şi ştiinţifice italiene şi din alte ţări..." ne asigură "massmedia" din RSR.

Cum întreaga activitate a "prestigioasei instituţii" se rezumă în a împodobi cu lauri fruntea d-lui Ceauşescu, e bine să vedem cine-s aceste "personalităţi" ce ies în frunte.

Academia Simba s'a numit la început "Editura Simba" şi s'a născut în anul 1974 cu publicarea unicului volum de 110 pagini: "Nicolae Ceauşescu" oferit gratuit ziarelor şi revistelor din Italia şi tuturor care întindeau mâna.

Directorul editurii, şi mai târziu al "Academiei" este d. Antonio Acone, cetăţean italian, ziarist, etc. şi care vorbeşte, fără accent, limba tribului Kiswahyli din nordul Africii.

După patru ani de hibernare (1978) d. Acone a venit cu altă idee: în loc de publicarea unui al doilea volum din seria "Prin multilaterale închisori la libertatea dezvoltată"; "editura" să ofere tov. SGPC Ceauşescu "Premiul Simba pentru pace." A fost o idee genială pentru care s'a felicitat ambasadorul RSR-ului dela Roma, sfătuitorul financiar al d-lui Acone.

Un premiu pentru pace, un simbol de recunoştinţă internaţională, era exact ce lipsea la cântar marelui îndrumător. Judecătorii din Stockholm aruncaseră la coş propunerea "intelectualilor" reseristi şi acordase "Premiul Nobel pentru Pace" lui Menachem Begin (Izrael) şi Anwar el-Sadat (Egipt)

Trebuia totuşi o alteraţie de prestigiu la croiala premiului. In loc de Editura Simba--care sună afacerist-- să se schimbe titlul în "Academia Simba", o modificare necesară ca să fie în unison cu titlul de nobleţe al soţiei academiciene care tocmai terminase lucrarea ştiinţifică: "Moleculă, moleculă, cum te plimbi fără căciulă."

Recunoştinţa d-lui Acone pentru sfatul primit s'a consumat la Sinaia in 4 Februarie, a.c. când, împreună cu "colegii" dela Academia Simba", a ţinut să-l felicite personal şi să-i ofere o medalie cu ocazia zilei de naştere şi 40 de ani de activitate revoluţionară.

"Când am avut onoarea să vă înmânez în urmă cu patru ani premiul Simba pentru pace, în cuvântul dumneavoastră aţi SUGERAT (sublinierile noastre) utilitatea înfiinţării unei academii care să aibe ca ţel promovarea păcii, destinderii, colaborării..." şi alte ceauşisme.

Deci d. Acone, tatăl Simbei, i-a mulţumit naşului Ceauşescu că i-a botezat fata "Academie".

In afară de volumul "Nicolae Ceauşescu", de "Premiul Simba pentru Pace" oferit d-lui Ceauşescu şi de vizita la Sinaia a d-lui Acone cu medalia sub braţ şi restul academicienilor în cârcă, alte informaţii despre "Academia Simba" nu avem şi asta din mai multe motive:

Academia Simba nu există nici la Roma şi nici în toată Italia.

Academia Simba nu-i înregistrată, n'are adresă, n'are telefon, şi nici măcar un număr de căsuţă poştală ca să primească felicitări de Crăciun.

Există în schimb, la Roma, un magazin de pielărie (inclusiv piele de ghete, N.R.) sub firma "Simba", situat pe Via Capo el Case.

Stroe MOLDOVEANU

EXILUL, DEMOCRAŢIA ŞI PARTIDELE POLITICE

Urmare din pag.1

lumea ţărănească din aşezarea ei naturală. Tărănimea a fost proletarizată. Partidul (Social -Creştin) Totul pentru Tară, datorită dinamismului entuziast al tineretului, era pe punctul în 1937, de a se revărsa în toate sectoarele naţionale, clasa de mijloc, universitate, ţărănime, muncitorime, lumea intelectuală. Partidul Social-Democrat abia după 1945 a căpătat mai multă semnificaţie. In situaţia de faţă singura referinţă de natură democratică, oricât de discutabilă, stă totuşi în partidele reprezentate în ultimul parlament ales liber în Decembrie 1937. Problema rămâne, desigur, cum se vor replanta aceste partide în societatea românească transformată de sus până jos, în ţară, când va fi, cândva, eliberată.

Care este soluţia ieşirii din impulsul celor două silogisme contrarii? Soluţia a dat-o în mod simplu dar ingenios, Consiliul Naţional Român. Partidele politice aşa cum sunt ele, dau organului reprezentativ legitimitatea democratică. Dar în acţiune membrii Consiliului Naţional, indiferent de apartenenţă, se conduc independent de criteriul de partid, după principiul eficienţii. In acţiune nu există partide ci elemente eficace. In felul acesta exilul satisface exigenţele democraţiei pluraliste, şi în acelaşi timp este scutit de servitutea partidelor. Si apoi ar fi straniu, ba mai mult, şi ridicol, ca într'un organ prin definiţie politic să fie reprezentate tot felul de asociaţii, unele fictive, şi să nu fie admise partidele, de esenţă pur politică.

Dealtfel silogismele contrarii caracterizează în general politica. Omul politic îşi dovedeşte iscusinţa cu cât ştie să descurce dialectica silogismelor în acţiune. □

M. F. ENESCU

REFUZUL ISTORIEI

George BRANA

Sunt lucruri care se spun uşor şi chiar pot fi atrăgătoare, ca sprintene aduceri din condei, dar nu rezistă nici la cel mai sumar examen critic. Astfel ştim, am zice din copilărie, că este intelectual-curent, ceva, care cum s'ar zice ar fi "refuzul istoriei". Practic acest ceva s'ar traduce printr'o cât mai ostentativă degajare de toate valorile politice, cu excepţia capitolului economie, fără de care nu se poate dăinui fizic. La această degajare de valorile politice se adaugă afişarea paralelă a unei nu mai puţin ostentative aciuări pe lângă valorile morale, eterne cum se zice dar nu mai puţin larg sprijinite pe compromisuri paşnice de tot felul, cu nădejdea că astfel, Doamne fereşte de rău, subiectul s'ar afla în afară de orice conflictualitate. Ceea ce înseamnă: există, într'adevăr, popoare, naţiuni, societăţi, vaste procese de tot felul pe plan local sau general, dar în acelaşi timp există în societăţile libere şi posibilitatea unei opţiuni pentru exclusiva chivernisire a vieţii celulare, datorită căreia celula personală sau familiară îşi găseşte mijloacele de viaţă la adăpostul unui sistem care protejază viaţa celulară prin legi scrise sau numai legi morale, încă respectate în lumea civilizaţiei "atlantice". Cu alte cuvinte: lumea se zbate, se tăvăleşte în istoria pe care o acceptă, eu însă refuz categoric să mă zbat, să risc, pentru menţinerea factorilor care printr'o anumită eficienţă garantează viaţa celulei mele, fără nicio jertfă din partea mea, în afară de "zeciuială", adică impozitul inevitabil. Zis şi făcut, numai că...

A "refuza istoria" pentru a nu se tăvăli în cazuri extreme prin noroi, sau pentru a nu se "murdări" pe mâini este un fel de-a gândi sofistic. Refuzând a da ceva pentru asigurarea temeiului existenţei noastre pe acest pământ, deci refuzând orice jertfă şi orice risc, existenţa noastră pierde orice semnificaţie. Poliţistul adus de nişte bandiţi jefuitori la violenţa unui schimb de împuşcături, îşi "murdăreşte mâinile" ca să apere banii din

Continuare in pag. 4

CEALALTĂ FAȚĂ A LUMII

Horia STAMATU

In România dintre cele două războaie mondiale, deci în România Mare, literatura scrisă, și răspândită într'o lume în care practic dispăruse analfabetismul, dar care în 1930 nu avea nici măcar un secol vechime, începea să intre într'o fază de creștere calitativă și chiar cantitativă, care scotea țara noastră din situația de țară "subdesvoltată literar". Putem spune că după 1930 începeam să ne ridicăm la rangul țărilor literare care încă din secolul trecut ajunseseră la o mare diversitate de școli, orientări și mode ale expresiei. Dar această eflorescență a durat puțin, ajungând după încetinirea datorită stării de război, la agonia anilor 1944-1947, în care n'a apărut decât o singură carte menită să aibă un viitor în istoria literaturii românești, ultima carte de luat în seamă a lui Arghezi, și anume zeflemeaua profetică scrisă în versuri populare, "TARA PITICILOR". Acolo este prezentată aidoma viitoarea mânăstire fără Dumnezeu, Republica populară, în care, avea să spună Arghezi, "Cum se scrie pe curat/ Neamul s'a organizat", așa fel încât "Zic și temnicerii că/ Ești ca în biserică".

In noua lume, a pușcăriei materialiste, diversitatea literaturii române avea să fie desființată și înlocuită cu realismul socialist, numit după aceea pudic și ipocrit "realism", iar la urmă" Umanism socialist", prin care s'a stabilit definitiv plafonul de gândire al literatorilor mobilizați, întrucât elemente "conscientializate" și efective ale construcției societății socialiste multilateral desvoltate, în războiul de clasă mondial, până la victoria comunismului.

Si astfel, dela instaurarea unui regim al "forțelor populare", deci dela ultimele zile ale lui 1947, până la primele și actualele zile ale lui 1983, cu totul 36 de ani, din cauza acestei mobilizări generale în războiul mondial de clasă, n'a mai apărut în România nicio "nouă piatră de hotar" în ordinea superioară, iar literatura a fost așa fel nivelată, încât parcă nu ar fi avut niciodată un Eminescu, un Creangă, un Caragiale, un Maiorescu. Dar parcă nu ar fi avut nici ceea ce-a fost între clasicii amintiți și epoca "populară", adică între cele două războaie, când au apărut o sumă de capodopere. Aceasta însă nu s'a întâmplat pentrucă dintr'o dată, a doua zi după o abdicare a unui regim ca să vină altul, Românilor li s'ar fi topit tot talentul și toată inteligența. Nu, oamenii nu s'au prostit organic, dar s'a petrecut ceva unic în istoria Românilor, o soluție de continuitate istorică și culturală care n'a mai existat în Dacia nici chiar după distrugerea regatului dacic.

Dar literatura care a urmat în România, unei soluții de continuitate cu dedesupturi de pre-genocid, o literatură cenușie până la negrul catranului, o literatură naturalist-descriptivă în epic, redusă la considerații formale în critică, și doar cu mici evaziuni tolerate în poezie (cu riscuri pentrucă un tânăr care scria a evocând "îngeri" a fost denunțat ca...legionar), va avea după liberarea Românilor de materialism o mare importanță de document istoric. Pe baza acestei literaturi se va reconstitui marea crimă făcută de marxism-leninism împotriva spiritului în România, marile distrugeri ale revoluției în toate ordinele, moral, spiritual, cultural, social, economic, politic, pentruca până la urmă să se ajungă în pragul unei adevărate mutații antropologice. Comuniștii ar fi fost mai clarvăzători dacă lăsau literații să-și deslănțue fantezia, în loc să-i constrângă la producția unor acte de acuzare împotriva revoluției, prin descrierea mizeriei umane aduse de ea. Așa că "realismul socialist", socotit armă a revoluției, se va dovedi a fi fost un adevărat bumerang.

Dar nu sunt literatorii singurii oameni ai cărții din România, ci dincolo de orice P. Dumnezeu, sau numai Dere P., sunt și oameni care se luptă să mai țină vie o perspectivă istorică pentru mâine prin altceva decât printr'un circ al vanităților, circul beletristic, în care se repetă la nesfârșit diverse numere ale disciplinei scrisului din societatea socialistă multilateral desvoltată, și acrobații, clownii, dresorii, se calcă neîncetat pe picioare unul pe altul, ca să ajungă într'o luptă "care pe care" cât mai mult în lumina reflectoarelor. Adevărata luptă pentru clarificările identității românești, este o luptă culturală cvasi-anonimă, într'un fel figurat dar și literal, subterană, însă nu de conspirație. In afară de "vedetele" beletristicei, care se zbat ca peștii pe uscat, și la nevoie mai trec și peste cadavre ca să-și afle numele slăvit prin cronici scrise sau vorbite, există niște oameni modești, de care nu știe niciun public, dar care răscolesc tot ce pot: documente și texte prăfuite, salvate de autodafeurile pe care pentru prima oară în România le-au instituit comuniștii, distrugând cărți și documente de nemăsurată valoare națională, sau răscolesc chiar pământul din diverse părți ale țării ca să caute urme din trecutul cât mai îndepărtat. Acești oameni fără gloria publicității sunt un fel de cârtițe, dar niște cârtițe nobile, pe care le putem numi "cârtițe luminoase". Aceștia sunt cealaltă față a lunii, dacă luăm luna ca metaforă a culturii din România "sub-lunificată" de azi. Cât e scris de un P. Dumnezeu, sau de simplu Dere P., nu are atâta importanță pentru identitatea istorică a României, cât cine știe care frânturi de ceva ce acum atâtea mii de ani au fost obiecte vii în mâinile oamenilor de atunci.

Unul lângă altul aceste obiecte și fragmente de obiecte pot aduce noi lumini pentru rostul nostru în contextul lumii în care s'a format poporul român. De altfel aceste sforțări intrau sub prevederile unor istorici, ca Iorga, Pârvan, Gheorghe Brătianu , și a unor gânditori ca Nae Ionescu, Crainic, Dan Botta și intuițiile unor poeți, ca Ion Barbu sau Lucian Blaga, în teatrul lui, ne duceau în acestă direcție. Dacă literații ar lua exemplu dela aceste "cârtițe luminoase", ar întreprinde și ei altceva decât goana cu limba scoasă după o mai mult decât precară "glorie", și ar întreprinde ceea ce se mai poate face încă, în ultimul ceas : s'ar apuca să adune din toate părțile, pe unde au mai rămas, resturi ale tradițiilor înscrise încă în memorii intacte, la oameni mai vârstnici, dela țară dar și dela oraș. Lucru greu, cere luptă, pentrucă există o drastică cenzură a memoriei: tot ce este tradiție trebue să fie șters până chiar și în memoria latentă a "geniilor", deci este vorba de o spălare a creerelor pentru toate spitele următoare, dar cum literatorii luptă pentru a fi pomeniți în cronici ca să audă lumea de ei, ar putea să lupte și pentru valori ca atare. Desigur și piedici tehnice, materiale, sunt destule, în primul rând că aparate de înregistrare, de reprodus, mașini de scris, sunt greu de procurat și din cauză că sunt produse de import, dar și din cauza supravegherii poliției, care nu lasă asemenea scule decât la cei ce au încrederea ei. Dar măcar cu "plaivasul", ca și acum o sută de ani, și tot s'ar mai putea strânge ceva. Este vorba de un ultim cules posibil de "memorie" românească, pentruca mâine să se poată restabili identitatea noastră spirituală, morală, culturală și istorică.

Ceea ce se străduesc să facă arheologii a căpătat mai ales în ultimii vreo treizeci de ani o foarte mare importanță, datorită unor noi mijloace de-a stabili vârsta aproape exactă a obiectelor, cu o aproximație în plus sau în minus, cam de 100 de ani la 50.000. Aceste noi procedee au fost decisive pentru refacerea perspectivei în trecut, așa fel încât neoliticul și eneoliticul devin tot mai mult aproape "istorie". Sub acest aspect merită să vedem ce spune un străin în legătură cu noi: "Este în afară de orice îndoială că malurile Mării Negre, cu milenii înainte de colonizările grecești au aparținut unui centru de cultură mondial, ca Babilonul, Asiria, Egiptul sau Creta. Astfel capătă greutate și contur anumite considerații și ipoteze care au fost expuse de primii cercetători ai trecutului pre-tracic, ca Profesorul Tomaschek, sau savantul Bulgar I. Kazarov și cercetătorul Român V. Pârvan: Tracia este neîndoelnic la origina culturii europene "(Heinz Siegert, "Pe urmele Tracilor, acolo unde a trăit Apolo", Viena 1976, în limba germană). La numele învățaților amintiți de Siegert, trebue să adăugăm și pe al lui Alexandru Randa, care în 1949 cu originala lui monografie "Balcanul, spațiu-cheie al istoriei mondiale", apărută tot la Viena în limba germană, a dat un nou impuls tracologiei mai întâi în sensul istoriei culturii. Românii au înțeles acest semnal, de altfel dat mai înainte, între cele două războaie, de cei mai dotați colegi de generație ai lui Randa. Astfel în condiții dificile din cauza unui regim nefiresc interesat de tracologie în vederea unei propagande imediate, în sensul că Dacia lui Buerebista ar fi o moștenire de drept suprem căzută partidului comunist, cercetătorii serioși din România de azi scormonesc pământul și descoperă neîncetat urme străvechi.

Dar când propaganda vrea să ia spiritul în stăpânire, inevitabil se ajunge la rezultate contrare intereselor la care este supusă propaganda. Dacă literatura, munții, pogoanele de literatură a realismului socialist, mâine va fi cel mai grav act de acuzare împotriva unei revoluții de sus în jos, străină de popor, și daco-tracologia în loc să dea apă la moară materialismului, ne duce cu milenii înapoi pe urmele cultului specific lumii geto-trace, "cultul luminii", pentrucă Apolo, zeul luminii, s'a născut în Tracia. Consecințele pentru istoria culturii în slujba căreia lucrează "cârtițele luminoase" sunt de-o considerabilă importanță, și întrucât noi Românii suntem ultimii rămași din lumea tracică, mai direct ca Bulgarii, suntem angajați pentru "păstrarea luminii", funcție îndeplinită în locurile noastre de mii de ani.

Bine, se vor întreba unii, dar ce ajută acestea la "politica reală"? Ajută mai mult decât orice "politică reală" care azi nu se poate face. Când Eminescu spunea că "noi ne apărăm sărăcia", se referea la sărăcia materială, în comparație cu splendoarea materială a unui imperiu istoric. Dar în această sărăcie erau subînțelese bogății nemăsurabile cantitativ. Această "sărăcie" este aceea de care aminteam mai înainte, și care se ascunde în tradiții, întrucât "calitate pură". De aceea spuneam că ar fi bine ca literatorii să adune cât mai e timp această "sărăcie". Iar cârtițele luminoase, care răscolesc pământul pe urmele lui Apolo, nu aduc nimic în sensul "real politic", dar aduc firul argintiu al nădejdii, de care azi au cea mai mare nevoie Românii. Dacă atâtea mii de ani, în spațiul nostru a trăit lumina ca în casa ei, până la silnicia materialismului, înseamnă că ea a fost prea puternică pentru a nu da la o parte până la urmă, lespedea de ciment aruncată peste știința și conștiința românească. In lumea geto-tracică, spiritul este de neînvins. □

REFUZUL ISTORIEI

Urmare din pag. 3

bancă în care intră și salariul muncii mele. Fără niște oameni dispuși să-și "murdărească" mâinile, cu riscul propriei lor vieți, eu nu aș avea un salariu sigur și generalizarea jafului ar fi așa de îngrozitoare, încât fără voia mea aș fi aruncat în cel mai deznădăjduit curs al vâltorii istorice, tăvălindu-mă prin sânge, noroi și umiliri fără margini.

Ce să facem? Istoria este cu tot felul de "bănci", inclusiv ale capitalului "moral". Mai clar: atâta vreme cât direct sau indirect eu am partea mea în aceste bănci ale existenței mele terestre, "refuzul istoriei" nu este mai mult decât "un fel de-a vorbi". Așa că mai sincer ar fi să se spună pe față: frați umani, ce drăguți sunteți voi, dar eu nu pot accepta istoria pentrucă este ceva incomod, riscant, mă murdăresc, dar cum nici nu pot s'o desființez, o suport și eu, ca omul, redus la micile mele treburi, și astfel nu-mi murdăresc mâinile, și las pe seama polițistului riscul de a-și murdări mâinile, sau chiar conștiința, dacă la vreo hărțuială împușcă vreun hoț. Eu scăldat în sudoarea muncii mele, în orice caz rămân cu conștiința și mâinile curate.

Paradoxal însă excluderea acestui gen de "pur", duce la cel mai mare rău social, și anume la totalitarism. Marele blestem al totalitarismului vine dela faptul că reprimă cu violență această ficțiune sofistică a "refuzului istoriei". Totalitarismul impune cu maximum de brutalitate fizică și psihică o "conscientializare" la fel de absurdă ca și așa zisul "refuz al istoriei", numai că prin criminalizarea acestuia totalitarismul provoacă cele mai cumplite crime colective din istoria modernă, al cărei început mai apropiat ar fi Revoluția Franceză. Dar abuzul totalitarist se datorează și el în parte abuzului de "refuz al istoriei" în momentele cele mai nepotrivite, cum era și în ajunul Revoluției Franceze, cum este și acum.

Pentru a ilustra cât de primejdioasă poate fi în momente inoportune acestă ficțiune, creată de intelectuali de multe ori prea "subțiri", Malraux povestea următoarea anecdotă, tipică pentru opoziția dintre "conscientializare" și "refuz": în anii tulburi ai Revoluției Franceze, când analog "tovarășului" de azi apăruse "cetățeanul", un foarte normal burghez oarecare este oprit la un colț de stradă de niște "cetățeni", cu bonetă, tricolor și ciomag-măciucă; omul speriat cere să fie lăsat în pace, pentrucă el nu face niciun fel de politică, afirmație la care un "cetățean" îi răspunde "păi tocmai d'aia", și-l trăznește la mir cu bâta. Era un moment de extremă tensiune, în care orice "refuz al istoriei" ducea într'un fel sau altul la ceea ce în dulcea limbă revoluționară reconstituită de un poet satiric s'ar fi putut chema "decervelage", adică "descreierare", ca efect al bâtei cetățeanului, sau "descăpățânare" ca efect al cuțitului dela ghilotină. Azi mai există și ceva intermediar, "spălarea de creier", individuală sau colectivă.

Față de asaltul "conscientializării" în momentul de față, "refuzul istoriei" este mai curând inoportun și poate fi chiar o tacită resemnare față de genocidul pe care îl garantează abuzul de "conscientializare". Intre "refuzul istoriei" și "conscientializare" însă urmează să se decidă viitorul omenirii, care va fi liber sau nu, cu "tehnocrație" sau "politocrație". Prima posibilitate ar garanta luxul unui "refuz al istoriei" pentru cine ar avea chef, pe când a doua posibilitate, "politocrația" ar interzice cu maximum de violență acest lux. Dacă "refuzul istoriei" este un sofism, "conscientializarea" rămasă singură este o inepuizabilă sursă de crimă. Avem dreptul să credem că societatea de mâine ar avea oarecari sorți umani numai dacă se plămădește într'un spirit tolerant față de "sofism" și intolerant față de "crimă". Problema fundamentală este ca "istoria" de mâine să tragă în albia ei cât mai puțină criminalitate, ceea ce nu este posibil decât cu riscul tolerării "sofisticoșilor". Paradoxal tocmai existența acestora în societatea de mâine o va face mai puțin criminală decât dacă ar rămâne numai în puterea "conscientialiștilor".

"Conștiința istorică" trebue să rămână în viitor la aceia care își pot lua riscul de-a se "murdări pe mâini" dar în același timp sunt capabili să nu ajungă la o permanentă "spălare pe mâini cu sânge". Aceștia, care nu ar fi niște simpli politicieni ci niște mari naturi, ar fi partea de veghe istorică, iar cetățenii ar face "pasiv" istoria, acea istorie nou descoperită care

Continuare in pag. 5

ÎMPĂRĂŢIA CUVÂNTULUI CARE LUMINEAZĂ

Capitolul II: Abisul ontologic al lui Dialogos

Dumitru ICHIM

Cuvintele umane au ca paradigmă pe Cuvântul divin, care nu este numai alfă, ci și omegă existenței noastre. Aceasta înseamnă o apropiere personală a Creatorului de creația lui, pe care nu o părăsește după prima literă, ascunzându-se într'un transcendentalism impersonal, ci o ține în existență, existența în care a imprimat un scop - ajungerea la omega. Nici începutul și nici sfârșitul nu au ca scop timpul, ca naștere sau izbăvire de el cum găsim în unele filosofii, ci Eternul.

Lumea a fost chemată din neant în existență. Creația din "nimic" de care vorbește Biblia nu poate să ne ducă la a interpreta acest "nimic", alegoric, hai să-i zicem, a unei materii primordiale. De exemplu, Bethoveen a creat "Simfonia XI" din nimic, adică înainte de ea nu a existat o alta pe care să o prelucreze, ci "Simfonia IX" a apărut ca o expresie creativă, izvorîtă din ființa lui, exprimarea ei nefiind ființa-Bethoveen, ci doar avându-și izvorul în el.

La fel Creația nu își are originea în nimic, cu care doar se mărginește, ci în Eternitatea Cuvântului în care a existat potențial, nu ca parte a ființei Tri-Unului pentrucă atunci nu ar mai fi apărut nici timpul și nici spațiul, care nu sunt necesare eternului și Spiritului, ci în Voia Lui.

Voia este exprimare, adică a ieși din tine și a dărui celuilalt o imprimare a vieții tale, care a cuprins prin dragoste toate cerurile și nefiindu-și suficientă se revarsă ca har creativ spre altul.

In acest sens Dialogos devine omului și Alfă și Omega, ca o chemare-punte dela eternitatea virtuală la eternitatea reală. Chemarea-punte este timpul ca o pregătire a omului prin libertatea voinței pentru etern. E ca atunci când înveți pe un copil să meargă. Il chemi și el răspunde îndreptându-se spre tine. Cu cât înaintează cu atât te apropii mai mult de el. La fel în această punte-chemare, pe de o parte prin cuvinte dialogice omul crește și se apropie de Logos, iar acesta nu rămâne pasiv la "primii pași", ci coboară tot mai mult, înaintând revelațional întru întâmpinarea omului. Charles Péguy redă și mai fidel acest raport, în una din poeziile lui din ciclul "Dumnezeu vorbește" văzându-l ca tată ce-și iubește copilul și vrea să-l învețe să înnoate. Ilustrarea lui Péguy rezolvă excepțional una din problemele teologiei, a libertății omului. Dece Dumnezeu i-a dat omului voință liberă de a alege între bine și rău și nu l-a făcut perfect, ca să nu aibă de ales, și să urmeze numai binele?

Dacă ar fi fost făcut "perfect" nu ar fi avut libertate. Dacă nu ai libertate nu poți să iubești. Iubirea nu impune, ci așteaptă să alegi. Să fii convins că ai găsit treapta cea mai înaltă de comuniune, pe care numai iubirea poate face din doi unul.

Péguy redă aceeași idee în alte cuvinte. Tatăl își iubește copilul și tocmai pentrucă îl iubește vrea să-l ferească de moartea de apă. Aluzia la apă este foarte adâncă și în contextul poetului poate fi interpretată cu timpul. Copilul trebue să învețe să-și înnoate apele în fața cărora a apărut. El trebue să treacă dincolo și Tatăl e în dilemă învățându-l. Dacă îl ține prea mult în brațe, copilul nu va învăța să înnoate, dacă îl părăsește copilul va bea prea multă apă și-i va face rău.

Inălțarea omului spre Dialogos nu rămâne fără răspuns:

"De-acolo uneori
câte-o aripă de răcoare,
din pădurile înaltului
ne mai întinerește." pg. 20
(Horia Stamatu, Dialogos)

Dacă Creația este oferită omului ca un dar al Cuvântului, omul în Creație nu e străin, ci dimpotrivă ca împărat al ei, acasă, în Creație, se regăsește înnotând cuvântul până la țărmul de dincolo al Cuvântului. Tot ce i s'a oferit prin creatură omului sunt niște cuvinte întrupate în materie pe care trebue să le citească creativ. Abia atunci înțelegem ceea ce autorul lui "Dialogos" spunea în altă carte că "lumea este lumină" (Imperiul, pg. 10)

Incercările omului de a-și descoperi divinul e prin cuvinte și cuvinte sunt oamenii în care găsim transparența Cuvântului. Tot ceea ce scriem, sau dialogăm nu e altceva, decât o sensibilizare a cuvântului omenesc până la transparența de a ne regăsi în a vedea în celălalt, fără care dialogul nu este posibil, Cuvântul. Dar:

"Cuvintele sună prea tare,
și se îmbată de culori,
prea pline sunt de înțelesuri
și totuși prea sărace,
prea aprige în legea lor
dar veșnic răzvrătite,
cu miez atât de viu
și totuși uscate;
tot ce e "spus" îndată moare,
cuvintele au tot ce trebue
fără ceva ce este tot." pg. 18

Spre a ilustra această perpetuă transcendere a "spusului" nu putem decât să ne gândim la arhicunoscuta parabolă a peșterii din Platon.

Platon își închipuie niște oameni, care ar fi legați într'o peșteră. Ei nu se pot mișca nici la stânga, nici la dreapta. Sunt așezați cu spatele la intrare. In spatele lor e un foc pe care nu pot să-l vadă. Intre ei și focul din spate e un drum pe care trec oamenii. Cei legați văd ca pe un ecran cinematografic proiectarea celor care trec prin spatele lor. Cunoașterea lor despre om e redusă la descriptivul umbrei de om ce a trecut. Este acel "rațio", cum ar spune Horia Stamatu, umbra descriptivă: "ce este tot fiind nimic,/ cu rădăcini într'un neant/ din care tot neant începe." pg. 16

Platon își închipuie un progres al cunoașterii, dincolo de "cunoașterea" umbrei. Astfel, el liberează pe unul din ei din cătușe și-i arată pe oamenii, care treceau prin spatele lui, cum apar ca ființe reale.

Existența acestei realități, pentru cel obișnuit cu "ratio" apare ca o minune, care ar aparține eforturilor grele ale credinței, când de fapt era vorba de realitatea - realitate. Aluzia lui Horia Stamatu la parabola lui Platon e evidentă:

"Minune e doar una:
moartea iluziei "realitate";
ea stă ascunsă în lucruri,
nu schimbă lemnul în fier,
nici plumbul în aur,
dar vrednicia ei
face lemnul de lemn,
aerul de aer,
focul de foc.
Si tot ce vedem
e simbolul ei." pg. 32

Si Platon merge și mai departe, dincolo de "simbolul ei." El scoate din peșteră pe om. După ce i-a arătat că tot ce văzuse prin "ratio" era doar o iluzie a realității îl scoate la soare, de care la început este orbit, apoi încetul cu încetul îl obișnuiește cu adevărata realitate. Horia Stamatu dela început ne pune în gardă de unde va începe pe dia-Logos folosind afirmația Inteleptului din Patmos despre Botezător: "non erat ille lux". Ea ar putea fi și o referință la parabola lui Platon, adică realitatea soarelui care orbește ochii celui din peșteră care postulează realitatea "Soarelui Dreptății", a Cuvântului care luminează ființial pe tot omul care vine în lume, despre a cărei lumină neapropiată poetul se întreabă: "Cum s'o dezvălui, neprihănita,/ învechiților în lucruri?" pg. 20

"Non erat ille lux", nu este lumina celor legați în peșteră, nu este lumina celui liberat în peșteră și întâlnind omul în semiîntuneric, nu este nici lumina de soare a "spusului" biologic, ci "lumină dulce, mirare lumină" pg. 16, o "lumină lină" a Doxei care vine la apusul soarelui luminând din abisul ontologic și de-a pururi creativ al Cuvântului.

Spre deosebire de acest abis ontologic și veșnic creativ, chemând Creația în existență și așteptându-o în comuniunea deplină și personală cu Creatorul, există și un abis al întunericului ca o prăpastie care crește în Ego încremenind orice mugur de viață, care ar putea să se deschidă ca oferire în zările lui eu-tu, în locul "umbrelor" trecătoare să întâlnești oamenii ca primă fază a dialogului, și eu-Tu, ca ieșire din peșteră, din paleoliticul Legii scrisă pe piatră și întâlnirea cu Soarele Iubirii, nu prin negație, ci prin cele 9 Fericiri. "Soarele" nu distruge "umbra Legii". Umbra era din lumina lui Alfa. Pe aceasta o plinește prin Intruparea Cuvântului, toate "umbrele" cuvintelor fiind străluminate ca împlinire a lor în Kairos în care descoperim pe Omega luminând către Alfa, iar cele două începuturi dela o extremă la alta a temporalului își găsesc axialitatea creativă în Logos, care este și Alfa și Omega.

Ceea ce "umbra" a putut să aducă în dialogicul cuvintelor noastre a fost ferirea vieții de obstacolele morții și astfel profeție a unicului Soare, care răsare în același timp și din Alfa, dar și din Omega a cărui "lumină dulce,/ lumina fragedă,/ atotstrăbătătoare,/ mereu îndrăgostită,/ mereu mai fără seamăn,/ împărtășește bucuria/ de-a nu mai spune NU." pg. 24

In vreme ce "umbra" este prezența-absentă, cum ar spune Stăniloae și Sfinții Părinți, a Soarelui, deci o căutare a Lui, abisul încremenit al întunericului se înfiripă în sufletul omenesc luptând cu abisul ontologic al creativului din Dialogos. "Cuvântul țintește prea departe" pg. 18, și meonicul o știe, de aceea se sălășluiește în cuvânt. Printr'un cuvânt poți răpi pe un om desnădăjduit, de sub ștreangul morții, iar tot prin cuvânt poți ucide un om mult mai pervers decât chinurile fizice ale morții, ca o tortură a spiritului murdărit.

Axialitatea creativă din Dialogos trece prin pâinea-cuvânt "cea de toate zilele" ca dătătoare de viață. Ea nu are un amurg, decât în "marea nesimțirii" pg. 22, în timpul "mlaștină", timpul infratemporal care pervertește creativul în demonicul destructiv, făcând din "eu" un EGO monologic "o "încremenire stearpă" în tăcerea Cuvântului, în negarea lui folosind cuvântul de dialog ca: "Tăcere e cuvântul morții,/ încremenire stearpă." pg. 18

In acest abis ontologic al lui Dialogos "lumina făcută ecou" este în același timp "dulce amintire și prevedere" pg. 38. Ca "dulce amintire" este Anamnesis, însemnând o aducere aminte dinamică, creativă și identificare cu actul. Ea este "pomenire" în "adusul aminte", adică o comuniune care depășește timpul și spațiul cu un anumit izvor de viață: "Aceasta să o faceți întru amintirea (pomenirea) Mea". In acest Anamnesis "aducerea aminte" e o identificare cu axialitatea creativă a lui Dialogos, axa ce trece prin Pâinea-Cuvânt: "Acesta este trupul Meu".

Pe de altă parte, în Dialogos, găsim Cuvântul care strălumineează lumea prin spiritul "limbilor de foc", cel care duce omenirea în apofaticul ultraluminos din Esse și Fiat.

"Fluviul trăiește prin curgerea lui" pg. 28, zice Horia Stamatu, adică toate veacurile fluviului umanității sunt Anamnesis ale "Izvorului", "aducere aminte" a lui, a timpului lui, spre deosebire de timpul "mlaștinei", timpul monologic al omului fără un "celălalt". In mitul lui Anteu găsim o ilustrare, care ne ajută să înțelegem mai bine "aducerea aminte" ca "pomenire", în sensul identificării prin Anamnesis cu "celălalt" - izvorul dătător de viață al fluviului. Mama lui Anteu era Gea (Pământul). Ori de câte ori Anteu se lupta cu cineva, când era ridicat în aer își pierdea puterile, dar când atingea pământul și le câștiga înzecite.

Noul Anteu era Fiul lui Dumnezeu. Fără de mamă s'a născut din Tatăl din ceruri, iar fără de tată s'a întrupat din Fecioara. Anamneza ce ne-o aduce "e negrăita clipă/ dintre două veșnicii" p.28.

Se identifică în Suprema Taină cu Maica Gea pâinea dătătoare de viață, dar aduce omului identificarea cu spațiul ceresc al abisului ontologic din Dialogos: "Acesta este trupul Meu", trup de Dumnezeu și trup de om, persoană divină și persoană umană -Anteu- ducând pe om în Dumnezeu și coborând pe Dumnezeu în om și îndumnezeindu-l prin pâine, Mama-Gea.

Pe de altă parte Anamnesis ca "dulce amintire" a Luminii, cuprinde în sine Epicleza Spiritului ca "prevedere", adică a vedea înainte și dincolo, abisul de har al dragostei creative pe care numai Spiritul o poate revela prin Cuvânt. Suprema Taină a lui Dialogos - comuniunea treimică - "pe care niciodată/ aur, diamante și nici o altă vanitate/ n'o vor găsi,/ până când nu s'or intoarce/ într'un ocean de lacrimi." pg. 38

"Un dialog rezumă veșnicia", pg. 36. Iar titlul cărții lui Horia Stamatu se numește DIALOGOS. □

REFUZUL ISTORIEI

Urmare din pag. 4

se chiamă "cantitativă". Numai dacă se ajunge la acest echilibru ieșim, sau avem sorți să ieșim, din fatalitatea istoriei moderne, dela Revoluția Franceză încoace, și care este istoria războiului mondial permanent. Două moșteniri grele ca niște boli hereditare neau rămas dela seismul de acum două sute de ani: așa numita "națiune înarmată", azi "serviciul militar obligatoriu", și "conscienţializarea" trecută dela "omul cu vocația și răspunderea istorică", la "cetățean" și ulterior "tovarăș", și unul și altul degradări manipulate criminal de niște sisteme uzurpatoare.

Pentru a purcede la o ieșire din războiul mondial permanent în care ne ține revoluția, trebue să ne unim energiile în așa fel încât să vedem istoria "în față", nu pe de lături, pentru a gândi la ce se poate face mai bine pentru aceia care vor veni după noi și care să aibă libertatea de a-și alege drumul potrivit unei vocații proprii, fie de-a fi "conștiințe", fie de-a fi "cetățeni", adică directori și subalterni istorici, nu tirani și sclavi. Ceea ce se pregătește azi este o "conștiențializare" generală, care însă nu este decât o abrutizare așa cum se vede în existentele exemple de "politocrații" absolute, unde niște societăți tot mai acefale sunt manipulate în vederea celei mai mari întreprinderi de genocid pe care și-ar fi putut să și-o închipuie cineva. In loc de creier și inimă aceste societăți compuse ca materia din particule, au mii și mii de focoase atomice ale unor rachete care în câteva minute pot transforma în cenușă jumătate din omenire. Acesta e singurul rezultat al "conscienţializării" revoluționare. Si s'a ajuns la miile și miile de focoase atomice, prin criminalizarea "refuzului istoriei", pe care trebue ca lumea să-l reinstitue, dacă vrea să mai existe, numai că acest drept de "refuz al istoriei" nu poate fi readus acolo unde nu mai există decât dacă acolo unde mai există se trece dela abuz de el la pur și simplul "uz". Numai așa putem preveni genocidul față de care pucioasa care-a căzut peste Sodoma a fost o nimica toată. □

George BRANA

CARTEA ROMÂNEASCĂ ÎN EXIL

- trei decenii, zeci de edituri, sute de titluri -

ZAHU PANĂ (culegere): POEZII DIN ÎNCHISORI

1982

ed. Cuvântul Românesc Hamilton-Canada

D. BACU

Intr'o notă asupra ediției culegătorul colecției notează dela început: "Acest volum de poezii a apărut cu zeci de ani în urmă fără să fie publicat... El vine dela public spre editor, dela cei care l-au învățat pe de rost, fără să-l fi cetit vreodată"... Un adevăr atât de simplu dar încărcat cu atât de grele semnificații! Ne întoarcem fără vrerea noastră cu mii de ani în urmă, spre vremurile în care cetitul era o excepție, când cultura se răspândea dela gură la gură; vremea când scriitorul nu apăruse încă, locul lui fiind ținut de povestitor. Poezia din acest volum este o poezie "spusă" și nu scrisă. Până să ajungă sub ochii cetitorului din surghiun, ea a străbătut ziduri grele de închisoare, lungi țevi de calorifer care nu serveau la încălzit, dar care constituiau o "CARTE" minunată prin care se puteau transmite tot ceea ce se crea, dela o celulă la alta; plăci de săpun sau curele unse cu praf D.D.T. ... Poezia aceasta a ocupat zilele și nopțile celor din carceri sau dela izolări, din anticamerele morții; au vindecat dureri poate cu mai multă ușurință decât medicamentele aproape inexistente din sinistrele hrube botezate cinic spital...

Sub oblăduirea regimului comunist iată că revenisem în epoca aezilor "SPUSE" cu zeci de ani înainte de a vedea fața colii de hârtie, aceste poezii au pătruns cu mare greutate în afara închisorilor, deși mii de deținuți le reținuseră, le încrustaseră în memorie. Faptul nu trebue să mire. Persecuția comunistă a fost și va fi mereu, câtă vreme regimul va stăpâni destinele oropsitului neam, extrem de grea. Dar nicio activitate subversivă nu va fi urmărită cu atâta cruzime, cu atâta înverșunare ca poezia din închisoare.

Cetitorul din occident poate că va trece cu privirea peste ele fără să-și dea seama de cantitatea de dinamită ce stă ascunsă printre cuvinte care, în alte împrejurări, sunt "despuiate" de semnificație poetică. Partidul comunist a înțeles dela prima rimă că împotriva poeziei nu se va putea lupta numai cu pedeapsa obișnuită. Versul a devenit "corp delict" și cel prins recitând cu voce tare sau transmițând pe țeavă altui deținut câteva versuri, fie ele învățate altădată la școală și deloc subversive, se alegea cu zile întregi de carceră, de neagră, sau cu rația de mâncare redusă la jumătate, dacă nu avea ghinionul să fie tradus în fața tribunalului militar și condamnat la zeci de ani de muncă silnică!

Rândurile acestea nu au ca scop o analiză critică. Nu este menirea lor și nici preocuparea esențială a mea. Dacă scriu aceste rânduri, o fac mai de grabă dintr'o obligație față de camarazii și prietenii rămași în urma mea în închisori sau trecuți în lumea celor de dincolo. Este mai de grabă o mărturisire a unuia care la început privea cu zâmbet pe cei care riscau fulgerele ofițerilor "politici" ungând fundul gamelei cu praf sanitar și scriind baladele lui Gyr sau Crainic ori poeziile poeților încă necunoscuți... Până când într'o zi, dus în lanțuri într'o carceră la Aiud, a găsit zgâriat pe perete o frântură de poezie "Nu pentru o rumenă bucată de pâine, nu pentru pătule, nu pentru pogoane, ci pentru cerul tău liber de mâine ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane...". Cu mâinile înghețate de ger, - era Ianuarie - am mângâiat peretele rece... Versurile încătușate în albul varului au început sămi încălzească palmele: simțeam că celula rece se umple deodată cu zeci și zeci de camarazi de suferință, că nu sunt singur! In ziua aceea am înțeles întregul adevăr ascuns în aceste poezii, valoarea lor pentru toți deținuții dar și încrâncenarea gardienilor de a șterge de pe pereți orice sgârietură care putea avea semnificație de...scris!.

Si vor veni mai mulți din soare-apune/
...Noi cavaleri cu chip de Heruvim/
...și ei sau alții, tot te vor supune,/
Strălucitorule Ierusalim!.../

Pentru noi, dar și pentru administrație, Ierusalimul avea aceeași semnificație... Cerul ne rămânea liber chiar dacă sub cnutul paznicilor, carnea sângera. Altul mai competent decât mine se va ocupa, sper, cu o critică justă a poeziei din închisoare. Pentrucă dincolo de sarcina emotivă specifică mediului în care a fost creată, a condițiilor demonice de persecuție, dincolo de greutatea amintirilor, în această poezie se ascunde poate o parte din creația care va dăinui peste veac, va rămâne mărturie a vremurilor de urgie, își va găsi locul alăturea de baladele trecutului, alăturea de Toma Alimoș sau de Miorita. Cu toate greutățile de care am vorbit mai sus, poezie din închisoare a fost publicată în occident mai de mult. Prima culegere, foarte modestă, aceea a profesorului V. Buescu a apărut la Lisabona în 1952, sub titlul "Din poezia rezistenței românești". Cuprinde versurile a doi poeți dintre care unul este ușor de identificat - este vorba de Onofrei Pușcăriașul alias Radu Gyr. Cel de-al doilea despre care s'a spus că ar fi Arghezi... Calitatea versurilor denotă mai de grabă un incepător decât un poet consumat ca Arghezi iar poezia lui nu este propriu zis poezie din închisoare, scrisă probabil prin 1948 în cealaltă închisoare mai largă, România...

A urmat la 11 ani, abia în 1963, volumul "Ofranda" publicat la Madrid, dar conținea numai o parte din poeziile culese pe vremuri, cele mai multe rămânând din nefericire într'un pod de casă la București, dispărute de atunci în cutremurul mare.

Mai important este volumul publicat de N. Dima, tot la Madrid, în 1970, cu sprijinul lui Novac și a regretatului Posteucă. Doi ani mai târziu părintele Arhimandrit Braga publică și el o culegere la Sao Paolo în Brazilia.

In afară de aceste culegeri au mai publicat poezii din închisori puțini poeți care au reușit să scape întregi din iad și să ajungă în occident. La Paris în 1957 apare "Mărturia Poeziei" a lui V. Vasiliu. La Madrid în 1961 apare "Aiud" de D. Bacu, iar trei ani mai târziu "Acolo șezum și plânsam". Ultimul volum (dealtfel ca un testament) apare la Atena în 1969, acela al poetului Theodor Zuca, decedat de atunci sub titlul "Miserere".

Unele din aceste poezii au fost selecționate de poetul Zahu Pană și integrate volumului de față, care inglobează aproape tot ceea ce a putut fi scos de "dincolo". Desigur, el nu epuizează creația, poezii au mai fost "spuse" dar nu toate au putut fi "eliberate". Mai ales după marea izolare din 1954 iar mai apoi după tragedia demascărilor dela AIUD din 1958 până în 1964... Acest volum cuprinde, cred poezia cea mai aproape de forma ei inițială. Fie pentrucă Zahu Pană a stat alăturea de Gyr și Crainic o bună bucată de vreme, fie că înainte de publicare, o confruntare a diferitelor variante ne-a permis să eliminăm ceea ce ni s'a părut mai îndoielnic.

De altfel nimeni și niciodată nu va ști adevărata formă, majoritatea poeților din acest volum fiind deja trecuți pe celălalt tărâm.

Mulțumiri călduroase trebue aduse în afara culegătorului, grupului voluntar dela Cuvântul Românesc sub îngrijirea căruia a fost dusă la capăt această obligație românească, celor care au contribuit la colectarea, armonizarea și definitivarea variantelor alese, celor care au înfruntat carcera și cnutul memorând miile de versuri, celor favorizați de soartă și ajunși cu mintea întreagă în lumea liberă, fără cei de care apariția acestui volum ar fi fost imposibilă.

Cuvântul Românesc a pășit cu dreptul, alegând pentru inaugurarea editurii literare publicarea acestui șirag de lacrimi, mărgăritare șlefuite din carnea și sufletul acelora care, în parte, nu mai sunt printre noi.

Este inutil să insistăm pe lângă Românii din exil cărora cred că nu trebue să le lipsească de pe masa de cetit acest volum, dacă vor să cunoască, în parte numai, ceea ce i-a fost dat să ducă pe umeri neamul căruia aparțin... □

BULETINUL BIBLIOTECII ROMÂNE DIN FREIBURG

1982

VOL. IX (XIII) SERIA NOUĂ

Alexandra ROŞU

Institutul român de cercetari și biblioteca română din Freiburg fac încă o dată dovada hărniciei, seriozității și spiritului de sacrificiu continuând publicarea, în condiții economice vitrege, a Buletinului anual cu un număr sporit de pagini. Echipa condusa de dl. profesor Virgil Mihăilescu, bine secundat de prof. I. Bidian și de doamnele I. Nasta și E. Georgescu, a reușit să editeze și de data aceasta un volum capabil să satisfacă toate exigențele atât pe plan științific cât și estetic.

Contribuțiile inmănunchiate aici, în număr de douăsprezece, sunt semnate de 11 autori, la care se adaugă o emoționantă pomenire a profesorului Gino Lupi (1892-1982), mare prieten al României și savant de talie internatională, care și-a lăsat prin testament o bibliotecă de 15.000 de volume bibliotecii Institutului român dela Freiburg. Deși nesemnată, evocarea poartă amprenta domnului profesor Mihăilescu care organizase de mai mulți ani la Institut un colt dedicat memoriei lui Gino Lupi și care publica, cu această ocazie, o bibliografie selectivă a operelor savantului italian ce au legătură cu România, cu istoria, cu literatura și cu limba poporului român.

Spuneam că volumul de față cuprinde douăsprezece contribuții semnate de istorici, istorici de artă, sociologi și juriști români din exil. Cu excepția d-lui S. Gârleanu (Suedia), restul autorilor rezidă, în număr egal în Germania și în Franța (câte cinci). Aceasta reflectă interesul și prețuirea pe care specialiștii români din afara granițelor R.F.G. îl acordă Buletinului, devenit o publicație cu adevărat internațională, care și-a câștigat un prestigiu științific incontestabil depășind cu mult limitele țării gazdă. Pe de alta parte se vădește astfel deschiderea largă pe care redacția Buletinului a înțeles să o practice pentru a deveni o punte de legătură între specialiștii români din exil, indiferent de locul lor de activitate.

Dozajul diferitelor părți ale acestui volum este și el conceput în mod foarte armonios: două articole de antropologie și sociologie, un articol cu conținut juridic, două articole de istoria artei, un studiu de vexilologie (știința auxiliară a istoriei care se ocupă de steaguri și baniere) și șase articole cu conținut istoric dintre care două tratează și chestiuni de sociologie istorică (Krista Zach și Matei Cazacu), iar unul se apleacă și asupra problemelor de istoria limbii române (Petre S. Nasturel).

După limba în care sunt scrise, articolele se prezintă astfel: cinci în franceză, patru în românește și două în limba germană.

Antropologia socială sau sociologia sunt bine reprezentate prin contribuțiile profesorului Paul H. Stahl (Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales, Paris), Vânatorii de capete din Balcani (sec. 15-19). Contribuție la antropologia socială a craniului și a d. Val Cordun (R.F.G.), Rudarii, oameni liberi. Un text literar cu valoare de document etnologic : "Ochi de urs" de Mihail Sadoveanu. Tema originală a acestor comunicări, precum și competența autorilor care au dovedit încă o dată necesitatea îmbinării cercetărilor pe teren cu munca de bibliotecă și arhivă sunt îndestulatoare, credem noi, pentru a le situa printre contribuțiile cele mai valoroase realizate în acest domeniu. Articolul profesorului Paul Stahl are, în special, meritul noutății și originalității și ne face să așteptăm cu mult interes urmarea promisă de autor.

Solida analiză a unor documente statistice și a unor memorii de misionari întreprinsă de d-na Krista Zach (Süd-Ost Institut, München) în arhivele Congregației De Propaganda Fide dela Roma, aduce numeroase date noi asupra unei populații românești mai puțin cunoscute, aceea a Carașovenilor din Banat în secolul al XVII-lea. In sfârșit, partea a doua a articolului lui Matei Cazacu (Centre National de alila Recherche Scientifique, Paris), Contribuții la istoria relațiilor între Români și Ruși în Evul mediu (sec. 15-17) compară un vechi obicei rusesc de profilaxie a ciumei, construirea unei biserici în 24 de ore, cu apariția în București în secolul al XVII-lea a bisericii Dintr'o zi.

Istoria monumentelor istorice și istoria artei populare sunt bine reprezentate prin contribuțiile d-lui Petre S. Nasturel (Centre National de la Recherche Scientifique, Paris), care face un istoric al mânăstirii Strehaia din Oltenia, vechi sediu episcopal, și de d-ra Anca Dumitrescu (ICOMOS, Paris), al carei articol prezintă două icoane pe sticlă din Transilvania conservate azi în Franța, prilej pentru autoare să schițeze evoluția acestei arte în Europa secolelor XVII-XX.

Două importante articole se leagă de problema întemeierii țărilor române în Evul mediu: Petre S. Nasturel (Din nou despre "DESCALECAT) aducând în discuție încă două mărturii din secolul al XVI-lea, dovedind polisemia acestui termen; dl. Pavel Chihaia (München) reia chestiunea

Continuare în pagina 7

HYPERION

Centrul de promovare a cărții românești

LITERATURĂ ȘI ISTORIE

Pentru un observator neavizat, literatura și istoria ar fi cu totul incompatibile și tot atât de diferite între ele ca fizica de filologie sau medicina de astronomie. Si totuși, etimologia termenului "istorie" ne duce la concluzii nebănuite: dintr'o rădăcină indoeuropeană wid, care a dat în latină **video**, "a vedea", iar în alte limbi "a ști , a cunoaște", culminând cu sanscritul Veda, "știința" (cunoașterea) prin excelență, **conceptul a evoluat până la sensul modern de "an**chetă" folosit de Herodot, "părintele istoriei", care își începea astfel întâia carte a Istoriilor sale: "Iată expunerea anchetei (historiè) întreprinsă de Herodot din Halicarnas pentru ca faptele săvârșite de oameni să nu se șteargă odată cu trecerea timpului."

Istoria este deci, la origine, imbricată atât de strâns în literatură (mai întâi orală, iar apoi înregistrată în scris) încât nimeni nu mai contestă astăzi autenticitatea și valoarea de document istoric a unor poeme ca Iliada și **Odiseea**, Mahâbhârata si Râmâyana, Beowulf și Cântecul lui **Roland**, pentru a nu mai vorbi de unele balade românești legate de Stefan cel Mare. Mircea Eliade a spus-o într'o pagină binecunoscută.

Până și simplele genealogii - oricât de plicticoase ar părea ele uneori cititorului modern -, ale poemelor epice germanice, turco-tătare, polineziene, conțin o istorie condensată, aproape cifrată: ele povestesc ce s'a întâmplat în viața unei familii sau a unui trib. Pentru noi, totul pare a se reduce la faptul că X a dat naștere lui Y, care la rândul său a avut ca fiu pe un altul: pentru o societate arhaică, această lungă serie de nașteri rezumă esențialul unei istorii. Important este că anume cutare a fost fiul lui cutare și strănepotul lui cutare. Aceasta este tot ceea ce istoria **a putut reține dintr'o serie de existențe: numai numele** și ordinea lor. Restul, adică viața lor individuală, a fost, în conformitate cu o "dialectică" proprie, "asimilată unui arhetip." (Littérature orale, în Encyclopédie de la Pléiade, Histoire des littératures, I, Paris, Gallimard, 1955, pp.3-4).

Ruptura între istoria arhaică, asimilabilă cu literatura orală, și cea modernă, desacralizată, care caută să reconstituie o epocă întreagă, este vizibilă deja la Aristotel care, comentând concepția lui Homer, ne **spune în cartea a 23-a a Poeticei sale:**

"Alcătuirea subiectelor poeziei epice nu poate fi aceeași ca a subiectelor istoriei, în care, în mod necesar, expunerea nu e a unei acțiuni, ci a unei epoci, mai exact a tuturor evenimentelor petrecute înlăuntrul unei epoci în legătură cu unul sau mai multe personaje, oricât de întâmplător ar fi raportul în care s'ar găsi unul față de **celelalte.** Așa cum biruința navală dela Salámina și înfrângerea Cartaginezilor în Sicilia s'au petrecut cam în aceeași vreme, fară să fi năzuit câtuși de puțin spre același țel, tot astfel într'un șir de ani un eveniment se poate produce după altul fără ca din ele să rezulte o unică urmare. Cei mai mulți poeți nu fac altceva. Comparat cu ceilalți, Homer se arată meșter desăvârșit: pentrucă nu se apucă să povestească războiul întreg, deși a avut și el un început și un sfârșit. (Subiectul ar fi fost de bună seamă prea vast și anevoie de cuprins dintr'o privire). Chiar de întindere măsurată, dealtminteri, n'ar fi fost mai puțin complicat din pricina varietății întâmplărilor. In forma la care s'a oprit, poetul și-a ales ca subiect o singură parte a războiului, iar de multe din celelalte se slujește ca de simple peripeții (...) și alte asemenea episoade îi dau prilejul să-și varieze poemul".

Observație pertinentă, căci ce altceva este Iliada decât povestea certei dintre Ahile și Agamemnon pentru o sclavă?

Deosebirea dintre istorie și literatură se reduce, deci, mai ales la tipul de "adevăr" pe care fiecare dintre cele două arte năzuiește să le înfățișeze. Diferența dintre un roman istoric și un tratat "științific" ce acopere același eveniment sau aceeași epocă, ține mai mult de talentul autorilor lor decât de materia folosită. Căci amândoi folosesc aceleași elemente: ceea ce se numește în istorie "ipoteză de lucru", "posibilitate" sau "model" nu duce la mari împliniri "științifice" fără darul "divinatoriu" de reconstituire propriu literaturii.

Cel mai bun exemplu din trecutul nostru românesc este cel al lui Nicolae Iorga, autor al faimoasei fraze "aș fi voit ... să am mai mult talent "poetic" pentru a fi mai aproape de adevăr. Este cea mai clară recunoaștere a caracterului profund al istoriei care este în deosebi o artă înainte de a deveni o știință supusă, prin definiție, controlului experimental, **imposibil de realizat în 99 % din cazuri.**

Si tot Iorga scria în memoriile sale (O viață de om **așa cum a fost):**

"In toată lunga mea viață am avut un sentiment de fereală, un adânc dezgust, cu motive mai mult de estetică și de eleganță, față de dogmatismul greoi și pretențios pe care numai spiritele pedante, neputând prinde ce e relativ, incapabil de a fi complet definit și de a fi exprimat printr'o formulă, una singură și fără greș, îl pot socoti ca un mijloc sigur de a găsi adevărul. Mi s'a părut că ai cu atât mai multe șanse de a te înșela, cu cât îți e mai strictă preciziunea afirmațiilor. Doar nesfârșitele nuanțe ale stilului, când le posezi - și, dacă nu, de ce n'ai face matematici sau fizică? - sunt date pentru a exprima tot ce e gâcire, ipoteză, lucru de reluat, de discutat, de schimbat cât **de mult în asigurările noastre".**

In încheiere, propunem cititorilor o ghicitoare: identificați cărui autor îi aparțin rândurile de mai jos despre Stefan cel Mare: Dimitrie Bolintineanu, Mihail **Sadoveanu, Nicolae Iorga sau altul.**

Adăugam și-o întrebare: dacă descrierea aparține unui istoric, nu e soră geamănă cu viziunea lui Eminescu?...

" Stefane Măria Ta..."

Matei CAZACU

BULETINUL BIBLIOTECII ROMÂNE DIN FREIBURG

Serie nouă 1982 (extrase...)

...O mare parte a documentelor culese menționează războinici care aduc capetele dușmanilor uciși. Cei care se disting mai întâi în acest domeniu sunt Turcii; este frecvent a-i vedea, chiar în bătăliile în care au fost învinși, tăind capetele dușmanilor căzuți pentru a le duce cu ei. După aceea, ei se adună și înfățișează capetele tăiate; în caz de victorie, ei se strâng în jurul cortului comandantului care poate fi sultanul în persoană."

Capul care este bocit și sărutat.

Capul unei rude moarte este plâns și sărutat; sătenii vin să salute pe ultimul drum pe acel ce va fi îngropat, cerându-și iertare și sărutându-l. Afecțiunea și ritualul se îmbină aici. A săruta pe cineva înseamnă a-i manifesta respect: aceasta se face atât față de vii, cât și de **morți. Ierarhia socială se reflectă în obligația cutăruia** de a săruta mâna superiorului său, care la rândul său va săruta mâna superiorului său, și așa mai departe. Ierarhia laică și cea religioasă respectă și ele această regulă. A săruta capul unei persoane recent decedate, sau capul unui sfânt devenit sfinte moaște, este un act ritual comun populațiilor ortodoxe. (...)

Cardinalul Andrei Bathory este ucis de către niște țărani pe când fugea, înfrânt în luptă de Mihai Viteazul:

"Indată ce a căzut, i s'a tăiat capul, care a treia zi a fost dus cu rănile pe el la Mihai. Mihai a luat acest cap, a început să-l sărute plângând, iar acel care l-a adus, a fost pedepsit cu moartea în fața întregii sale oștiri. Apoi a trimis după trupul Cardinalului. La sosire, Mihai i-a ieșit înainte cu mare alai, cu întreaga sa oaste din Alba Iulia. Pe urmă, a cincea zi, a însoțit trupul cu cinste mare până **la mormîntul din biserica** mare dela Alba Iulia. El însuși ducea lumânarea după mort și l-a îngropat acolo."

Cranii zidite.

Adeseori, Turcii adună capetele tăiate și le pun în grămezi; după ce a fost jupuit, craniul rămâne pe loc chiar dacă epiderma, umplută cu paie, poate fi dusă în altă parte. **Cum țeasta este solidă,** cu ea se pot construi, și chiar se construiesc, piramide în care craniile sunt așezate **cu grijă. (...)**

Aceste construcții de capete devin cu adevărat durabile când craniile sunt zidite. Imi sunt cunoscute trei exemple: primul datează din 1402 și este opera lui Timur Lenk. Ajuns în fața Smirnei, el asediază orașul:

"Sciții (-Mongolii), după ce au luat și partea de sus a cetății și după ce au adunat într'un singur loc pe prizonieri, căci erau cu femei și copii peste o mie, i-au dus în fața lui Timur; iar acesta a poruncit să le taie capul cu sabia la toți. Si a zidit apoi un turn, așezând o piatră și potrivind un cap, așa ca fața să stea la rând, **și în celălalt șir, unde era** piatra, deasupra ei venea un cap, deasupra acestuia o piatră și toate fețele ieșind la iveală pe suprafața dinafară. Si era de văzut o grozăvenie stranie și o născocire de mare cruzime." □

(... din studiul lui P. H. STHAL, Vântătorii de capete balcanice (secolele XV-XIX). Contribuție la antropologia socială a craniului).

?

In ziua de 2 Iulie 1504 Stefan-vodă cel Mare se stingea de o moarte blândă la Suceava, în desăvârșita **pace măreață ce se boltea asupra întregii țări pe stâlpii puternici ai biruințelor sale.**

Pentru cea din urmă oară porțile cetății se deschideau înaintea acelui ce luptase bărbătește cea mai grea din luptele sale. Boierii călări, în haine de urșinic și aur, unii bătrâni ca și stăpânul adormit, **ceilalți în toată puterea vârstei sau în avântul încre**zător al tinerețelor, înconjurau sicriul înfășurat în scumpe stofe. Sulițile ostașilor se ridicau drepte în văzduhul limpede, zâmbitor al zilei de vară. Alaiul străbătea holdele grele de bogăție, în drumul spre Mănăstirea Putnei.

BULETINUL BIBLIOTECII ROMÂNE

URMARE DIN PAG. 6

originii și identificării lui Negru Voda, a cărui apariție o plasează tot în secolul al XVI-lea ("Negru Voda", creație cărturarească a epocii lui Radu dela Afumați) într'un context favorabil începuturilor istoriografiei muntenești. Tot în acest domeniu, prima parte a articolului lui Matei Cazacu urmărește migrarea în Rusia și influența pe care a exercitat-o asupra formării autocrației moscovite Povestirea despre voevodul Dracula, opera din 1486 având ca subiect pe Vlad Țepeș.

La capătul acestei rapide prezentări am **dori să exprimăm încă o dată Institutului** român dela Freiburg și tuturor colaboratorilor săi, toată admirația și gratitudinea noastră pentru această frumoasă realizare științifică ce vine să se adauge la lunga serie de publicații și manifestări românești cu care ne-a obișnuit de 34 de ani de când ființează. Prin aceasta, Institutul român **și-a dovedit încă o dată, dacă mai era ne**voie, vocația sa certă de Bibliotecă Națională a Românilor din exil și de fundatie culturală menită să propășească studiile românești în lumea întreagă.

Alexandra ROȘU

HYPERION

4 R, DU GEN.H.BERTIER

92.200 NEUILLY S/ SEINE

FRANCE

(1) Doresc să primesc buletinul asociației D-voastră în vederea achiziției:

☐ ocazionale periodice ☐

a cărților românești care m'ar interesa.

(2) Prefer lucrările:

☐ literare istorice ☐ științifice ☐

(3) Texte românești inedite putând interesa pe editori

☐ îmi sunt cunoscute nu-mi sunt cunoscute ☐

NUMELE.. SEMNATURA:

ADRESA..

ACESTE DOUĂ PAGINI, OFERITE GENEROS DE "CUVÂNTUL ROMÂNESC", APAR SUB ÎNGRIJIREA ȘI RESPONSABILITATEA ASOCIAȚIEI "HYPERION"

BISERICA CREȘTINĂ

SFINȚIREA PRIMULUI EPISCOP ROMÂN UNIT

Ion HALMAGHI

Românii credincioși ai Bisericii Unite din America au trăit zile de măreață sărbătoare, de mari bucurii și de adevărat entuziasm național, la sfârșitul lunii Iunie. Intre 24-26 Iunie 1983, au avut loc evenimente și manifestări legate de Sfințirea ca Episcop al Bisericii Române Unite în persoana Părintelui Louis Puscas. Primul episcop al Românilor Uniți din America, la festivitățile de sfințire unde s'au adunat Românii de pretutindeni, din Anglia, Argentina, Italia, Franța, Germania și din toată America.

Inalt Prea Sfinția Sa Episcopul Puscas

Marea sărbătoare de trei zile, a început cu Sfânta Liturghie, Vineri 24 Iunie, oficiată de preoții prezenți, în frunte cu Inalt Prea Sfinția Sa, Arhiepiscopul Traian Crișan, la Biserica Sfântul Ioan Botezătorul, păstorită de părintele George Rusu, care a fost coordonatorul tuturor activităților legate de Sfințirea Episcopală. In aceeași zi a urmat o adunare specială a clerului Bisericii Române Unite, iar seara între orele 7-10, participanții care sosiseră "cu o oră înainte", s'au întâlnit în Parcul Transilvania pentru "orele de ospitalitate". A fost o atmosferă de entuziasm, de solidaritate românească, de bucurie deplină și de bună voire. Cei veniți de prin țări străine, au avut ocazia să cunoască și să vadă că omenia românească s'a păstrat nealterată în lumea valorilor americane.

A fost mult tineret, tineretul Bisericii Române Unite care a jucat un rol efectiv și însemnat în strădania credincioșilor de a avea un Episcop, un conducător spiritual. Un tineret care a umplut câmpul cu veselie, râsete și sprinteneală, aducând în felul acesta speranțe noi, pentru viitorul acestei Biserici.

Când târziu în noapte, lumea a părăsit Parcul Transilvania, toți cei de acolo, duceau în sufletele lor, liniștea și împăcarea că peste Biserica Românilor Uniți din America s'au revărsat darurile divine ale unei protecții pentru care s'au rugat ani de-a rândul lui Dumnezeu și au bătut la porțile Vaticanului, cu cererile lor modeste, dar îndreptățite.

Ziua de Sâmbătă 25 Iunie, a început cu o liturghie specială pentru ARCAYAD, tineretul Bisericii Române Unite, urmat de un prânz pregătit de harnicile femei ale Bisericii Sf. Ioan Botezătorul.

Intre orele 11-1, a avut loc adunarea clerului și a delegaților din parohiile care aparțin Episcopatului Român Unit, sub conducerea Părintelui Puscas, care urma să fie sfințit ca Episcop în ziua următoare. Această adunare a fost onorată de prezența Inalt Prea Sfinției Sale, Arhiepiscopul Traian Crișan, și a celorlalți preoți veniți din alte țări ale lumii. (Msgr. Gheorghe Cosma, Paris, Msgr. Ioan Dan, Buenos Aires, Msgr. Mircea Climeț, Milano), precum și de vizitatori laici (Pamfil Riposanu, Ion Rațiu, Vlad Georgescu, Liviu Floda, familia Dr. Emil Vicaș, familia Alex. Fonta, familia Bucur, etc.

Din cauză că n'a fost o adunare închisă, limitată la cler și delegații parohiali, lucrările acestei adunări nu au avut un caracter sinodal.

S'au discutat, într'o manieră deschisă problemele esențiale legate de noul Episcopat și s'a prezentat o declarație prin care se stabilește poziția Episcopatului Bisericii Române Unite din America. Cu această ocazie s'au prezentat sugestii și propuneri, referitoare la conținutul acestei declarații, pentru a incorpora vederile și voința majorității. S'a aprobat cu unanimitate de voturi. Seara zilei a fost rezervată pentru balul ARCAYS, al tineretului, care a fost superb, a depășit toate așteptările. Prin număr, veselie, petrecere, bucurie și cântece, dans și nădejde în viitor. A fost o adevărată invazie de entuziasm și lume, care a venit la o adevărată

Continuare in pog. 9

Ziua de 26 Iunie 1983, a consacrării primului Episcop Unit pe pământul Statelor Unite ale Americii, a fost precedată de o ADUNARE GENERALA a comunității Române Unite din U.S.A. la care au participat (Sâmbătă 25 Iunie) toate parohiile Bisericii Unite prin preoții lor și președinții consiliilor parohiale, precum și președinta Reuniunilor de Femei.

La această primă întâlnire de constituire eparhială, s'a dat citire următoarei DECLARATII, pregătită în prealabil și apoi aprobată în unanimitate de către întreaga adunare:

DECLARAȚIE

Noi, întâiul ales Vlădică al eparhiei române americane, de Dumnezeu păzite, cu sediul la Canton, Ohio, în America de Nord, declarăm - în această sfântă zi de 26 Iunie 1983, zi a sfințirii noastre întru episcop din partea Inalt Preasfințitului Arhiepiscop TRAIAN CRISAN D.D., Secretar al Sfintei Congregații Române pentru cauza Sfinților, și a Preasfințitului MICHAEL DUDIK, episcop rutean al diecezei Passaic, N.J. și a Preasfințitului EMILE MIHALIK, episcop rutean al diecezei de Parma, Ohio, împreună cu reprezentanții tuturor parohiilor noastre române de rit bizantin (și al altor confrați veniți din diferite unghiuri ale lumii), următoarele:

1. Mulțumire, gratitudine și nestrămutat atașament față de Sfântul Scaun Apostolic al Romei, și îndeosebi față de persoana sacră a Sfântului Părinte Papa Ioan Pavel al II-lea care, înțelegându-ne durerea în fața persecuției și a oprimării Bisericii noastre Române Unite din Tara noastră de origine (România) de către guvernul comunist în conivență cu oficialitatea Bisericii Ortodoxe Române, s'a îndurat să ne strângă, ca un suprem păstor, pe noi Uniții din Statele Unite ale Americii, într'o eparhie unită sub un păstor de ritul nostru.

Si de data aceasta Petru a vorbit în favoarea neamului nostru oropsit, și a Bisericii noastre străbune.

2. In acest moment de mare bucurie pentru Biserica noastră Română din Statele Unite ale Americii ne gândim cu mult drag la frații noștri din țară și în același timp ne plecăm cu venerație în fața marilor dureri și suferințe pe care Biserica Română Unită le îndură pe cruce în Tara îndepărtată dar mereu aproape de inimile noastre.

Pe când noi aici, în plină libertate, înălțăm un TE-DEUM de mulțumită lui Dumnezeu pentru harurile primite, frații noștri din Tara robită dau mărire și laudă lui Dumnezeu, în tăcere, suferind pe cruce, dând mărturie Tatălui din ceruri de iubirea pe care I-o păstrează și de credința pentru care își varsă sângele pentru triumful Impărăției lui Dumnezeu pe pământ.

Protestând împotriva violentei opresiuni ce continuă până azi, promitem cu jurământ în fața altarului la care ne aflăm uniți cu toții, cler și popor, veniți din toate parohiile noastre din Statele Unite ale Americii, că nu-i vom uita niciodată, nici nu-i vom lăsa singuri, ci vom lupta împreună pentru împărăția lui Dumnezeu cu aceeași dragoste, credință și speranță de care ei sunt exemplu viu în fața noastră și în fața întregii istorii. Totodată cerem restaurarea Bisericii Române Unite în toate drepturile ei istorice, juridice și profund românești, elemente care de fapt sunt în concordanță cu acordurile internaționale referitoare la declarația drepturilor omului dela ONU; a deciziilor dela Helsinky; respectarea libertăților de conștiință și la manifestările religioase atât de solemn acceptate de Guvern la Helsinky (1975) și garantate prin însăși Constituția Republicii Socialiste România (art. 17 si 30).

Drept încheere transmitem fraților noștri din România mesajul nostru prin cuvintele sfântului Pavel adresate Tesalonicenilor:

"Datori suntem să mulțumim totdeauna lui Dumnezeu pentru voi, fraților, după cum se cuvine că credința voastră crește peste măsură și se înmulțește iubirea fiecăruia dintre voi toți dela unii la alții.

Incât noi înșine ne lăudăm cu voi în bisericile lui Dumnezeu pentru statornicia voastră și credincioșia în toate urmăririle voastre în strâmtorările pe care le suferiți. Semn învederat al dreptei judecăți a lui Dumnezeu, ca voi să fiți învredniciți de împărăția lui Dumnezeu pentru care și pătimiți. Dacă cu adevărat drept este la Dumnezeu, ca voi să fiți învredniciți de împărăția lui Dumnezeu pentru care și pătimiți. Dacă cu adevărat drept este la Dumnezeu ca să dea în schimb strâmtorare celor care vă strâmtorează pe voi. Si voi care sunteți strâmtorați ușurare cu noi, la descoperirea Domnului Isus din cer cu îngerii puterii sale. In văpaie de foc, dând osândă celor care nu cunosc pe Dumnezeu și celor care nu ascultă de Evanghelia Domnului Nostru Isus Hristos. Ca unii care vor lua pedeapsă, pieire veșnică "dela fața Domnului și dela mărirea tăriei lui." Când va fi venit să fie mărit între sfinții săi și să fie privit cu mărire în ziua aceea între toți care au crezut, că crezută a fost mărturia noastră către voi. Pentru care noi ne și rugăm totdeauna pentru voi, ca Dumnezeul nostru să Vă învrednicească de chemarea sa și să împlinească cu putere orice găsire cu cale spre bunătate și lucrul credinței. Ca să fie mărit al Domnului nostru Isus Hristos nume în voi, și voi într'însul potrivit darului Dumnezeului nostru și Domnului Isus Hristos." (II Tes., I, 3-12)

Mânați de harul Sfântului Spirit în această primă întrunire a Exarhatului Român Unit, ținut la Detroit, Michigan, în 26 Iunie 1983, întărim cele mai sus afirmate prin semnăturile noastre:

(Urmează semnăturile)

EVANGHELIA EXILULUI (August 1983)

INFIRMITĂȚI ȘI VÂNTURI POTRIVNICE

Sergiu GROSSU

Evangheliile primelor două duminici ale lunii ne pun în fața unor teribile infirmități omenești: paralizia și orbirea.

Să începem cu slăbănogul "care zăcea într'un pat", întocmai paraliticului din Capernaum, purtat de patru inși, despre care v'am vorbit în luna Aprilie.

Evanghelistul Matei nu ne descrie numai cadrul social al unui eveniment extraordinar (respectiv minunea vindecării slăbănogului), ci caută să scoată în evidență planul psihologic al momentului relatat, zona adâncimilor vinovate, răul care măcina pe cărturarii cârtitori, contrariați să audă pe Isus zicând: "Indrăznește, fiule, păcatele îți sunt iertate!", și care gândeau în ei înșiși: "Omul acesta hulește!" (Matei, 9. 2-8). De unde riposta surprinzătoare a Mântuitorului: "Pentru ce aveți gânduri rele în inimile voastre?"

Importanța actului de gândire este mereu evidențiat în sfânta Scriptură. "Căci dinlăuntru, din inima omului -- citim în Marcu, 7.21-22 -- ies gândurile rele, preacurviile, curviile, uciderile ...", etc. Ceea ce inseamnă că în fruntea oricărui cortegiu de fapte rele se află, întotdeauna, "gândurile rele", căci gândul este mobilul faptei sau, mai bine zis, fapta latentă, în așteptare. Tot răul în viața noastră de toate zilele pornește "dinlăuntru", dela calitatea inferioară a gândurilor. Noi devenim victimile propriei noastre gândiri, care, în starea de păcat, nu poate fi, cum ne învață Ap. Pavel, decât o gândire "deșartă", o minte "blestemată." Pentru a marca determinismul în care trăim, Biblia folosește expresiile "în voia gândurilor" sau "în voia minții blestemate." Fiindcă, inevitabil, "gândul rău" își va afirma, cu tenacitate, supremația, determinând conduita morală a omului: mai întâi, în noi înșine, în universul nostru mintal, prin simplul fapt că îl acceptăm și ne hrănim cu el, sporind astfel sursa răutății care l-a declanșat; apoi, în afară, prin înfăptuirea răului pe plan social.

Privește belșugul de roade ale gândurilor, prietene care mă citești! Dar nu în alții, ci în tine însuți, coborînd în prăpăstii și săpând în roca dură a văgăunilor tale ascunse, conspirative, ducând în mâini -- cu credincioșie și scumpătate -- Cuvântul lui Dumnezeu, ca pe o candelă pentru picioarele tale și ca pe o lumină pe cărarea ta. Si nu uita niciodată că la baza acțiunilor tale de orice fel stă gândul, care rodește și roadele lui formează zestrea ta lăuntrică. Noi păcătuim, gândind: atât prin natura gândurilor, cât și prin întocmirile lor, prin ceea ce zămislesc aceste gânduri, aidoma unor lumi minuscule îndelung plămădite sau țâșnite spontan din haosul primordial al unor adâncuri contaminate de păcat.

Ca să se creeze acordul salutar între Dumnezeu și noi, trebue ca gândurile noastre să ajungă asemănătoare gândurilor Celui Prea Inalt. Se impune, așa dar, ultimativ, o schimbare de conținut, o descotorosire, o lepădare a întregului arsenal de gânduri nelegiuite, scârbindu-ne de tot ceea ce am gândit și gândim încă, și tăvălindu-ne gândurile acestor stări degradante "în țărână și cenușă", ca Iov.

...

Un alt aspect al infirmității umane îl reprezintă orbirea, în persoana celor doi orbi din Evanghelie, care s'au luat după Isus, strigându-I: "Ai milă de noi, Fiul lui David!" (Matei, 9. 27-31). Insă, ca și în cazul precedent, nu vom insista aupra infirmității fizice, știut fiind că în fața lui Dumnezeu defectele trupului nu contează. Totul este ca sufletul să fie sănătos. Să ne amintim de cuvintele Domnului: "Ce folosește unui om ca să câștige toată lumea, dacă își pierde sufletul!"

In prețuirea exagerată a vieții biologice, a cărnii, noi ignorăm, din nefericire, ochiul lăuntric, al spiritului, prin intermediul căruia Il cunoaștem pe Dumnezeu, proiectându-ne existența în veșnicie. Proorocul Isaiia dezvăluie, în cuvinte puternice, orbirea spirituală: "Așteptăm lumina, și iată întunericul; lucirea, și umblăm în negură! Bâjbâim ca niste orbi de-a lungul unui zid, bâjbâim ca cei ce n'au ochi, ne poticnim ziua în amiaza mare, ca noaptea..." (Isaia, 59. 9-10). Pentrucă există oameni cu sufletul orb, indiferent de treapta socială la care s'au ridicat (cercetători, scriitori, profesori universitari, savanți chiar). Atâția și atâția dintre frații noștri pribegi suferă de această infirmitate teribilă, trăind în negura indiferenței și a păcatului, străini de toate frământările naționale ale diasporei românești. Ori Ap. Petru ne arată deslușit că oricine nu unește cu credința, fapta, cu fapta, cunoștința, cu cunoștința, înfrânarea, cu înfrânarea, răbdarea, cu răbdarea, evlavia, cu evlavia, dragostea de frați cu dragostea de frați, iubirea de oameni, da, oricine "nu are aceste lucruri, este orb, umblă cu ochii închiși..." (2 Petru, l. 5-9).

...

Am mai spus-o și altădată și-o spunem din nou: fără ochii spiritului nu putem pune în practică poruncile lui Dumnezeu. Noi avem nevoie de ochi lăuntrici care să vadă. Noi avem nevoie de Isus Hristos, ca să ne deschidă ochii. Spre a putea privi numai în sus, spre ceruri, alimentându-ne privirea mântuită dela sursa luminii și a puterii care este El. Spre a ne uita "țintă" după îndemnul Ap. Pavel, "la căpetenia și desăvârșirea credinței noastre, adică la Isus."

Pericopa ultimei evanghelii a lunii -- umblarea lui Petru pe mare -- ar trebui să ne dea de gândit. Ca și acum două mii de ani, ne aflăm și noi, Românii deștărați, în plină noapte, într'o corabie "învăluită de valuri în mijlocul mării", reeditând spaima ucenicilor, din cauza unui vânt potrivnic (citiți în Matei, 14. 24-32), care suflă asupra întregii omeniri, dela Revoluția din Octombrie încoace, încercând să răstoarne corabia creștinătății și exercitând, din ce în ce mai mult, asupra lumii libere, opera sa distructivă. Este vorba de comunismul internațional, ațâțat de Moscova și de sateliții din estul Europei, care caută să-și impună dominația sa diabolică prin violență și teroare, prin crime de lezumanitate, prin călcarea în picioare a celor mai elementare drepturi ale omului, ducând o luptă aprigă, necruțătoare, împotriva lui Dumnezeu.

Câți dintre noi n'am cunoscut, încă din țară, presiunea politică a acestui "vânt potrivnic"! Câți dintre noi nu ne arătăm înspăimântați și astăzi, imitând slăbiciunea lui Petru pe marea Galileii! Isus ne strigă, mergând pe valurile bântuite de furtună: "Indrăzniți, Eu sunt; nu vă temeți!" Si noi gândim: "Este o nălucă..." Isus ne cheamă: "Veniți la Mine pe ape, veniți!" Iar noi, în loc ca să privim țintă la El, numai și numai la El, ne dispersăm privirile, ne uităm și la corabia în naufragiu, și la clocotul mării, și la vântul cel tare. Si temându-ne, ne afundăm în apele spumegânde, uitând să strigăm: "Doamne, scapă-ne!"

In noaptea care ne înconjoară și ne strangulează nădejdile, nu avem decât o unică posibilitate de salvare -- Isus. El ne întinde, fiecăruia în parte, mâna străpunsă de cuie, ca să ne apuce și să ne scoată din vârtejul pieirii, șoptindu-ne: "Puțin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?" □

OLGA BOERU

Luni 4 Iulie 1983, a încetat din viață, în München, Germania de Vest, la vârsta de 73 de ani, Olga Boeru, soția d-lui Traian Boeru, născută Iorgulescu.

Născută la 10 Aprilie 1910 în comuna Sudiți, Județul Ialomița, într'o familie numeroasă cu opt copii, rămași orfani de tată din 1917, și după ce în funcție de aceste condiții a urmat cu mari eforturi Scoala de menaj din Ploiești, în 1936 se căsătorește cu Dl Traian Boeru, care după cinci ani, fiind constrâns să plece din țară din motive politice, o părăsește cu doi copii mici.

In anii care au urmat, Olga Boeru, pe lângă greutățile lipsurilor vieții, a mai avut de întâmpinat necontenite urmăriri, persecuții și teroare din partea autorităților. Pe planul acestora, a avut parte de șase ani de detențiune în închisoarea de femei dela Mislea.

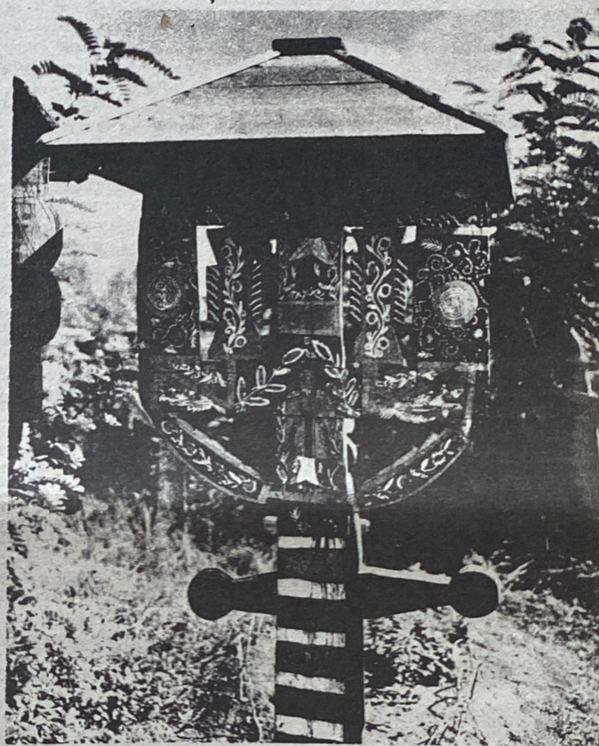
In 1970, după multe și persistente încercări în această privință, a putut pleca, în sfârșit din țară, pentru a se reuni cu soțul, la München, după o despărțire de 29 de ani.

E ușor de văzut că Olga Boeru a avut parte din copilărie de o viață aspră, prin care n'a putut străbate decât grație unor alese calități care au zăcut în ea. A avut din adolescență o severă disciplină a vieții, a fost o soție ideală de zile bune și de zile rele, și o mamă cu o ținută adeseori asemănată în cercul familiei și al prietenilor, cu a "Corneliei, mama Grachilor".

Peste aceste însușiri, Olga Boeru, a mai fost și o bună Româncă, care a trăit dramele neamului la un înalt nivel patriotic. De aceea lasă în urma ei multe și adânci regrete.

O deplâng în special cu profundă îndurerare: soțul Traian și fiii Decemvir și Roger cu familiile lor.

Dumnezeu s'o odihnească în pace!

SFINȚIREA EPISCOPULUI

Urmare din pag. 8

comuniune sufletească, religioase și naționale.

Duminică 26 Iunie 1983, a fost ziua biruinței, ziua tăriilor, ziua magnifică a Sfințirii Episcopului. Sfânta Liturghie a fost impresionantă, prin caracterul de mare festivitate, prin prezența episcopilor oaspeți, prin alaiul de preoți slujitori, prin strălucire și lumină, parcă venită din stihiile cerești. Si , mai ales prin prezența I. P. Sale, Arhiepiscopul Crișan, care a îndeplinit ceremonia solemnă a consacrării noului Episcop, Vasile Puscas.

Momentul consacrării ca Episcop a fost cutremurător și de o întremare spirituală inegalabilă. Toată lumea din Biserică (și din hala subterană, care a văzut pe ecranul de televiziune, ceremonia consacrării) a simțit direct și în atmosfera învăluitoare de melodii înălțătoare ale corului Bisericii (un cor de glasuri îngerești, de mari purități și de încantații ale bucuriilor) coborîrea tăriilor cerești și învestirea cu ele a Prea Sfinției Sale Vasile Puscas, întâiul vlădică al Românilor Uniți Americani.

Tăriile cerești, ca o grație a lui Dumnezeu, tăriile Romei, ca un dar al Sfântului Părinte Ioan Paul al II-lea, tăriile românești, prin învestirea săvârșită de cel mai înalt prelat al Românilor Uniți, I. P. Sa, Arhiepiscopul Traian Crișan. Un buchet de tării spirituale, de flori ce împodobesc viața credincioșilor, care au fost încununate cu Binecuvântarea Papei, trimisă special pentru această consacrare episcopală, prin intermediul a doi Arhiepiscopi: Szoka (Detroit) tocmai întors din alaiul Papei, dela vizita din Polonia și Crișan (Roma).

Banchetul festiv a avut loc la Northfield Hilton, din localitatea Troy, vecină cu orașul Detroit. Maestru de ceremonie a fost Louis Kovar, iar cuvântul de BUN VENIT a fost adresat celor din sală de Părintele George Rusu.

După rugăciunea inițială, s'a servit masa și apoi au urmat alocuțiunile unora din prelații invitați, precum și vorbirea Prea Sfinției Sale Episcopul Puscas, noul ierarh, și primul, al Bisericii Române Unite din America.

Vorbirea sa a fost simplă, clară și plină de certitudinile pe care i le oferă sceptrul puterii episcopale, în poziția nouă care s'a creat Bisericii Române Unite. (Această poziție o vom prezenta cititorilor ziarului nostru, în cadrul unui interviu, pe care l-am luat I. P. Sale, Arhiepiscopul Traian Crișan). In sala banchetului a dominat o atmosferă de înălțare sufletească și de românitate, cum rar se poate realiza în viața Românilor liberi. Oamenii au uitat preocupările zilnice și și-au deschis ferestrele inimii unii către alții, și s'au simțit cu toții părtași ai aceluiași suflet, sufletul românesc. In cuprinsul misterios al căruia suntem ceea ce suntem, aici, în veacul istoric.

Zilele de sărbătoare, petrecute de cei ce au participat la Sfințirea Primului Episcop al Bisericii Române Unite, au fost zile încrustate în istoria neamului românesc, pentru nevoile generațiilor viitoare, ca zile de așezare românească temeinică.

Ion HALMAGHI

FARA ARMÂNEASCĂ

SOCIETATEA "FĂRȘÂROTUL"

Motto:

Esti, soarili a fărșăroțlor fară
ți lu-aștiptară
cu căntic ș'gioc!
E Societatea "Fârșârotul"
s'nă băneadză
că ea lucreadză,
cu piră ș'foc!

Imnul Soc. Fârșârotul.

Sămbătă 25 Cirșar avu loc la restaurantu Fredericksburg di Fairfield, Connecticut, sărbătoarea "80 di añi di la fundarea Societății "Fârșârotul".

Istoria aiștei societăți, acață tu ahurhita aistui secol, când proțilli emigranț armâñi dipunară - după lunga cali p pi amretu alăvdata Americă. Tu chirolu ațel bana nu irea lișoară și cari nu avea sănătati di her, nu putea s'dănisească. Amintaticlu irea bun ma lucrul irea greu. Pi ningă aisti, ună altă mari cheadică, irea limba engleză, ți nu s'udisea cu vârnă di limbili dit Balcañi.

Intraț pi lucru la călliurli di her, tu fabriț, la hoteluri și la restauranti, mulț di armâñilli viniț, avură accidenti ică s'lăndidzau și cât chiro nu ñirdzeau la lucru nu aveau vârnă plată. Când vidzură aisti si-aduhară și feațiră și elli ți făteau tuț emigranțilli pi chirolu ațel. Si organizau tu societăț di agiutor.

La 13 V̈ismiciun (Septembrie) 1903, Nicolae Cicani cu alț șasi soț, băgară thimelliu a protillei societăți Macedo-Române, "Speranța".

Scupolu aiștei societăț irea: agiutare ațălor niputuț, a mullerlor arămasi veduvi și ațălor armași sicaț. Agiutorlu s'dădea fără borgiă ică dhiafur. Proțilli directori a societății fură Dumitru Ciufecu și Spiru A. Balamaci.

Scurt chiro după fundarea societății, alti dedzi criscură di năsă, tu locurli iu s'aveau aștirată armânilli: New York, St. Louis, San-Francisco, Bridgeport, Woonsocket, North Grosvenor-Dale, Central Falls și alti locuri.

După năndauă niaduchiri criscuti namisa di membrilli societății, la 10 Andreu 1906, numa societății fu alăcsită dit Speranța tu "Societatea Rămânească di Buneață "Fârșârotul". Ea fu scrisă tu Statlu New York la 23 Andreu 1909 și dit certificatlu di încorporari a Statului New York, aflăm că scopurli a societății ireau:

(1) Agiutarea a unui cu alant la lângoari și niputeață.

(2) Numa societății easti și va s'hibă: Societatea Românească di Buneață "Fârșârotul". (După numa ți u avea fara fundatorilor ți băna tu Turchia Europeană).

(3) Loclu iu s'tindi lucrarea societății, easti Boroughul Manhattan di New York.

(4) Numirlu a conducătorilor s'hibă di trei.

Proțilli trei directori fură: Dumitru Ciufecu, Leon Blecker și Spiru A. Balamaci.

Un alt articol spunea că adunarea anuală a societății si s'facă a daua Ñiercuri di mesli Cirșar (Iunie).

După fundarea aistă, societatea nearsi tu ambară. La anlu 1918, avea adunată la bancă 6.025,50 di dolari. Pradz mulț pi ațel chiro, ma s'nă minduim că plata di cafișun membru fu prota di 25 cenț și maș după ți si-aștirară pi lucru fu anșlțată la 75 cenț.

Cu pradzilli adunaț nu si-agiutară maș niputuțilli. Când fondurli a societății criscură, agiutoarili s'teasiră și eali:

2.000,00 di dolari s'deadiră tri anălțarea unei biseariț rămânești Curceaua-Albania;

1.500,00 di dolari fură pitricuț ti agiutarea sculiilor rămânești di Curceaua, Pleasa, Nevesca și alti hori;

50.000 di lei s'deadiră ti mușata bisearică ți s'anălță Frașari-Durostor, România;

alți 400,000 di lei fură pitricuț di societatea "Fârșârorul;" Frașari Durostor, tu anul 1940, când un foc arsi tută hoara;

500,000 di dolari fură daț ti bisearica di Woonsocket, Rhode Island;

500,000 di dolari fură daț ti ancuprarea loclui di bisearică di Bridgeport;

Di 30 di añi încoa, Societatea feați un fond ti agiutarea tinirlor cari s'duc si'nveață. Pisti 15.000,00 di dolari fură daț dit aist fond tri anvițari. Marea contribuție la aist fond u feați Theodor Tona, cari subscrisi căti ună ñilliă di dolari pi an.

Aisti și altili ca aisti, suntu faptili di nicuchirată adrati di conducătorii și membrilli societății "Fârșârotul". Livindeața fundatorilor și a țălor ți u țănură până tora, nu-ari zboară ti alăvdari. Tiñia și aduțirea lor aminti easti ună borge ti tuț membrilli societății și ti tuț armânilli.

Va s'hibă tinirilli fârșeroț-americañi, etiñi s'ducă ma diparti sarțina ți la cadi pi umiri? Añilli ți va s'v̈ină va nă da răspuns la aistă întribari. Speranțili sânt mari! Tiniri ca Nick Balamaci, Andrei Colimitra, N. Fațe, J. Sola și alț ca elli aspun că lucrul poati si-s facă.

Macă nicuchirata și păstrarea avearillei societății easti tu măñi buni, nu putem s'dzățem idhia lucru ș'ti activitatea culturală. Președintele Societății "Fârșârotul", Aureliu Ciufecu, fați tut ți poati și di ani di dzăli își da bana ti societati și ti Comunitatea armânească di Bridgeport, ma el lipseaști s'hibă agiutat.

Armâñilli viniț oaspiț Bridgeport, armasiră ciudisiț. Nu s'fați ca la ună sărbători cum fu ațea di 80 di añi, s'nu se-avdă niți "Părinteasca Dimândare" și niți mușatlu imn a Societății "Fârșârotul" ți irea marea pirifañiă a fârșeroților. Aistă sarțină lă cadi a tinirilor membri ti alanti sărbători ți va s'v̈ină.

Armâñilli di Bridgeport au tut ți lă lipseaști ca s'facă un Centru Cultural Armânesc și ună Bibliotecă deadun cu un Muzeu etnografic. Niheam suflit, că alanti va s'v̈ină singuri. □

Zahu PANĂ

DIPÂRTAREA

Tricu un an di cându azbulrai di-acasă.
Disfeciu a meali peani
Tra s'v̈in aua tu xeani
S'ni-ascapă suschirărli dit inima hândoasă.

Voi munț analț, voi plaiuri, pâduri și scumpă hoară.
Voi locuri mult mușeati
In-ni trapșu a meali niati...
La voi nu va mi tornu s'vă ved ninga nă oară.

Tu dipârtări apusit cu tinirețli-a meali.
Mirăchili-ni si ngrupară,
Mi dipărtai di hoară,
Di soț, parei, di numți ș'di featili ca steali.

Cum liai si-aruchi lilicea ș'u-alași apoia theamă
S'mârânghisească ghini,
Turlia țea-i ș'cu mini...
Mârânghisiiu-maratlu-tu nfârmâcata xeană !

Când eu beam apă, Pinde, dit izvurli-ț ca șerchi,
Ñi-pârea că-ni creaști geanlu
Iar oclili v̈ii c'aslanlu,
Ascăpira că truplu lu-aveam ca di ciulechi.

Tu inimă atumțea purtam hâricupie.
Nvirnari asândz portu,
Canda jilesc vâr mortu;
Jilescu Armănamea-arâită ca-cupie.

Mi doari, că, pri plaiuri iu alâgam nă oară.
Nu-am s'mi priimnu lailu
Tu munț când v̈ini mailu
Apoia toamna cându mi dispârțam di hoară.

Aua, u-aduți oara, tra s'dau di vâr di a nostu
Azbuirat di-ațeia
Cu el s'ni fac pareia...
Hâbări când nâs ni-aduți ca marmură stau mprostu.

Ñi s-adeapină tu minti jconili ficiurești:
Mi ved ficior tu munți,
La muabeț, la numți,
Trag cor cu picurarli tu porturi armânești.

Aleapta gianlui vrută, livendă-arușcuvană,
Cari dau di-u aduc aminti,
Tiva nu ved nâinti...
Ved maș un hariș anghil tu harișa icoană.

G. PERDICHI

ZBURAREA

al Aureliu D. Ciufecu, Președintele Societății "Fărșârotul"

la sărbătoarea di 80 di añi a societății

Aniversăm estan optdzăți di añi activitati rămănească dipusă di societatea "Fărșârotul" și "aoa" și "aco". Ti tuți ațelli ți au tu cheptu a lor ună inimă ți bati ti Fara Noastră, seara aistă ari mari simnătati ș-un loc alept tu suflitu a lor.

Seatae ti libertatea cirută, avinarea dit munțilli a lor, iu si-aflau di cănd si-apreasi lumea, îlli răspândi pi Rămâñi, fără vrearea lor pisti tut locu, că așă fu cumandu și simferu ali Evropi "oarbi". : alț s'chiară ș'alț să si'avdagă. După multi frimintări, mindueri ș'bană greuaă tu ună lumi nicunuscută, a noilor viniț nu lă si aspără oclliu ș'nu tricu mult că si-adunară ș'urdzără primu a lor organism tu-Americă și va si-lli țănea stog, va s'lliagiuta și va s'lă apăra cultura ș'mușatili adeț adusi cu elli tu trast.

Avum bărbați cu mintea limpidă, ca isvurli curati di munti, ți băgară mult suflit ș'vreari tu thimelliu ali societati ș'nu avură rihati până nu-și agiumsiră scopu: ună asociațiă fraterno-culturală ți s'llia locu a unui părinti bun ș'vigllitoc pisti fumealliă. Aist duh curat dit "Vlahu-Hori", fu sturudi cai si'ndupurau când dădeau zori, fu casa părintească ți-lli adună ș'avu'ngătan s'acrească fumelli, s'analță biseriți și sculii rămânești; aist "duh" dănăsi ș'va s'dănăsească ti mulți añi ninti cu "FARSAROTUL".

Doru di munțilli analț, ti pădurea cu chiñi, ti padea veardi, ti "curculici", ti livadea cu apă arați, ti cupia di oi ș'ti horili rămânești nu lă si asteasi s'hăbinăseaști, niți naparti di "Amarea ațea Mari".

Dimăndarea noastră easti ca partea ți u giucară părinților, aușilli și străușilli ti "Fălcari" s'u gioacă giunamea noastră invițată. Easti aradha și borgia lor morală s'bagă putearea ș'vetea tută ta s'țănă v̈iă pira dit "Vatră". S;llia di-a numira disaga "Fărșărotui" ș'incărcati cu vreari ș'tiñiă ti Soia ș'ti rădzătina noastră Traco (Macedonă) Romană, s'țănă apreasă căndila sum icoana ali Rămănami.

S'v̈ină namisa di noi tuț Rămâñilli, di iuțido iu si-află; ațelli ți au dor ti limbă, ti bisearică, ti adeți, ti libertati ș'ti uminătati. V'acllimăm s'viniți cu noi, s'intrați membri și diadun s'fățem ca aist "soari" s'da ș'ma multă luñină ș'ma multă căldură; s'călcăm tu aniversaru di nauădzăți cu vârtuti, stog, cot tu cot ca "frați di mumă și di tată, ca Rămâñi di eta toată".

Vă urăm ghini vinit ș'maș di buneți s'aveți parti tu casili-a voastri. □

MATERIALELE PENTRU "FARA ARMÂNEASCĂ" SE PRIMESC
PE ADRESA REDACTORULUI NOSTRU:
ZAHU PANĂ, 31-25, 89-th STR. JACKSON HEIGHTS
N.Y. 11369, U.S.A.

ȘTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

CINSTIREA MEMORIEI SOLDAȚILOR ROMÂNI DIN CIMITIRUL DELA VAL DU PÂTRE

Părintele Dumitru Popa din Germania de Vest (dreapta) și Părintele Gheorghe Ursache din Elveția (stânga) celebrează slujba de Ziua Eroilor dela Val du Pâtre (Franța)

La Val de Pâtre în oaza liniștii și meditației de lângă Soultzmatt, a fost și anul acesta cinstită memoria soldaților români morți în prizonieratul din Alsacia în iarna și primăvara anului 1918-, prin adunarea festivă din ziua de 18 Iunie 1983.

Serviciul divin a fost celebrat de părintele Dumitru Popa urmat de parastasul cu pomana grâului și vinului sfințit după cea mai strămoșească datină a neamului daco-roman. S'a fost rostit totodată un gând înălțător pentru mormântul necunoscut, undeva în valea piersicilor, al marelui soldat-general Ion Antonescu.

Au luat cuvântul dnii: Ionițoiu, Vălimăreanu, Micle, Amzăr și Cernovădeanu. Dl. Amzăr a mai citit poemul Panteonul dela Italica, pasăre măiastră trimisă solie de poetul Al. Gregorian care nu a putut lua parte, din depărtări, la solemnitate.

Toți cei prezenți au rămas pătrunși de măreția clipelor trăite.

La ceas târziu de-amiază frații români veniți din mai multe țări s'au așezat la o agapă în aer liber. La reușita acesteia subliniem aportul doamnei preotese Popa căreia și pe această cale îi aducem mulțumirile noastre.

Ne despărțim de mausoleul dela Val du Pâtre revenind încăodată în pronaosul lui unde ne simțim ca într'o catedrală a neamului: plafonul ei îl formează cerul albastru, crucea mare de pe Golgota, altarul, absida brazii înalți dintr'un rai carpatin, iar crucile nenumărate și albe, eroii de ieri, de azi, de mâine, îngenunchiați la Domnul.

Mama de O. Han, donație a lui Pamfil Seicaru își așteaptă cu răbdare sacră copiii să-i ia sub ocrotirea mantiei ei de maică a maicelor. Ea ar trebui să însemne una din întrupările României, simbol de unire pentru toți fiii ei desțărați.

Ca în Miorița participă la construcția templului toate elementele naturii: plaiul, zarea, pomii și pe undeva coborîți sofianic, în duh de legendă sub patrafirul luminii, ingerii bunului Dumnezeu. Din mâinile lor făcut Om, la Val de Pâtre, fiecare jertfă și rugăciune, este primită la ceruri. □

Corespondent

CONCERTE CU CÂNTĂREȚI ROMÂNI

In 5 Iunie 1983 în Herz-Jesu Kirche-biserica Inima lui Iisus- din Kelsterbach, lângă Frankfurt/Main, am asistat la un concert de cantate, Johann Sebastian Bach.

Cele trei cantate (nr. 32,57.58) au ca temă principală dialogul spiritual dintre o ființă (soprana) care cu dorul paradisului pierdut își caută mântuirea în dragostea eternă pentru Domnul și Iisus (basul) Cel ce-i răspunde venind întru slăvita ei întâmpinare.

Dl Gheorghe Emil Crăsnaru, bas ajuns aproape de apogeul carierei sale, angajat al operei de bun renume din Wiesbaden, a știut să dea o strălucire de nebănuite adâncimi dramei sacre bachiene, amintindu-ne că Aristotel a avut dreptate când asemăna catharsisul cu un fel de curățire a sufletului. Prin calitățile sale vocale și interpretative dl. Crăsnaru se înscrie de pe acum în galeria marilor bași români, pe arena internațională îi intrevedem și îi dorim un viitor de mare răsunet.

Reușita concertului s'a bucurat și de concursul sopranei Ute Fruehhaber, a cărei voce ne-a amintit-o pe Emilia Petrescu, iar alături de ea și de orchestra de cameră din Schwanheimer. Aceasta din urmă ne-arată că în așezările mici, retrase de iureșul metropolelor se mai păstrează ceva din vechea tradiție a muzicalității germane.

Biserica Herz-Jesu cu un interior baroc tardiv, armonizat de unele elemente clasice, a oferit un cadru mai mult decât potrivit micului festival Bach.

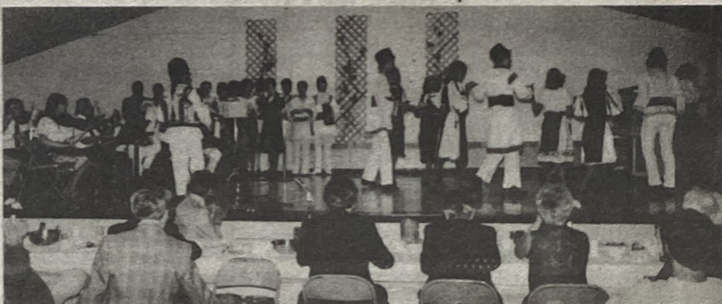
...

La 17 Iunie 1983 în biserica evanghelică din Nieder-Eschbach, Frankfurt/Main, a avut loc concertul corului din localitate la care și-a dat concursul ca solistă meso - soprana română, doamna Olga Sandu.

Recitalul dânsei a cuprins muzică dela începutul secolului al XVIII-lea, cele două arii una de Benedetto Marcello cealaltă a lui Antonio Caldara, exemplifică doi compozitori, ctitori ai stilului venețian-napolitan de settecento. De-aici se trece prin Piangero, recitativ și arie a Cleopatrei din Iuliu Cezar de G. F. Handel la Stizzoso, mio stizzoso din La serva padrona a lui G. B. Pergolesi, deci doi dintre marii compozitori de operă din aceeași epocă. Nu este greu de observat că solista, profesoară de canto la conservatorul din Frankfurt și Bonn dorește în primul rând să dezvolte o lecție nobilă asupra artei muzicii, ceea ce izbutește prin modul cu adevărat măiestru de a stăpâni partitura până în amănunt, fără această virtuozitate nu se poate aborda dealtfel muzica numită preclasică. Doamna Olga Sandu convinge că o melodie poate să exprime perfecțiunea materială a unei statui cioplite în marmoră de Paros. □

Corespondent

SERBARE LA DETROIT

Grupul de folclor românesc "HORA UNIRII" dela Detroit

Si mai mult decât bucurie: admirație și entuziasm au fost semănate în inimile Românilor din Detroit și împrejurimi, prin grupul "Hora Unirii", care la 19 Iunie, 1983, (ziua taților), în sala mare (cu toată amploarea ei, neîncăpătoare pentru mulțimea participantă) a Catedralei Sf. Gheorghe din Southfield, Mich., a prezentat un program de folclor românesc, cu adevărat demn de arta și podoabele acestuia.

Adică, ing. Nicolae Smărăndescu (același, care, cu zeci de ani în urmă, a înființat -și condus- grupul "Sezătoarea" la Cleveland - și acum în existență!) a închegat recent, prin colaborarea unor elemente de seamă, un grup de folclor românesc, făcând să înflorească și în străinătate folclorul - românesc admirat de toți, care au avut parte să îl cunoască.

La banchetul taților, ca și la programul artistic, au participat și I.P. Sa Arhiepiscopul Valerian, P.S. Sa Episcopul Natanail, însoțiți de preoți români ortodocși (cei căsătoriți, cu doamnele).

Directorul de scenă al programului de folclor a fost arhitectul Constantin Micuda, care, prin planul făcut și supravegheat de el după care s'a clădit cel mai mare stadion sportiv din lume ("Silverdome" din Pontiac, Mich.), a dobândit faimă mondială.

Tineri și tinere, în costume naționale, au jucat Hora Unirii, urmată de "Cântec de leagăn" (cor mixt), de duioșia compoziției "Mama" (cor bărbătesc, condus de Linda Lawson; bas solist: Nicolae Smărăndescu), de "Doina Oltului, Ardeleana și Ca în Banat" (clarinet: Doru Tărăniță; acordeon: John Brana Jr.). Apoi: "Ciobănașul" (duet: Letiția Filipescu și Doina Teodorescu, acompaniate la pian de tânărul Mihai Teodorescu); un grup de dansatori; "Bătrânii" lui O. Goga (tenor solist: diaconul Leo Copacia, acompaniat la acordeon de John Brana Jr.); "Pe Mureș și pe Târnave" (solistă: vocea de aur a Letiției Filipescu, acompaniată de întreaga orchestră); iarăși un grup de dansatori tineri, după care Doina Teodorescu, instructoarea jocurilor naționale, a prezentat pe fiecare tânără și pe fiecare tânăr, în aplauzele publicului, pronunțând numele fiecăruia.

Programul a continuat: "Moșule Barbă căruntă - Invârtită" (aordeon: John Brana Jr.; solist și strigături: Nicolae Smărăndescu); "Zii bade cu fluiera" (corul tinerilor, acompaniat la acordeon de John Brana Jr.); "Balada" lui C. Porumbescu și "Rapsodia Română" a lui G. Enescu (maestra violinei Linda Lawson, acmpaniată de profesorul universitar -specialitatea muzică- Robert Lawson); "Hațegana de pe Mureș" (solist: diaconul Leo Copacia, acompaniat de întreg corul; strigături: Cezar Teodorescu).

In tot cursul programului s'au dezlănțuit ropote de aplauze și urale. Dar, pe lângă aplauze și urale, unii, copleșiți de emoție, au și lăcrimat, lacrimi de bucurie.

MISS "BANATUL-USA" 1983

Ca și în alți ani, anul acesta a avut loc la Detroit Festivalul Bănățean. La festival a fost aleasă Miss Banat - 1983 Speranța Stanciu, fiica Preotului Pantelimon Stanciu, din Chicago.

Domnișoara Speranța Stanciu

Speranța s'a născut la 7 Noembrie 1963 în comuna Nicolințul Mare, Banatul Iugoslav, a terminat liceul în Regina, Chicago în anul acesta, și a intrat la colegiu. Este președinta clubului tineretului Chi-Roy de pe lângă biserica Sf. Maria, îi place muzica și sportul.

Preotul și Preoteasa Aurelia, prietenii din Detroit și Chicago, bunicii din țară cât și mătușa din Canada, o felicită.

INVITAȚIE

Parohia "Sf. Cruce" din Washington, D.C., invită pe membri și prietenii să ia parte la programul serbării HRAMULUI bisericii și a ANIVERSARII a 20 de ani dela înființarea parohiei, ce va avea loc la 18 Septembrie 1983.

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

PENTRU INFORMAREA DEZINFORMATORILOR

Vatra Românească, 4 Iulie, 1983.

Un distins oaspe: d. Ion Rațiu, din Londra.

In cele câteva ore umplute cu pahare de vorbă dulce, am reușit să aruncăm în șanț câțiva bolovani ce ședeau în calea înmuguririi unei primăveri de activitate rodnică.

"Am plecat din țară--spune d. Ion Rațiu--în Aprilie 1940. De atunci n'am pus piciorul pe pământul României și nu-l voi pune atâta timp cât există regimul comunist."

O spovedanie simplă, clară, ce provoacă dezamăgiri în sânul celor care aruncă sămânța dezbinării.

AȘA NE PIERDEM...

D. av. Pamfil Riposanu (pentru prieteni "Rip"), unul din primii reprezentanți ai României care a făcut la nas regimului comunist, s'a întâlnit înt'o capitală din Europa cu tov. Nicolae Ceaușescu.

Rip, mânat de procese internaționale--inclusiv unele cu guvernul din București--tov. Ceaușescu cu dorul de a fixa meridianele.

"Intoarce-te în țară că avem nevoie de oameni ca d-ta" l-a înbiat mieros Niculiță.

"Mă întorc dacă vom intra împreună în biserica dela Blaj!"

COINCIDENȚĂ ?

La 30 Octombrie va fi canonizat la Roma Ieremia Valahu (mort în 1625) originar din regiunea Piatra Neamț, Moldova.

Este primul sfânt de origină română ce se înscrie în calendarul bisericii catolice.

Ca o coincidență, tot în acest an, Biserica Unită, suprimată în țară, și-a căpătat păstorul sufletesc pe P.S. Episcop Vasile Pușcas.

Anul 1983...

Un Român în rândul sfinților și un episcop în sânul Românilor Uniți.

DUȘMANI ȘI ALIAȚI

La «Câmpul Românesc» amicul Grigore Scorr, fost ofițer în armata română, își deapănă amintirile:

In retragerea mea cu trupele germane (era după 23 August 1944) când am vrut să trecem un vad pe Valea Prahovei, am fost întâmpinați de focuri de armă.

Era noapte și am fost trimis cu o mică patrulă românească ca să cercetez situația.

După dibuiri prin întuneric am reușit să luăm doi prizonieri: un plutonier și un sergent, care ne-a explicat că regimentul lor primise ordin să oprească retragerea trupelor germane.

M'am dus cu prizonierii la maiorul german ca să-i raportez situația. Intrebându-l ce să fac cu prizonierii, el mi-a răspuns «Fă ce crezi cu ei».

Noaptea viitoare am dat drumul prizonierilor, arătându-le drumul cum să se întoarcă la unitățile lor.

Neamțul înțelesese : eram Români și unii și alții.

Auzindu-l 'mi-am' adus aminte de soarta altor soldați români care, după ce s'au îmbrățișat din ordin cu aliații și au luptat alături de Ruși, ca răsplată au fost trimiși în Siberia.

LA DESPĂRȚIRE

Este din București și a venit în vizită la Detroit ca să se trateze de ochi. Doctorii i-au reabilitat în parte vederea.

Era fericită, dar a venit timpul să se întoarcă în țară.

Le plecare, pe aeroport, și-a îmbrățișat rudele care i-au plătit drumul și au îngrijit-o.

Plângând, le-a spus:

De ce m'ați adus și m'ați ajutat să văd raiul, când acuma trebue să mă întorc la iadul din țară.

AUZITE...

La televizor, în loc de "MICUL ecran", Românul spune "NICU ecran"....porcul nu mai e numit Ghiță ci SCUMPule...Coana Lenuța și-a citit ultima "savanterie" dar a avut ghinion: chimistul care i-a "transcris" lucrarea, în loc să silabisească "bioxid de carbon" a întrebuințat CO2, și academiciana a tot citit codoi, codoi, codoi.

DEPARTE-S DOUĂ BLOCURI...

A iesit recent la pensie și dorul lui a fost să mai meargă odată în țară.

Nu-i dau numele mai ales căci cazul nu este unic.

S'a dus la sora lui ca să-și vadă pe unul din nepoții dragi. Dar acesta n'a vrut să vină să-l vadă și nici nu l-a invitat la el acasă, deși ședea la două blocuri depărtare.

Băiatul și nora mea--îi explică sora --au servicii bune și le este frică să nu afle șefii lor că stau de vorbă cu străinii, în special cu Americanii.

Tare s'a amărît inima unchiului, dar a înțeles.

Mai târziu sora l-a invitat ca pe week-end să meargă împreună la un resort de vară că are ea acolo, rezervate din vreme, două odăi.

S'au dus și acolo, din ușa hotelului, au fost primiți cu brațele deschise de nepotul drag și noua lui nepoată cărora le era frică să-l primească în casa lor din București.

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

Camera Română de Comerț A Prof. Radu Buzescu

39-01 Main street, Room 505
Flushing, New York 11354, U.S.A.
Tel: (212) 539-4449
ORELE: 10:30 A.M. - 5:30 P.M.

SECTIA MATERIALĂ

1. Curs practic engleză: 2 volume plus 6 casete a 90 de minute fiecare: $ 75 (ambalaj si expediție: America: $ 7.00; Alte continente: $ 15.00).
P.O.Box 1829, Flushing, New York 11352 USA
(plus sales tax pentru vânzări locale)
20% reducere pentru noii venți și pentru cei cu posibilități materiale reduse

2. Traduceri de acte, diplome, etc.

3. Examen scris carnet conducere: Individual: $ 65.00; Grup de doi: $ 60.00; Grup de trei: $ 55.00; Grup de patru plus: $ 50.00. Indicații pentru testul practic de conducere: GRATUIT.

4. Deschideri de companii: taxe, evidență contabilă; investiții proprietăți.

5. Editură-cărți (obținerea dreptului de autor)

6. Unele probleme legate de emigrare.

SECȚIA IDEALĂ

1. Instructaj organizatoric pentru toți Românii: gratuit.

ÎN HOLLYWOOD CALIFORNIA
PENTRU O MASĂ BOGATĂ ÎNTR'UN LOCAL FRUMOS
MERGEȚI LA:
ORZA'S Romanian Restaurant
(REDESCHIS)
708 N. VALENTINO PLACE (NEAR PARAMOUNT STUDIOS AT MELROSE) - HOLLYWOOD, CALIF. 90038
PENTRU PRÂNZ: LUNI-VINERI 11 am.-3 pm.
SEARA: MIERCURI-SÂMBĂTĂ 5-9 pm.
Proprietari Jean și Maria Orza

DE VÂNZARE

CĂRȚI ROMÂNEȘTI

Enciclopedii, dicționare, literatură, istorie, artă, atlase, etc. dinainte de 1945.

Catalog contra 2 DM (1dolar USA) la adresa:

E. Esenkova, Homburger Str. 13
6 Frankfurt/ M 90, W.Germany

INERNATIONAL SERVICE

Serios și de încredere, prieteni și parteneri în 24 de țări

Scrieți la adresa:
P.O.Box 258, Ringwood 3134,
Melbourne, Australia

- Anexați în plic 2IRCs 2 cupoane internaționale poștale care se cumpără dela poștă pentru exedierea formularelor tipărite în limba engleză -

SE VINDE

ISTORIA LITERATURII ROMÂNE
DELA APARIȚIE PÂNĂ ÎN PREZENT
de C. CĂLINESCU
(Format mare, DIN A 4, 950 de pagini)

Cei interesați, care pot estima valoarea acestei cărți unice, sunt rugați a face oferte direct posesoarei, la adresa:
Dorina Gabor
Postfach 109,
1150 Wien, Austria

Centrul Medical Românesc Al Doctorului Cornelius A. Oprișiu, M. D.

1660 Putnam Avenue, Apt. 1L
Ridgewood, New York 11385
Tel: (212) 821-2613

sau

66 Tennis Place Forest HILLS
Hills Gardens New YORK 11375
Tel: (212) 268-2784

24 ore pot fi contactat la serviciul permanent al centrului Tel:(212)268-2784

Practic Chirurgie de inimă, plămâni, artere-proteze, plastii, chirurgie de vene, chirurgie generală (stomac, ficat, vesica biliară, intestin subțire și gros, cancere pentru toate organele, hemoroizi, hernii, pathologie de sân.

Acord consultații de medicină generală, evaluez pacienții chiar dacă nu au boli chirurgicale,

Sunt român creștin.
Sunt afiliat cu Spitalele din Manhattan și Queens.

Apelați cu încredere

CĂSĂTORII

* Cetățean canadian de origină română, născut la Baia Mare, vârsta - 34 de ani, businessman, locuind în Calgary, caută o fată de vârstă apropiată pentru o căsătorie de viitor. Adresa: A.B. 3527 , 41 St.SW, Calgary, Alberta, T3E 3L4, Canada. Tel. (403) 242-0770.

* Doamnă singură, prezentabilă, fără vicii, 50 de ani, Româncă, stabilită în Canada de 2 ani. Doresc cunoștință cu un domn român între 52-60 de ani, în vederea unei căsătorii. Răspunsuri numai serioase, însoțită de o fotografie recentă. Adresa: Elena Constantinescu, 369, Luella St. Apt. 25 B, Kitchener, Ontario, N2H 2J4, Canada.

* Refugiat român, creștin ortodox, domiciliat în Anglia, tânăr, intelectual, nefumător si antialcolic, înălțime 1.75 m. Doresc cunoștiință cu domnișoară în vederea căsătoriei. De preferință cu calități asemănătoare. Răspunsurile se pot trimite la adresa: Mr. Nestor-Vasile Giuran, 184 Mare Street, Hackney, London E8 3RD, Great Brtitain.

* Doamnă, necăsătorită în vârstă de 34 de ani, cu o fetiță de 1 1/2, momentan rămasă în România, nefumătoare, bună gospodină, prefer viața liniștită de familie. Doresc să cunosc un domn român, care dorește să-și facă o familie și să trăiască în liniște alături de mine și copilul meu. Răspunsuri serioase la adresa: Rodica Pavel, Septimerstr. Nr.6, 1000 Berlin 51, West Berlin.

DORESC SĂ EMIGREZ

* CALAFUS ALEXANDRU, născut 10 Aprilie 1950 în Constanța, absolvent al STACO și Fac. Drept, LENUTA CALAFUS, soție, născută 9 Dec. 1953 în Constanța, absolventă Fac. Filologie Secția Franceză-Română, și copiii MARIUS, 1 Noembrie 1979 și ALIDA-CLAUDIA, 31 August 1981 doresc să emigreze în Canada. Pe această cale apelează la o persoană particulară sau organizație să trimită garanția necesară obținerii vizei de intrare în Canada. Garanția se poat trimite la: Alex.Calafus, Eisenacher str.4 - zi 204, 8000 Munchen 40, West Germany.

* MANACHIDIS CONSTANTIN, născut în București în anul 1935, de meserie șofer de cursă lungă, cu o experiență în Europa și Asia Mică, dorește să emigreze din Germania. In acest sens, roagă o organizație sau o companie, care să-i gireze emigrarea în Statele Unite sau Canada. Garanția se poate trimite la adresa: Manachidis Constantin, Wolfartsweierer Str. 7, 7500 Karlsruhe 1. Germania de Vest.

* MIHAI GHEORGHE născut în Târgoviște-Dâmbovița, România în Ian. 1935, de meserie șofer-mecanic, împreună cu soția ELENA și fiica DANIELA, dorește să emigreze în Canada. In acest sens, apelează la o organizație sau o persoană particulară, să-i asigure garanția necesară primirii vizei de intrare în Canada. Garanția se poate trimite la adresa: Mihai Gheorghe, Jagerhaus str.4, 7500 Karlsruhe 1, Deutschland.

CAUT RUDELE ŞI PRIETENII

* Ioan Mezin, P.O.Box 1813, Thousand Oaks, CA 91360, USA, caută pe GHEORGHE (GICU) TIRON si familia, de care s'a despărțit în 1981 în lagărul dela Traisckirchen și care se pare că la sfârșitul anului 1981 s'a stabilit în Totonto. Răspundeți la adresa de mai sus.

Sport

* La începutul lunii Iulie a.c. s'a încheiat campionatul de fotbal Divizia "A", ediția 1982-83. Noua campioană este echipa Dinamo Buc. Pe locurile doi și trei s'au clasat în ordine două echipe studențești, U. Craiova și Sportul Studențesc Buc. Pentru studenții bucureșteni clasarea pe locul trei este o performanță. Primele trei clasate participă în cupele europene la fotbal. Dintre echipele clasate în partea mijlocie a clasamentului se remarcă F.C.Argeș, care la începutul campionatului se afla la coada clasamentului. Corvinul, afectată de plecarea lui Lucescu la cârma echipei naționale, a pierdut trei locuri în clasament. Echipa are un nou antrenor, în persoana fostului jucător Florea Dumitrache. Au retrogradat în Divizia "B" echipele pe ultimile trei locuri ale clasamentului, adică, F.C.M.Brașov, "Poli" Timișoara și F.C.Constanța. Titlul de golgeter a fost câștigat de Grosu (F.C.Bihor), fost însă jucător la Sportul Studențesc. Cupa României la fotbal a fost câștigată de U. Craiova care a învins în finală pe "Poli" Timișoara.

CLASAMENTUL

1. DINAMO	34	17	15	2	62–25	49
2. Univ. Craiova	34	20	6	8	66–29	46
3. Sportul stud.	34	18	8	8	48–29	44
4. F.C. Argeș	34	17	6	11	50–37	40
5. Steaua	34	14	10	10	47–41	38
6. Corvinul	34	13	8	13	46–38	34
7. F.C. Olt	34	14	5	15	47–36	33
8. A.S.A. Tg. Mureș	34	13	7	14	41–42	33
9. Jiul	34	12	9	13	35–43	33
10. Politehnica Iași	34	11	10	13	37–40	32
11. F.C. Bihor	34	12	8	14	56–62	32
12. Petrolul Ploiești	34	14	4	16	38–55	32
13. S.C. Bacău	34	12	7	15	43–47	31
14. C.S. Tirgoviște	34	10	11	13	36–44	31
15. Chimia Rm. Vilcea	34	12	7	15	33–43	31
16. F.C.M. Brașov	34	11	7	16	41–51	29
17. „Poli" Timișoara	34	9	6	19	35–64	24
18. F.C. Constanța	34	7	6	21	30–65	20

••

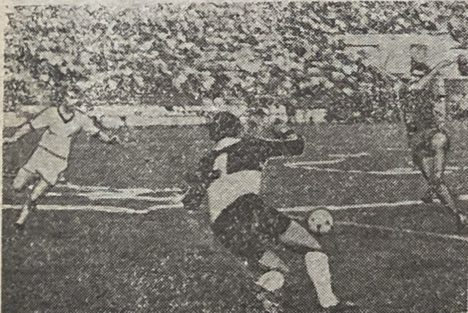
REZULTATE TEHNICE

C.S. Tirgoviște	– Univ. Craiova	3–2 (1–1)
Steaua	– F.C. Argeș	2–0 (1–0)
F.C.M. Brașov	– A.S.A. Tg. Mureș	6–2 (3–1)
Dinamo	– F.C. Constanța	3–0 (1–0)
Corvinul Hunedoara	– Politehnica Iași	5–2 (1–0)
F.C. Olt	– Chimia Rm. Vilcea	4–1 (3–1)
F.C. Bihor	– Sportul studențesc	2–0 (1–0)
Petrolul Ploiești	– Jiul Petroșani	1–0 (1–0)
Politehnica Tim.	– S.C. Bacău	3–2 (3–1)

••

GOLGETERII

20 GOLURI : Grosu (6 din 11 m).
19 GOLURI : Cirțu (1 din 11 m), Nemțeanu (6 din 11 m).
14 GOLURI : M. Sandu, Augustin (1 din 11 m).
12 GOLURI : Cimpeanu (1 din 11 m), Gingu (3 din 11 m).
11 GOLURI : Simaciu.

Turcu -tricou închis- înscrie cel de al doilea gol al militarilor (Fază din meciul Steaua-F.C.Argeș 2-0)

••

ȘTIRI SPORTIVE PE SCURT

* La cea de a 16-a ediție a campionatelor MONDIALE de caiac-canoe, Iulie a.c., disputate la Tampere (Finlanda), sportivii români au cucerit 3 medalii de aur, 3 argint și 3 bronz.

Iată lista câștigătorilor: Canoe: Costică Olaru (500 m) și I. Patzaichin-T. Simionov (dublu 1.000 m) - medalii de aur; I. Patzaichin-T.Simionov (dublu 10.000 m) și Gh. Titu (10.000 m) - medalii de argint; D.Bețiu-F. Gurei (dublu 500 m), medalie de bronz.

La caiac României au mai obținut o medalie de aur - Angelin Velea, Ionel Lețcaie, Ionel Constantin și Nicolae Fedosei- (caiac 4, 1.000m) și două medalii de bronz.

••

* Echipa de fotbal a României a câștigat turneul de fotbal - patru echipe - dela Paris, învingând cu 1-0 pe Botafogo (Brazilia) și câștigând finala cu Paris Saint Germain, cu același scor.

* Campionatul de fotbal ediția 1982-83 a luat sfârșit și în cele trei serii ale Diviziei "B" de fotbal. Au promovat în prima divizie echipele Dunărea C.S.U. Galați, Rapid Buc. și F.C. Baia Mare. Dacă promovarea primelor două nu a fost pusă la îndoială încă dela mijlocul returului, băimărenii, în luptă mare cu U.T.A., nu s'au profilat în câștigători decât în ultimele 4 etape ale campionatului când se pare că s'a produs o defecțiune în "mecanismul" textiliștilor arădeni.

CLASAMENTUL SERIA I-A

1. DUNĂREA	34	21	6	7	72-30	48
2. Gloria Buzău	34	19	4	11	62-38	42
3. Oțelul Galați	34	16	6	12	61-38	38
4. C.S.M. Suceava	34	16	6	12	38-36	38
5. Gloria B-ța	34	17	1	16	55-38	35
6. F.C.M. Prog. Br.	34	17	1	16	62-54	35
7. Ceahlăul P.N.	34	16	3	15	49-43	35
8. C.S. Botoșani	34	16	3	15	44-40	35
9. Prahova Pl.	34	14	6	14	46-42	34
10. Unirea D. Focș.	34	15	4	15	39-47	34
11. C.S.M. Borz.	34	14	5	15	38-43	33
12. C.S.M. Sf. Gh.	34	13	6	15	38-41	32
13. Dunărea Căl.	34	14	4	16	43-53	32
14. Delta Tulcea	34	14	3	17	35-58	31
15. Min. G. H. *)	34	15	2	17	45-63	30
16. IM.U. Medg.	34	11	5	18	42-57	21
17. Viitorul M. Vs.	34	10	6	18	32-53	26
18. Viit. Gheorgh.	34	10	5	19	33-60	25

CLASAMENTUL SERIA II-A

1. RAPID BUC.	34	26	4	4	68-23	56
2. Dinamo Victoria	34	18	6	10	54-36	42
3. I.P. Aluminiu	34	17	7	10	50-37	41
4. Min. Motru	34	16	3	15	56-59	35
5. Carpați Mirșa	34	14	6	14	52-43	34
6. Unirea Alex.	34	15	4	15	46-31	34
7. Rova Roșiori	34	15	4	15	34-41	34
8. Gaz metan	34	14	6	14	34-42	34
9. Metalul Buc.	34	15	3	16	51-41	33
10. Prog. Vulcan*)	34	15	7	12	48-42	33
11. Autobuzul Buc.	34	13	7	14	40-36	33
12. Chimica Tirn.	34	15	3	16	38-42	33
13. Șoimii Sibiu	34	13	7	14	44-48	33
14. Automatica	34	14	5	15	34-42	33
15. Pandurii Tg. J.	34	13	4	17	46-46	30
16. Mecanică fină	34	10	8	16	42-49	28
17. C.S.M. Drobeta	34	8	7	19	27-49	23
18. Precizia Săcele	34	8	3	23	30-77	19

CLASAMENTUL SERIA III-A

1. F.C. BAIA M.	34	21	5	8	83-29	47
2. U.T.A.	34	18	7	9	65-26	43
3. „U" Cluj-Nap.	34	19	3	12	61-26	41
4. Ind. sirmei	34	17	3	14	53-41	37
5. Armătura Zalău	34	18	1	15	41-62	37
6. Minerul Cavnic	34	17	2	15	68-48	36
7. C.S.M. Reșița	34	15	6	13	49-41	36
8. Olimpia S. M.	34	15	5	14	60-53	35
9. Rapid Arad	34	15	4	15	54-54	34
10. Gloria Reșița	34	15	4	15	43-66	34
11. Aurul Brad	34	14	5	15	45-46	33
12. Someșul S.M.	34	15	3	16	53-63	33
13. Metalurg. Cugir	34	14	5	15	44-60	33
14. C.F.R. Timiș.	34	13	5	16	51-52	31
15. C.I.L. Sighet	34	14	3	17	53-56	31
16. U.M. Timiș.	34	11	5	18	41-65	27
17. Strungul Arad	34	10	4	20	30-63	24
18. Înfrăț. Oradea	34	8	4	22	27-70	20

••

UNIVERSIADA '83

* Cea de a 12-a ediție a Jocurilor Mondiale Universitare de vară s'a disputat între 1-12 Iulie a.c. la Edmonton, Canada. Din lipsă de spațiu, nu putem face un comentariu al întrecerilor. Trebue totuși să remarcăm succesul înregistrat de Canadieni, care s'au plasat pe locul trei și comportarea remarcabilă a Românilor care au ocupat locul patru. La întreceri nu au participat sportivii din RD Germană.

CLASAMENTUL PE MEDALII

1. U.R.S.S. – 114 (59 de aur, 28 de argint, 27 de bronz) ;
2. S.U.A. – 55 (12 – 23 – 20) ;
3. Canada – 38 (9 – 10 – 19) ;
4. România – 27 (6 – 12 – 9) ;
5. Italia – 25 (9 – 10 – 6) ;

6. R. P. Chineză – 12 (5 – 3 – 4) ; 7. Franța – 12 (1 – 5 – 6) ; 8. Japonia – 11 (2 – 3 – 6) ; 9. Marea Britanie – 9 (3 – 3 – 3) ; 10. R.F. Germania – 9 (1 – 6 – 2) ; 11. Cuba – 7 (2 – 1 – 4) ; 12. Nigeria – 5 (5 – 0 – 0) ; 13. Australia – 4 (2 – 0 – 2) ; 14. Polonia 4 (1 – 2 –1) ; 15. Brazilia – 3 (1 – 0 – 2) ; 16. Olanda – 3 (0 –3 – 0) ; 17. Iugoslavia – 3 (0 – 2 – 1) ; 18. Tunisia – 3 (0 – 1 – 2); 19. Belgia – 2 (1 – 1 – 0) ; 20. Senegal, Cehoslovacia, Tanzania – cite o medalie de argint ; 23. Austria, Insulele Bermude, Coreea de Sud, Ungaria, Jamaica, Noua Zeelandă – cite o medalie de bronz.

••

MEDALIAȚII ROMÂNI

AUR:	LILIANA BĂLAN	– gimnastică (sol)
	FLORENȚA CRĂCIUNESCU	– atletism (disc)
	ANIȘOARA CUȘMIR	– atletism (lungime)
	ELISABETA GUZGANU	– scrimă (floretă indiv.)
	LEVENTE MOLNAR	– gimnastică (inele)
	MARIA RADU	– atletism (3 000 m)
ARGINT:	CARMEN BUNACIU	– inot (100 m spate)
	CARMEN BUNACIU	– inot (200 m spate)
	NICOLAE BODOCZI	– scrimă (spadă indiv.)
	EMILIA EBERLE	– gimnastică (indiv. compus)
	GHE. LAUTARU	– ciclism (adițiune puncte)
	DOINA MELINTE	– atletism (1 500 m)
	ROZALIA OROS	– scrimă (floretă indiv.)
	MIHAELA RICIU	– gimnastică (indiv. compus)
	MIHAELA RICIU	– gimnastică (sol)
	ROMÂNIA	– baschet feminin, echipe
	ROMÂNIA	– gimnastică, echipe
	ROMÂNIA	– scrimă, floretă fem. echipe
BRONZ:	LAURENȚIU BUCUR, ADRIAN MARCU	– tenis (dublu masculin)
	VALI IONESCU	– atletism (lungime)
	DOINA MELINTE	– atletism (800 m)
	LEVENTE MOLNAR	– gimnastică (cal cu minere)
	VALENTIN PINTEA	– gimnastică (sărituri)
	MARIA RADU	– atletism (1 500 m)
	MIHAELA RICIU	– gimnastică (paralele)
	MIHAELA RICIU	– gimnastică (sărituri)
	LUCIA ROMANOV	– tenis (simplu feminin)

PE SCURT DIN ȚARĂ

"In spiritul politicii partidului--dela șed. CPE al CC al PCR--au fost adoptate măsuri privind dezvoltarea învățământului preșcolar, primar, liceal, profesional."

Facem o socoteală bazată pe procentajul stabilit de CPE:

Din 1000 de elevi care încep școala, după ce termină cele 8 clase, 924 (92.4 %) continuă în clasa a IX-a din "liceele industriale, agroindustriale și silvice," și din aceștia 831 din elevii (90 %) clasei a XI-a "Să fie pregătiți în licee cu același profil"

Restul de 93 de elevi se pot înscrie la Universitate, unde urmează o altă triere: origine sănătoasă, activitate în partid, etc.

O simplă coincidență: numărul elevilor înscriși la universitate este egal cu procentajul membrilor de partid.

••

In ultimii 5 ani au emigrat peste 60.000 de cetățeni români de origine germană.

••

In timpul secetei din Bărăgan, vitele și porcinele proprietatea statului, au fost trimise în Transilvania. (Seceta se numește "Deficiența accentuată în regimul precipitațiilor" iar șomajul "Surplus de energie care nu poate fi canalizat," N.R.)

••

In primele 5 luni ale anului s'au înregistrat în București peste 3200 de accidente de automobil, cu un rezultat de 80 de morți și sute de răniți. Majoritatea victimelor sunt pietonii.

••

Preoții, care-și iau rolul în serios, primesc vizite dela "Miliția Economică".

Inspectorul dacă găsește în "cutia milelor" câtiva lei pentru care nu s'a emis chitanță, ori n'au fost înregistrați în aceeași zi, sunt dați în judecată pentru fraudă. Milițienii pun ei singuri bani în "Cutia Milelor" în timpul nopții și apoi a doua zi încheie proces verbal că popa n'a golit cutia și a lăsat banii ca să-i bage în buzunar.

••

Guvernul face eforturi ca să convingă și să asigure "facultativ" depunerea banilor la "CEC". Se speră că prin asta se va descuraja bursa neagră.

••

Ziarele din țară n'au scris o iotă despre vizita Papei în Polonia. Românul a fost ținut la curent de Radio Europa Liberă, singura sursă de informație.

••

Peste 240 de matematicieni români au ales lumea liberă.

••

După terminarea autostrăzii Nord-Sud, care trece prin partea de vest a țării, noua autostradă, dela vest la est, va avea traseul Nădlag-Timișoara-Lugoj-Caransebeș-Orșova-D.T. Severin-Craiova-București și "punct terminus" Constanța. Lungimea totală a sectorului românesc 840 de km.

••

Foamea a silit pe om să fure, în special din depozitele de alimente destinate exportului. Guvernul, în loc să acorde o cotă mai mare de alimente populației, a mărit cota de pedepse. Pedeapsa de 6 luni minimă a fost mărită la un an, și s'a introdus o pedeapsă nouă (art. 224 Codul Penal) "degradarea" produselor agricole. (recolta rămasă nestrânsă pe câmp, etc.).

••

Canalul Dunărea-Marea Neagră a fost inundat pe o distanță de 41 Km. Totalul lungimii canalului 64 Km. și 200 m.

••

In primele 3 luni ale anului curent s'au dat în instalare 230 de sonde noi cu un debit de cca 1600 tone zilnic (cca.6 tone pe zi de sondă)... ultimile rezerve de petrol scoase cu mari sacrificii bănești.

••

Arătându-și nemulțumirea față de criticile aduse regimului din București de "Mass Media" din Apus, prof. Petre Pânzaru, spune că'n Europa și America se practică o "democrație burgheză" în timp ce în RSR se practică o democrație revoluționată de concept socialist...Fiecare cu democrația lui.

••

Datorită reducerii consumului de energie, materie primă, etc., industria din RSR a făcut o economie în 1982 de cca 8.4 bilioane lei. (Nu se precizează cu cât s'a redus producția în general, N.R.).

••

Pentrucă sună mai frumos, cartelele de alimentare se numesc "tichete", iar tichetele ca să fie mai atrăgătoare sunt tipărite în culori și cu desene: cap de porc, de vacă, găini...ca să le admiri.

••

Santierul naval din Brăila a lansat la apă vasul Postăvarul, de 5000 de tone, destinat pescuitului oceanic.

••

Somajul din RSR are o numire nouă: "nefolosirea temporară a forței de lucru"; dar cei "temporar nefolosiți" n'au nici o asigurare de muncă.

••

ŞTIRI DIN ŢARĂ

CRONICA RADIO

VIITOR DE ŢARCURI

Ultimele dispoziţii ale guvernului din Bucureşti lasă să se întrezărească intenţiile lui Niculiţă de a transforma România în multilaterale ţarcuri.

Un decret prevede ca muncitorul să lucreze minimum 5 ani în acelaşi loc. In consecinţă muncitorul (de nevoie şi lipsă de pingele) va căuta să se mute lângă locul muncii, iar guvernul le va pune la dispoziţii cutiuţe, sub numele de apartamente, ca să-i strângă lângă fabrică.

Acum un alt plan dat la iveală de îndrumător: "...să fie amplasate la porţile întreprinderii magazine moderne care să asigure o mai bună aprovizionare a oamenilor muncii de aici (fabrica 23 August, N.R.) cu diferite produse."

Ce se urmăreşte?

Muncitorii, odată strânşi în jurul fabricii şi siliţi să cumpere dela magazinele dela poarta fabricii, dacă nu vor îndeplini acordul global (munca cu bucata) atunci magazinele nu vor fi aprovizionate cu alimente.

Nu-i exclus ca pentru paza, binele şi fericirea muncitorilor să se ridice în jurul fabricilor şi locuinţelor muncitoreşti, ziduri ca la Berlin.

Utopie?

...

Când ne gândim la taxele de şcolarizare, înregistrarea maşinilor de scris, totul e posibil în RSR.

OTRAVĂ DREPT RĂSPLATĂ

La Călimăneşti s'a deschis un nou şantier de "muncă patriotică al tineretului", unde sute de elevi vor lucra la o mină de azbest.

De notat că azbestul, un mineral fibros de culoare albă, este unul dintre cele mai otrăvitoare. Fibrele, care pătrund în plămâni, cauzează "azbestoza" şi cancer. In ţările civilizate extragerea azbestului se face cu mare precauţiune: măşti speciale, ventilaţie, etc.

RSR a pus la aceste munci periculoase pe tineri, fără experienţă în a şti să se protejeze contra otrăvii ce-o respiră.

••

Pentru a oferi turistilor o mai mare atracţie (Numărul lor se reduce an de an, N.R.) guvernul a hotărît să restaureze 145 de clădiri ce reprezintă o parte din comoara artistică a neamului. Printre ele Palatul Mogoşoaia, Turnul Bărăţiei, Liceul Andrei Saguna, Mănăstirea Voroneţ, etc.

ADEVĂRATA DEMOCRAŢIE!

Un proiect de lege, devine lege, se inforţează ca o lege, şi apoi se ia în discuţia sindicatelor muncitoreşti ca să se aprobe ca o lege. La o astfel de discuţie, muncitorii dela Sect. 1 al Capitalei, au pus întrebări dar, li s'a răspuns că ei habar nu au de abc-ul cunoştinţelor de economie politică.

Muncitorul întrebase: de ce trebue să muncească mai mult şi să câştige mai puţin. (Era vorba de noua lege care introduce lucru cu bucata, N.R.)

••

Intr'un cartier al oraşului Corabia, şi în imediata apropriere a vechii cetăţi Sucidava, se află o fântână încă de pe vremea daco-romanilor.

După 18 veacuri de când a fost construită, fântâna este şi astăzi la fel de generoasă cu apa ei.

Locuitori din comuna Alba (jud. Alba) au scris la Ministerul Economiei Naţionale ca să se "exercite un control mai sever privind tăierile de păduri, aceasta întrucât în comună o serie de elemente afaceriste se îmbogăţesc pe căi ilicite din comercializarea pe sub mână a lemnului de brad".

MODESTIE

Intr'o emisiune specială Radio Buc. afirmă: "România nu doreşte o orgolioasă concurenţă cu aberanta societate de consum..... ci o societate în care calitatea vieţii înseamnă demnitate morală, intelectuală cu....sensibilităţi spirituale..."

SĂ SCOŢI PETROL...

S'a dat ordin ca până 'n 1985 RSR să producă 15 milioane tone de petrol. Responsabil pentru producţie este ministerul petrolului. Trebuesc activate toate sondele şi intensificarea activităţii geologice şi de foraj. Este, nu este, petrolul trebue găsit şi scos. Aşa glăsuit-a fiul iubit.

DESCOPERIREA UNUI TEZAUR LITERAR

La biblioteca din Mediaş s'au descoperit vreo 1100 de cărţi, manuscrise şi documente de mare valoare ce vor ajuta la studiul istoric şi cultural al regiunii.

Cel mai vechi document este de pe timpul Regelui Carol I (Robert) din 1318. Alte documente poartă datele 1428, 1496 şi 1548. Printre manuscrisele găsite este şi o lucrare a lui Honterus Anrihe despre Christian Schesaeu, un umanist din secolul al 16-lea bine cunoscut în Europa.

De asemenea s'au aflat două incunabule din 1480 şi 1486, precum şi lucrări clasice în latină şi greacă. Subiectul cărţilor este foarte variat: cărţi de lege, pedagogie, ştiinţele naturale, liteartură, istorie, etc. Cartea lui Dumitru Cantemir "Descriptio Moldaviae", se numără printre descoperiri.

CUMPĂRATE ŞI ABANDONATE

BAIA MARE--Intreprinderea de maşini şi utilaj minier din localitate a adus din RFG şi Cehoslovacia 12 strunguri. Fiecare costând cca. 1 milion lei. "Din aceste strunguri--declară şeful de echipă Gh. Serban --patru nu funcţionează deloc, alte trei doar cu 50 la sută din capacitate. Aceasta din cauza unor defecţiuni la partea electronică şi mecanică."

"Strungurile stau nefolosite de doi ani şi de soarta lor se cunoaşte şi la centrală, dar nu s'a rezolvat nimic."

Pe lângă valuta risipită se mai pierd lunar şi 3500 ore de lucru.

CARTE DE MUNCĂ... FĂRĂ MUNCĂ

După ce a colectat 80.000 lei ca pensionar, s'a dovedit că 18 ani de muncă "socialistă" prestate pe la diferite unităţi, era o muncă doar pe hârtie.

Nu excrocheria că n'a muncit când trebuia să muncească ne face să subliniem acest caz (că în România nimeni nu munceşte) ci "lungimea acestei munci", şi timpul iarăşi lung până a fost prins. (Aproape 7 ani)

LUNGEŞTE BOALA

După "descoperirea" petrolului (care n'a fost) din Marea Neagră, speranţele RSR-ului acum atârnă de exploatarea lignitului şi a cărbunelui brun care va acoperi necesităţile energiei pe o perioadă de 100 de ani, la nivelul consumului din 1990.

Optimismul este bazat "potrivit estimărilor şi rezervelor exploatabile".

In sudul oraşului Câmpulung funcţionează două mori vecine şi noi nouţe.

Un macină grâu şi alta macină pietre şi face praf care-i necesar la construcţii.

Dar morile au fost aşezate în aşa fel ca vântul, mai întotdeauna, bate dela moara de praf către moara ce macină grâul.

Rezultatul: "pâine constructivă!"

••

Muncitorii români, alături de cei sirieni, lucrează la un sistem de irigaţii de-a lungul afluentului Eufrat.

SĂ JUCĂM HORA UNIRII...

Seful secţiei paşapoartelor din Timişoara, Vrăbeţ, împreună cu alţi doi funcţionari Florescu şi Danciu, au fost acuzaţi de un grup de Germani că li s'a luat suma de 70.000 mărci germane şi 900.000 lei, ca să li se emită paşapoartele şi viza de emigrare, dar au rămas şi fără paşapoarte şi fără bani. Inţelegerea fiind să plătească 50.000 de lei pentru un paşaport.

Excrocheria a fost adusă la cunoştinţa publicului de postul de radio Europa Liberă, singura sursa de reclamaţie căci în RSR, dacă demaşti un furt, nu se pedepseşte hoţul, se pedepseşte păgubaşul.

••

In dicţionarul ceauşist, nealiniere înseamnă "o politică de egalitate internaţională, împotriva politicii imperialiste de forţă şi dictat..." Iar capitaliştii trebue să anuleze datoriile ţărilor sărace şi nealiniate. (Radio Buc.)

CRONICA PRESEI

PRESA BATE ŞAUA DAR NICULIŢĂ NU PRICEPE

S'a întâmplat după război în Grecia.

Un ziar de opoziţie (iertare că-mi scapă numele, N.R.) în primejdie de a fi suprimat, în loc să atace guvernul de dictatură, a început să-l laude.

Dacă guvernul lua vreo măsură nepopulară, ziarul imediat scria că-i măsura salvatoare, dacă vreun ministru se dovedea că-i hoţ, ziarul ţinea să adauge întotdeauna după numele lui "cinstitul om de stat", etc.

Cititorii au înţeles jocul şi fiecare compliment era citit invers. Până la urmă au înţeles şi cei dela guvern, care au interzis hiper-lauda ziarului de opoziţie.

Este tov. Ceauşescu lăudat sau luat în bătaie de joc de atleţii condeielor din RSR? Nu pot oare să înţeleagă cei dela conducere că ori ce laudă neadevărată sună fals, sare 'n ochi şi-ţi vine greaţă?

Dictatorii din Grecia au priceput.

Criza de energie, cartelele de pâine, datoriile externe, potopul de decrete care-ţi ordonă unde să dormi, cât de "ştiinţific" să mănânci, cât să te 'ncălzeşti, etc., nu pot fi aplaudate ca abundenţă, libertate sau amăgite cu cincinalele.

Recent, după o doză de sare amară, tov. Ceauşescu a mai îmbogăţit literatura RSR cu un alt volum (al nu ştiu câtelea) "România pe drumul construirii societăţii socialiste multilateral dezvoltate".

Ceauşescu e de aproape două decenii pe drum şi comunismul de trei generaţii! Dar în loc să ajungă ei se depărtează de tot ce-au promis.

Revenind la cartea "Indrumătorului" ea a fost recenziată de un "economist", prof. Ilie Văduva, rectorul Academiei de studii economice...etc. care o găseşte de "pregnantă importanţă ...deosebită în realizarea de analize economice şi social politice ...profunzime ...cutezanţă revoluţionară în îmbogăţirea ...societăţii socialiste .... profund inovatoare..."

Imbogăţire, profunzime .... inovatoare ...

Patru ouă pe lună şi o jumătate de kg . de carne, dacă le găseşti. □

Pentru a opri propaganda anti-ceauşistă o brigadă a Comitetului municipal de partid vizitează unităţile economice, sociale şi culturale din Bucureşti, dând explicaţii despre economie, istorie, filosofie, politică externă, etc. Cei însărcinaţi să-i înveţe pe muncitori "cultură" sunt oamenii miliţiei în frunte cu procurorul şef, preş. tribunalului şi comandantul adjunct al miliţiei capitalei.

••

In timp ce guvernul decretase înregistrarea maşinilor de scris, în RSR se joacă piesa lui Jean Cocteau... "Maşina de scris".

••

Sapte poduri rutiere şi de cale ferată traversează Canalul Dunărea-Marea Neagră. Legătura dintre Dunăre (Cernavodă) şi Marea Neagră (Agigea) se face prin două ecluze construite la extremele canalului.

••

Un studiu al secţiei de cercetare a postului de radio Europa Liberă a constatat: în regiunea minieră concentraţia în aer, de plumb, anhidridă sulfurică, fluor (un metaloid gazos foarte activ de culoare galbenă-verzuie) hidrogen sulfurat şi mercur, depăşesc dela 10 la 40 de ori limita acceptabilă trupului omenesc. Ca o consecinţă au crescut bolile pulmonare, ulcerul, etc. la care se adaugă şi avitaminoza (boală provocată de lipsa de vitamine).

••

Din cauza poluării apelor şi a aerului au fost contaminate 100.000 ha. de pădure, iar suprafaţa terenului agricol s'a redus cu cca 6 milioane ha. (parte din pământul arabil a fost pierdut din cauza eroziunilor)

••

Numărul călătorilor care apelează la serviciile metroului din Bucureşti e de 140-180.000 zilnic.

••

Intre 10:00 seara şi 5:00 dimineaţa, s'au pus în circulaţie, la interval de 1-2 ore, mici autobuze ca să servească publicul capitalei.

••

Un lucru bun: în RSR dacă condamnatul este eliberat pe cauţiune (probation) şi dacă în acest timp comite o altă crimă, atunci recidivistul trebue să-şi ispăşească complet timpul primei condamnări la care se adaugă, în prelungire, şi pedeapsa pentru noua crimă comisă.

••

Tezaurul de monede romane descoperit la Tincova (Caransebeş) a fost întregit recent cu alte 16 piese de argint care datează din epoca lui Burebista.

••

La ridicarea pachetelor pe lângă taxele vamale exorbitante se mai adaugă şi "o taxă poştală în funcţie cu mărimea coletului". (T.R. nr. 239)

O taxă nejustificată. Costul transportului a fost deja plătit de expeditorul din străinătate când a trimis pachetul.

••

Intr'un parc din Satu Mare s'a descoperit un "arbore de miere" ("Evodia") originar din Asia. Arborele asigură o producţie apicolă aproape dublă decât salcâmul. La anul se vor planta cca. 10.000 puieţi crescuţi în pepinieră.

••

Industria de îmbrăcăminte din jud. Prahova, dedicată exclusiv exportului, oferă "munca la domiciliu". Sistemul muncii acasă a fost lichidat în Statele Unite, ca fiind un sistem anti-muncitoresc. Nicio asigurare, nici un control dacă munca este efectuată de copii, de oameni bolnavi care pot răspândi boli, etc.

••

Dacă vrei să pleci din ţară definitiv, trebue să-ţi plăteşti biletul de drum în valuta ţării unde vrei să pleci. Cum în ţară nu-i voie să posezi valută străină, guvernul îţi vine în ajutor şi-ţi vinde valuta necesară. Cârligul este că guvernul îţi ia cu o treime mai mulţi lei, decât dacă cumperi valuta la cursul oficial.

••

Au început lucrările de construcţie a primei lini de tramvai din oraşul Constanţa. (Notă în lumea din apus tramvaiele au fost înlocuite cu autobuze).

••

La hotelul Caraiman din Sinaia, s'a instalat o staţie de televiziune cu circuit închis. Se oferă un program de 4 ore.

••

In RSR automobilele mai mult "se împrumută" decât se fură. Hoţul, după ce-a reuşit să descuie şi să pornească maşina, nu poate merge prea departe că nu-şi poate cumpăra benzină. El o părăseşte când e rezervorul gol. Ca o consecinţă, în ziarul Informaţia Bucureştiului se pot citi anunţuri "Cine ştie unde se află autoturismul nr., culoarea, etc. să telefoneze la..." Se fură radio, casetofonul, şi ce-ai lăsat în maşină.

••

In faţa staţiunilor de benzină PECO şiruri de maşini îşi aşteaptă rândul. Dar după o zi sau două de aşteptare, se distribuie 5-10 litri de persoană. Mulţi vizitatori îşi garează maşina şi-şi continuă drumul cu trenul.

••

Despre "marile" rezerve de petrol din Marea Neagră nu se mai scrie nimic. Acum s'au "descoperit" alte surse salvatoare: petrolul la 8 km. adâncime.

Actualitatea internaţională

PAPA ÎN POLONIA

Gh. BĂLTEANU

Pentru popoarele greu încercate din Estul Europei cel mai mare eveniment internaţional este considerat acela care le poate aduce sau cel puţin le poate crea o fărâmă de speranţă într'o schimbare în mai bine. Din 1945 până astăzi au fost numeroase evenimentele în care acestea şi-au pus speranţele. Din păcate, zadarnic. Vizitele, conferinţele internaţionale, declaraţiile de răsunet au rămas fără nici o urmare favorabilă. Din contră, aşa cum se constată, totul a dus la cimentarea puterii ruseşti, la recunoaşterea status-quoului creat prin ocuparea Estului Europei de trupele sovietice în anii 1944-45. Un eveniment care justifică speranţe reale, este vizita Papei. Chiar dacă aceasta are loc doar în Polonia şi nu, încă nu, în toate ţările din această zonă, ţări care au aceeaşi soartă ca şi poporul polonez sau chiar mai grea.

Cea de a doua vizită a Papei Ioan Paul al II-lea a avut loc în luna Iunie a.c.. Ea trebuia să aibă loc cu un an mai devreme, în 1982, dar a fost amânată la ordinul Moscovei. Starea de război instaurată la 13 Decembrie 1981 avea câteva luni doar iar regimul militar al generalului Jaruselschi avea o existenţă şubredă. Este adevărat că nici acum în 1983 acest regim nu are o existenţă mai solidă, dar o nouă amânare a vizitei nu a mai fost posibilă. Vizita trebuia acceptată şi chiar îmbrăcată într'o formă oficială ca fiind la iniţiativa guvernului polonez, care a trimis Papei o invitaţie.

Aşa cum era şi de aşteptat 35 de milioane de Polonezi l-au întâmpinat pe Papă cu entuziasm. In locurile în care el a oficiat slujbe religioase şi a vorbit, au venit milioane de oameni. Din propria lor iniţiativă, neduşi de nimeni. Papa a fost conducătorul spiritual al mişcării pentru drepturile omului în Polonia din vara anului 1980 şi respectiv, al organizării şi funcţionării mişcării sindicale "Solidaritatea". De aceea această mişcare care a mers mână în mână cu Biserica poloneză, s'a putut denumi, mişcarea "patrio-creştină". Acest fapt era pe deplin clar Moscovei, care are teamă de prezenţa bisericii în mişcarea din Polonia.

Teama şi lipsa de alte mijloace, chiar şi pentru această uriaşă forţă care se cheamă URSS, a condus la organizarea crimei de atentat din Piaţa Sfântul Petru din Roma contra Papei. Aşa precum a reieşit clar din ancheta şi declaraţiile atentatorului, în spatele organizării s'a găsit KGB-ul. Dacă regimul militar a reuşit să interzică Solidaritatea ca mişcare sindicală legal recunoscută prin acordul din August 1980, acelaşi regim împreună cu URSS nu pot pune în ilegalitate Biserica nici pe teritoriul Poloniei şi nici în afară. Datorită bisericii, chiar punerea în ilegalitate a Solidarităţii nu şi-a atins ţinta, deoarece această mişcare există şi va exista. Cele 10 milioane de membri sunt o realitate ce nu poate fi ignorată. Aceste 10 milioane formează baza populaţiei active a Poloniei, baza vitală în mâinile căreia se află soarta ţării. Solidaritatea există de fapt prin existenţa oamenilor. Aceasta s'a manifestat cu tărie cu ocazia vizitei Papei. Milioanele Solidarităţii au fost tot timpul prezente. Insuşi Papa a folosit denumirea de Solidaritatea în cuvântările sale, ca pe o existenţă vie de care guvernul trebue să ţină seama. Fără recunoaşterea ei, nu va fi posibilă o convieţuire în Polonia. Papa conştient de aceasta a cerut respectarea acordului din August 1980. La toate mitingurile şi slujbele religioase masele de oameni au venit cu placarde şi transparente pe care era scris cuvântul "Solidarnosc" şi "Libertate". Deatfel două noţiuni care doar împreună pot exista. "Libertatea" a constituit punctul central în cele mai multe din cuvântările papale. Semnul victoriei a fost arătat de întreaga mulţime ale cărei mâini formau o mare. Iar aceasta nu doar de circumstanţă, ci din convingerea că victoria va aparţine poporului şi nu tiranilor înjugaţi la troica rusească.

Forţa mulţimii organizate este bine cunoscută, de aceea miliţia si securitatea s'au abţinut a interveni chiar şi la manifestările tinerilor ce scandau lozinci cu vădit conţinut anticomunist. Doar la margine de mulţime, întocmai ca hienele, călăii bine plătiţi au îndrăznit să opereze câteva arestări. Drepturile omului pot fi oprimate dar nu desfiinţate. Citându-l pe învăţătorul său, St. Wişinschi, Papa a spus: "Dreptul omului de a se uni nu este dat de cineva. El este un drept înnăscut, firesc. De aceea statul nu poate da acest drept, ci, el are obligaţia să-l apere". Precum se cunoaşte partidul comunist îşi arogă dreptul de a acorda drepturile naturale sau de a le interzice după bunul plac. Tocmai aici se găseşte şi punctul în care partidul comunist va fi înfrânt. Papa a chemat poporul polonez la victorie, şi în acelaşi timp şi contra "valului de nepăsare şi resemnare".

In timpul vizitei Papei guvernul comunist a încercat să-l ţină pe Lech Walesa, conducătorul sindicatului Solidaritatea, izolat, mai precis în arest la domiciliu pentru a nu se întâlni cu Papa. Casa sa era sever păzită de securitate. Totuşi, în final, guvernul a fost nevoit a accepta ca Walesa să se întâlnească cu Papa, încercând însă a crea impresia unei întâlniri particulare, la care să participe întreaga sa familie. Asupra convorbirii dintre Walesa şi Papa, nu s'a dat nici un fel de amănunt. La o conferinţă de presă, conducătorul sindical a declarat că el este optimist dar în acelaşi timp realist.

Fiind invitat oficial de conducerea Poloniei, era şi normal ca Papa să se întâlnească încă dela început cu generalul Jaruselschi. Spre surprinderea tuturor însă au avut loc două întâlniri. Prima, cea oficială, dinainte anunţată, la Varşovia, cea de a doua, neaşteptată, spre sfârşitul vizitei, la invitaţia Papei, la Cracovia. Faptul că Jaruselschi a fost de acord să răspundă la cea de a doua întâlnire dovedeşte recunoaşterea autorităţii Papei în Polonia şi speranţa că prin mijlocirea Bisericii se va ajunge la o situaţie în care să se poată spune, că în Polonia se guvernează. Aceasta bineînţeles va fi posibil doar în cazul desfiinţării stării de război şi a recunoaşterii Solidarităţii. După nici o întâlnire nu s'a dat publicităţii vreun comunicat. După încheierea vizitei Papei, biroul politic al partidului comunist a avut o şedinţă de două zile în care a analizat în secret rezultatele vizitei, ca şi cele discutate între Papă şi Jaruselschi.

In Occident vizita Papei în Polonia a fost urmărită cu mult interes. In această perioadă, Preşedintele Ronald Reagan a fost invitat la Chicago de către emigranţii polonezi. El a calificat vizita Papei în ţara sa natală, ca "o rază de speranţă pentru poporul polonez", şi a cerut guvernului polonez să folsească vizita Papei, pentru a găsi un drum de ieşire din actuala stare spre împăcarea cu poporul, spre restabilire a drepturilor omului şi suspendarea stării de război. A promis în acelaşi timp ridicarea sancţiunilor contra regimului din Polonia.

Precum la timpul său s'a anunţat la 3 Martie a.c., Biroul Internaţional al Muncii (ILO) cu sediul la Geneva a creat un Comitet care să cerceteze situaţia sindicală din Polonia, adică să ancheteze interzicerea sindicatului liber Solidaritatea. Spre sfârşitul perioadei vizitei Papei, guvernul polonez şi-a retras activitatea din cadrul ILO, considerând că acest comitet de cercetare comite un amestec în treburile interne ale Poloniei. Ceea ce a întreprins abia acum, ILO putea s'o facă cu cel puţin un an mai devreme.

Vizita Papei a constituit un succes. Desigur că ea n'a putut realiza tot ceea ce poporul polonez doreşte. Aceasta cu atât mai puţin cu cât el este singur în lupta sindicală deschisă. Este necesar un proces de activare a tuturor popoarelor din Estul Europei. Unul din factorii principali care concură la o asemenea acţiune este o bună stare de spirit. Aceasta are foarte mult nevoie de o vizită a Papei în toate ţările catolice şi necatolice. Creştinismul nu se limitează la catolicism. O vizită a Papei în România şi Bulgaria, ar însemna un gest pe drumul unirii Bisericii Creştine, unire care acum este mai necesară ca oricând. □

Efemeride

Trăim într'o epocă zisă a libertăţii! Acest cuvânt magic, libertatea, este revendicat de către conducătorii celor două lumi, care îşi dispută conducerea planetei, fiecare pretinzând că este reprezentantul ales al cetăţenilor conştienţi care s'au exprimat liber. Nu este nevoie de niciun argument pentru oricine caută să afle adevărul despre felul cum este exprimată voinţa cetăţenilor din lagărul comunist. Mai interesantă apare exprimarea cetăţenilor din lumea liberă, în special a demonstranţilor de stradă. Sunt ei reprezentanţii naţiunilor respective?

Intrebarea a căpătat mai multă consistenţă în luna Iunie a acestui an de graţie, când s'a întâmplat ceea ce cu mulţi ani înainte părea imposibil. Faptul ne-a fost demonstrat de această unică Polonie, care s'ar afla parcă pe altă lume decât în sfâşiatul nostru secol.

Tara pentru care s'a început cel de al doilea război mondial, ca la sfârşitul războiului să rămână tot înjumătăţită; ţara care le-a trimis Ruşilor, generalul pe care aceştia îl instalaseră ca dictator; ţara care nu a dat niciun conducător de biserică dispus să colaboreze cu comunismul; ţara care a dat un Papă, aşteptat de mult de lumea creştină; ţara care a legalizat primele sindicate libere din lagărul comunist, s'a afirmat din nou cu dreptul de a fi o ţară plină de demnitate.

O privim cu admiraţie şi cu tristeţe. Admiraţie, pentrucă a demonstrat că marile valori spirituale pot trăi în orice condiţii şi cu tristeţe, pentrucă un vizionar român strangulat de jandarmi într'o noapte neagră, spusese cu mult înainte: "Pe calea întoarcerii lor la Dumnezeu, popoarele ne vor găsi pe noi, învăţători, "iar un alt Român creştin a plătit cu sângele şi viaţa lui pe pământul Spaniei, pentrucă nu mai putea răbda când "se trăgea cu mitraliera în obrazul Lui Cristos".

Generaţia de aur a Văcăreştenilor a murit în crezul ei ca şi profeţii din Vechiul Testament. Aşa ne-a fost dat nouă Românilor, ca istoria acestor fapte să se scrie în Polonia, în vreme ce în România stă pe tron spânul din Scorniceşti...

Agitatorii comunişti sunt neîntrecuţi în manifestaţiile de stradă. Este suficient un telefon dela comitetul central prin care se anunţă vizita unui nou coborît din pom, ajuns peste noapte împărat peste vreun ţinut "eliberat" din Africa, pentru ca străzile să fie inundate de puhoaie de oameni, mânaţi de activiştii de partid ca ciurdele de vite.

In Polonia în Iunie 1983, guvernul comunist a încercat -voalat- să oprească oamenii dela adunări, dar în cea mai desăvârşită ordine, peste 2.000.000 de creştini, s'au adunat numai într'un singur loc să-l vadă şi să-l audă pe Apostolul Lui Cristos, plecat nu de mult din rândurile lor. Fenomenul polonez a fost definit de însuşi Papa Ioan Paul al II-lea în vizita pe care a făcut-o în Spania când a vorbit despre Polonia: "slavă între latini şi latină între slavi".

Două milioane de creştini strânşi într'o singură adunare. Si aceasta într'un stat comunist cu lege marţială. Aceasta este adevărata şi libera exprimare a unui popor şi de care totuşi conducătorii lui politici nu vor să ţie seama.

Ce se întâmplă însă în lumea liberă?

In timp ce în Polonia oamenii ridicau cruci în semn de victorie, la New York, ambulanţele salvării şi poliţia, evacuau tinerele leşinate în înghesuiala de a-şi vedea ultimii idoli, apăruţi în balconul hotelului: grupul muzical "Menudo". Tipete isterice, urlete disperate şi bluze fluturate în vânt cu pozele cântăreţilor...

La scurt timp, în ultima Duminică din Iunie, neruşinarea a întrecut toate limitele. La New York, Chicago şi mai cu seamă la San Francisco, cirezi de bipezi, apreciaţi între zeci şi sute de mii, îşi dezveleau neruşinea şi purtau imense placarde, afişându-se cu mândrie că sunt homosexuali şi lesbiene. Un grup de "pastori" îmbrăcaţi cu reverende declarău făţiş că practică sodomia, afirmând că Dumnezeu nu interzice această practică. Profesori îndrăciţi au pervertit pe adolescenţi în şcoli învăţându-i toate obscenităţile şi se prezentau îmbrăţişaţi la acest examen de sfârşit de an. Părinţi care purtau placarde că sunt mândri de copiii lor că practică acte antinaturale.

Iată până unde a degenerat manifestarea libertăţii.

Românii din exil -pe care îi mai doare inima de ţară- se frământă în fel şi chip pentru viitoarele formule de activitate a României libere de mâine. Aceasta este libertatea pe care va trebui s'o introducem în ţările astăzi subjugate?

Conduşi din umbră, homosexualii şi lesbienene au ajuns să acapareze posturi cheie. Ei au primari de metropole, congresmeni şi senatori. Au pătruns în armată şi în organele de ordine. O reţea nevăzută îi cuprinde pe toţi şi îi leagă în solidaritate de clan. Ei activează în presă, artă, muzică şi sport. Nu este vorba doar de nişte patimi antinaturale. Aici lucrează o ocultă cu scopuri precise, politice. America trebue distrusă din interior, iar factorii responsabili trebuesc orientaţi cu spatele la realităţi. Lor trebue să li se spună că periculoşi sunt doar "fasciştii" care nu mai există de 40 de ani.

CRONICA VREMII

HARRIMAN ŞI ANDROPOV

-II-

Ion BOERU

Spuneam în articolul trecut că Averell Harriman este exponentul unei mentalităţi şi orientări trecute şi depăşite, anacronice. Vizita lui recentă la Moscova nu poate fi explicată decât prin elemente de nostalgie a unui trecut, care nu mai poate fi reînviat. In acest trecut, coexistenţialismul cu Rusia Sovietică a fost promovat la rangul de prioritate politică, necondiţionată, decât de speranţe iluzorii.

A fost vorba de un idealism romantic, în politică, care a creat condiţiile de azi în care se găseşte lumea. A fost o orientare greşită, şi erorile de atunci, sânge, iobăgie şi nesfârşite tensiuni neliniştitoare în faţa viitorului, ale cărui orizonturi nu le putem încă descifra.

Exemplele şi exemplificările sunt multiple, dar ne reducem la un caz care priveşte pe Români.

La începutul anului 1946, România se găsea într'o tensiune sufletească şi politică, asemenea acelora din tragediile antice, odată cu guvernul Groza, comuniştii români, protejaţi cu cisma armatei roşii de către Moscova, aveau calea deschisă spre o dictatură roşie. Factorii politici de răspundere şi-au dat seama de pericolele care ameninţau existenţa poporului şi statului român şi, printr'un proces de mutaţie politică, aceştia s'au hotărît pentru o confruntare totală cu forţele comuniste, mai ales în perspectiva alegerilor generale care se prezentau, într'un viitor apropiat. Tara întreagă era gata de luptă, aspră, violentă, sângeroasă, ori cum ar fi fost să fie aceasta în ciocnirea cu partidul comunist şi cu sovietele. Bătălia nu putea fi pierdută, pentrucă era vorba de un popor întreg, în faţa unei minorităţi comuniste, incapabile să obţină un suport popular.

Iuliu Maniu, îndeosebi, şi Dinu Brătianu şi-au făcut procesul de conştiinţă şi au avut curajul să recunoască naivităţile, erorile şi orientarea de până atunci. Cu toate trădările interne pe care le-au suferit cele două partide, naţional ţărănesc şi naţional liberal, aceste trădări nu au alterat suportul popular al acestor partide, ci dimpotrivă, acesta a devenit mai trainic şi de respiraţie politică largă.

Tărăniştii şi liberalii erau în acele momente istorice singura alternativă de salvare românească dela o comunizare sovietică. Toate categoriile sociale româneşti au avut o percepţie reală a situaţiei şi au sărit în ajutor. Era în joc existenţa naţională a poporului şi ţării româneşti. Si nimeni n'a precupeţit nimic pentru a participa efectiv la bătălia anti-comunistă.

Tăranii, muncitorii, intelectualii adevăraţi, preoţii, femeile, tineretul, şi, în special cel universitar, au fost prezenţi pe linia întâia a frontului politic românesc, care se mutase din Rusia pe teritoriul ţării. In acele momente de răscruce istorică, legionarii au trecut peste toate rezervele şi loviturile care le primiseră până atunci şi au răspuns fără ezitare la chemările şi poruncile naţionale. Au fost pretutindeni, alături de partidele istorice, pe care le-au suportat şi ajutat în eforturile lor româneşti, şi pe care doreau să le vadă învingătoare în lupta anticomunistă. In această atmosferă de mare închegare naţională, confruntarea cu comuniştii nu putea avea decât un final, înfrângerea comunistă.

Si, totuşi, lucrurile s'au întâmplat altfel. De ce? Pentrucă România a fost supusă unor presiuni politice "totalitare" şi arogante, exercitate de marile puteri occidentale, în frunte cu Statele Unite. Inaintea alegerilor generale, prin conferinţa dela Moscova, Statele Unite, au fost din nou amăgite de diplomaţia lui Stalin, şi în felul acesta conducătorii politici americani n'au mai fost în stare să trateze cu realism situaţia ţărilor din răsăritul Europei. Ei au capitulat în faţa promisiunilor sovietice, care promisiuni nu erau decât o stratagemă de temporalizare a soluţiilor finale.

După conferinţa dela Moscova, Averell Harriman a venit în România (la începutul lui 1946) şi a luat contact cu Maniu şi Brătianu. Deşi, aceşti doi conducători politici i-au explicat lui Harriman situaţia reală a raportului de forţe politice din ţară şi dorinţa întregului popor de a-şi strânge toate energiile pentru a-şi hotărî singur propriul său destin, Averell Harriman a impus condiţiile sale, de colaborare cu guvernul Groza. A impus voinţa sa, nu prin persuasiune, ci prin "totalitarism" politic. Să te ferească Dumnezeu de prietenia marilor puteri. Machiaveli avea dreptate când în Principele său avertiza ţările mici să nu facă alianţe cu cei mari.

Alianţa cu Germania nu ar fi adus avantaje deosebite în viitor, dacă ar fi ieşit învingătoare. Insă, avem dreptul să ne întrebăm, care au fost avantajele, pentru România, obţinute din încrederea totală pe care Maniu şi Brătianu au acordat-o politicii lui Roosevelt, "totalitarismului" de tip Vişinski, a lui Harriman?

Marea greşeală a lui Maniu, în acele momente, a fost acceptarea "voinţei" lui Harriman. Voinţa poporului român ar fi fost în stare să lichideze comunismul românesc, în ciocnire directă, fără compromisurile impuse de Harriman. Maniu trebue să se limiteze la resursele proprii româneşti, şi să ia arma în mână. El avea o astfel de experienţă, din vremea dominaţiei maghiare din Ardeal.

Intervenţia lui Harriman, agresivă şi arogantă, a dus la tragedia pe care o trăieşte poporul român din 1946 până astăzi. Colaborarea celor doi miniştri, Haţeganu şi Romniceanu cu guvernul Groza, impusă de Harriman, a creat confuzie, a slăbit fermitatea de luptă românească şi a ajutat pe comunişti şi soviete în planurile lor. Tărăniştii şi liberalii nu mai voiau să colaboreze cu comuniştii, după experienţele nefericite pe care le făcuseră până atunci. Ei ar fi fost în stare să mobilizeze ţara în faţa inamicului şi alegerile nu ar fi fost manipulate de comunişti, după voia lor, căci partidele româneşti erau în stare să-şi rezolve singure problemele de atunci.

Dar , au fost împiedicate de prietenia voluntaristă şi totalitară a lui Harriman. Acest Harriman este dator poporului român, dacă nu cu altceva, cel puţin cu lămuriri care să lumineze stările de lucruri, din acea vreme.

Cum vede un democrat ca Harriman, drepturile popoarelor de a-şi alege singure forma de guvernare şi de a-şi decide singure propriul lor drum de viaţă istorică?

Ce deosebire este între "pumnul" lui Visinski şi "voinţa" Americii de a impune direcţia politică a unui popor şi a unui stat, voinţă exprimată de Harriman?

Ce răspundere morală îşi asumă marile democraţii care au impus voinţa lor, ţărilor mici, care asteptau sprijin dela cei mari?

Cine răspunde pentru sutele de mii de victime şi nesfârşitele suferinţe de azi ale poporului român?

Sunt întrebări chinuitoare, de care nu poate scăpa nici un Român interesat în politica externă a României. Căci Averell Harriman este prea identificat cu mentalitatea epocii sale, ca să mai aibă luciditatea de a vedea noua orientare. □

NOTE SI COMENTARII

UN IDEAL PERVERS ŞI CRIMINAL

Nu! şi o spunem cu toată sinceritatea, nu numai că n'am aşteptat, dar nici măcar n'am visat că Maghiarii de peste hotare, adăpostiţi în ţări libere, după ce le-a fost pusă în guşă o condamnabilă înfrângere, cu prilejul revoluţiei lor împotriva regimului comunist din ţara lor, aflându-se în prezent în lumea liberă şi organizaţi în "Federaţia luptătorilor maghiari pentru libertate", în loc de a continua lupta ce-au dus-o în acea vreme şi pe care, întreg exilul românesc a sprijinit-o, ei, duc în prezent o campanie abominabilă şi descreierată, împotriva României şi a Românilor.

Ca dovadă, reproducem mai jos în traducere, următoarea scrisoare, ce poartă sigiliul respectivei organizaţii, din Nr. 27, din 10 Mai al publicaţiei OPINII, ce apare în Paris, Franţa, sub conducerea d-lui Faust Brădescu:

HUNGARIAN FREEDOM FIGHTERS FEDERATION
MAGYAR SZABADSAGHARCOS SZOVETSEG

Dear fellow countrymen,

Now when our Transylvanian brothers live under the cruel Romanian oppression could we just do nothing about it? Although we are scattered in the world and obliged to keep quiet, we must act for our children,our old ones,our mothers and parents in Transylvania.

What dearer ideal could be for a Magyar by the end of this century but the struggle for the Magyar motherland? Let us not be dragged in the night of oblivion and apathy let us hasten the time when our motherland will be within its sacred bounderies again. Let us ceaselessly get ready for that moment. Let us utter like a prayer of encouragement, like an oath of faith, DUCSO CSABA'S words: "I shall kill each Romanian crossing my way! I shall exterminate one and all! Without mercy! At night, I shall set Romanian villages on fire. I shall rip the whole population with my sword. I shall poison the wells. I shall strangle the babies... I shall be merciless! Towards all! I shall have no pity for children or pregnant mothers eithers... Revenge! Without pity, dire revenge!"

This is our ideal of fight. It is only by unity that we can emerge victorious. We must bear Transylvania in our blood and never forget it even in our sleep. Let us stir confidence and hopes in our brothers in Transylvania and struggle. Like a good Magyar. Like a real Magyar.

Iată acum mai jos traducerea în limba română a mai sus amintitei scrisori:

Dragi compatrioţi,

Acum când fraţii noştri din Transilvania ce trăesc sub cruda opresiune a Românilor, oare noi nu putem face nimic pe această temă? Cu toate că suntem dispersaţi în întreaga lume şi suntem obligaţi la tăcere, trebue să acţionăm pentru copiii, bătrânii şi părinţii noştri din Transilvania.

Ce alt mai drag ideal poate fi pentru un Maghiar la sfârşitul acestui centenar, decât lupta pentru ţara mamă maghiară? Să nu ne lăsăm cuprinşi de noaptea unei obliviuni şi apatii, ci să sperăm că în timp ţara noastră mamă va fi iarăşi între graniţele ei sfinte. Să ne pregătim deci pentru acest moment. Si hai să spunem, ca o rugăciune de încurajare, ca un jurământ, cuvintele lui DUCSO CSABA: "Voi ucide orice Român ce-mi va ieşi în cale. Voi extermina pe fiecare! Fără indulgenţă! In timpul nopţii, voi pune foc satelor româneşti. Voi trece prin ascuţişul săbiei mele întreaga populaţie. Voi otrăvi fântânile. Voi ştrangula copiii... Voi fi fără milă! Faţă de toţi! Nu voi avea milă faţă de copii şi de asemenea nici de mamele cu prunci în pântec. Răzbunare! Fără milă, ci pentru răzbunare.

Acesta este idealul luptei noastre. Numai prin unitate v'om putea ieşi victorioşi. Trebue să purtăm Transilvania în sângele nostru şi să n'o uităm nici măcar în somn. Să acordăm deci fraţilor noştri din Transilvania confidenţă şi speranţă în lupta lor. Ca un bun Maghiar. Ca un adevărat Maghiar."

Ei bine, credem sus şi tare că, afirmând cele de mai sus, "Federaţia luptătorilor maghiari pentru libertate" de peste hotare, preconizează un alt HOLOCAUST împotriva Românilor ce ar depăşi crimele comise de naziştii germani. Căci, dacă în lagărele naziste de concentrare au fost la alegere, exterminaţi anumiţi Evrei şi la fel alţi prizoneri politici, Maghiarii din lumea liberă, advocăţesc după cum reiese din scrisoarea reprodusă mai sus, nici mai mult, nici mai puţin decât exterminarea tuturor Românilor din Transilvania, fără nici un fel de consideraţie umană.

Iată deci cine anume sunt aceşti zişi "luptători maghiari pentru libertate" şi care anume le este IDEALUL.

Oare n'ar fi cazul ca DEPARTAMENTUL DE JUSTITIE american şi organele de resort din Canada şi celelalte ţări din lumea liberă, să investigheze această organizaţie maghiară ce propagă ura şi crima?

Nicolae NOVAC

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0705-8365

Redacţia şi administraţia:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

CUPON DE ABONAMENT

(COMPLECTAŢI CU LITERE DE TIPAR)

 NOU REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE ....

PRENUMELE ....

STRADA/Nr ....

ORAŞUL .... STATUL/PROVINCIA ....

COD POŞTAL .... ŢARA ....

PREŢUL UNUI ABONAMENT PE AN ESTE:
$30 ÎN SUS - ABONAMENT DE SPRIJIN -
$25 PENTRU INSTITUŢII
$20 PENTRU PARTICULARI

Pentru orice schimbare de adresă, anunţaţi redacţia ziarului cu cel puţin 4 săptămâni de zile înainte.